

الانجيل

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

کتاب سوچي انجيل عيسى المسيح
يغ دألهامكن كقد رسول متى

کتاب سوچي انجيل عيسى المسيح
يغ دألهامكن كقد رسول متى

سلسيلاه عيسى المسيح ١٧-١:١

اينله سلسيلاه عيسى المسيح، انق داود، انق
ابراهيم: (١) ابراهيم ممقوپاي انق، اسحاق؛ اسحاق
ممقوپاي انق، يعقوب؛ يعقوب ممقوپاي انق، يهوذا
دان ساودارا-ساوداران؛ (٢) يهوذا ممقوپاي انق،
فارص دان زارح، دري تامر؛ فارص ممقوپاي انق،
حصرون؛ حصرون ممقوپاي انق، ارم؛ (٣) ارم
ممقوپاي انق، عميناداب؛ عميناداب ممقوپاي انق،
نحشون؛ نحشون ممقوپاي انق، سلمون؛ (٤) سلمون
ممقوپاي انق، بوغز، دري رحاب؛ بوغز ممقوپاي انق،
عوبد، دري رعوث؛ عوبد ممقوپاي انق، ايشا؛ (٥)
ايشا ممقوپاي انق، داود؛ داود ممقوپاي انق،
سليمان، دري جندا أوريا؛ (٦) سليمان ممقوپاي انق،
رحبعام؛ رحبعام ممقوپاي انق، ابيا؛ ابيا ممقوپاي
انق، ايسا؛ (٧) ايسا ممقوپاي انق، يوشافاط؛

یوشافاط ممقوپاي انق، یوارم؛ یوارم ممقوپاي انق،
 عزريا؛ (۸) عزريا ممقوپاي انق، موثام؛ موثام
 ممقوپاي انق، احاز؛ احاز ممقوپاي انق، حزقيا؛ (۹)
 حزقيا ممقوپاي انق، ميشا؛ ميشا ممقوپاي انق،
 امون؛ امون ممقوپاي انق، برشا؛ (۱۰) برشا
 ممقوپاي انق، یوحنا دان ساودارا-ساوداران، قد
 ماس بني الاسرالی دبواغ کبابل؛ (۱۱) یوحنا
 ممقوپاي انق، شالتال، ستله قمبواغن کبابل؛ شالتال
 ممقوپاي انق، زریابیل؛ (۱۲) زریابیل ممقوپاي انق،
 ایبود؛ ایبود ممقوپاي انق، الیاقیم؛ الیاقیم ممقوپاي
 انق، عیازوز؛ (۱۳) عیازوز ممقوپاي انق، صدوق؛
 صدوق ممقوپاي انق، اخنز؛ اخنز ممقوپاي انق،
 الیود؛ (۱۴) الیود ممقوپاي انق، العازر؛ العازر
 ممقوپاي انق، ماثان؛ ماثان ممقوپاي انق، یعقوب؛
 (۱۵) یعقوب ممقوپاي انق، یوسف، یاایت سوامی
 مریم؛ دری مریم ایتوله لاهیر عیسی، ساغ المسیح.
 (۱۶) جادی، سموا کتورونن ایت، دری نبی ابراهیم
 سمقاي نبی داود سموان اد امقت بلس کتورونن،
 دری داود سمقاي ماس قمبواغن کبابل جوک اد

امقت بلس کتورونن، دمکین قولاً دري ماس قمبواغن
کبابل سمقاي المسيح اد امقت بلس کتورونن. (۱۷)

کلاهیرن عیسی المسيح ۱:۱۸-۲۵

دمکینله روایة کلاهیرن عیسی المسيح ایت: کتیک
مریم، ایبو-ش، ماسیه برتونغن دغن یوسف، تریات
مریم تله مغاندوغ اولیه کارنا کواس روح الله،
والاوقون مریم دان یوسف بلوم ملاکون هوبوغن
سباکاي سوامي استري. (۱۸) اولیه کارنا یوسف،
تونغنش، اداله اورغ یغ تقوی دان براخلاق سرتا تیدق
برنیة مفرمالوکن مریم، مک ای بر مقصود مموتوسکن
هوبوغن دغن مریم سچارا دیام-دیام. (۱۹) تتاقي
سمنتارا ای ممیکیکن حال ایت، ملائیکه توهن
مقرلیهتکن دري کفدانش دالم میمقی. ملائیکه ایت
برکات، "های یوسف، انق داود، جاغنه اغکاو تاکوت
منریما مریم سباکاي استریمو، کارنا انق یغ اد دالم
کندوغن ایت برأصل دري روح الله. (۲۰) ای اکن
ملاهیرکن ساورغ انق لاکي-لاکي دان هندقله اغکاو

منامآي-ن عیسی، کارنا دیاله یغ اکن میلامتن
 اومت-ن دري دوسا-دوسا مریک. ” (۲۱) سمو ایت
 ترجادی سوقای گنقله فرمان یغ تله دسمقایکن توهن
 ملالوی نبی-ن، (۲۲) “لیهته! سآورغ انق دارا اکن
 مغاندوغ، لالو ملاهیرکن سآورغ انق لاکي-لاکي.
 اورغ-اورغ اکن میپوت-ن، عمانویل، ” یغ ارتین، “الله
 بستر تا کیت. ” (۲۳) باغونله یوسف دري تیدورن، لالو
 دلاکوکنن اف یغ دفرینتهکن اولیه ملائیکه توهن. ای
 منریما مریم سباگای استرین. (۲۴) مسکیفون
 بگیتو، ای تتف تیدق ملاکوکن هوبوغن سباگای
 سوامی استری دغنن سقای مریم ملاهیرکن.
 کمودین ستله انق ایت لاهیر، یوسف منامآي-ن
 عیسی. (۲۵)

اورغ-اورغ مجوسی دري تیمور ۱۲-۱:۲

عیسی لاهیر دباءیت لهیم، ولایه یودیا، قد ماس
 قمرینتاهن راج هیروود. لالو داتغله ببراڤ اورغ
 مجوسی دري تیمور ککوتا القدس (اورشلیم). (۱)
 مریک برتاتن-تاتن، “دمانکه راج بنی اسرائیل یغ بارو

د لاهيركن ايت؟ كامې تله مليهت بينتخ-ن د تيمور، دان
 كامې داتغ هندق مپمبه دي. ” (۲) كتيك حال ايت
 ددغر اوليه راج هيرود، تركجوتله اي دان جوگ سموا
 اورغ يڅ تيغكل دكعتا القدس (اورشليم). (۳) كارنا
 ايت هيرود مغموقولكن سموا امام كڦالا دان قارا
 اهلي كتاب سوچي توره بني اسرائيل. لالو اي
 مناپكن كڦد مريك دمان المسيح د لاهيركن. (۴) جواب
 مريك، “دبايت لهيم، كوتا دولايه يوديا. كارنا دمكينله
 تله دكاتاكن دالم تولىسن نبي، (۵) ‘هاي بايت لهيم،
 كوتا دولايه يوديا، اڅكاو سكالې-كالي بوكنله يڅ
 تركچيل دري انتارا مريك يڅ ممرينته ديوديا. كارنا
 درڦدامو اكن مونچول ساورغ څمميښين يڅ اكن
 مڅكمبالاكن اومت-كو اسرائيل. ” (۶) ستله ايت
 هيرود ممڅكيل اورغ-اورغ مجوسي ايت سچارا
 ديام-ديام. دميينتان كترغن يڅ رينچي دري مريك
 كاڦن بينتخ ايت مولاي كليهن. (۷) لالو دسوروهن
 مريك څرگني ككوتا بايت لهيم. كاتان، “څرگيله كامو،
 چاريله انق ايت بايق-بايق. اقبېلا كامو تله منموكن-
 ن، كابركنله كڦداكو، سوڦاي اكو ڦون داقت څرگني

اونتوق مېمبه دي. ” (۸) ستله مندغر اڅ یغ دکاتاکن اولیه راج، څرگیله مریک. تیبا-تیبا بینتغ یغ مریک لیهت دتیمور ایت مونچول کمبالی دان مندهولوی مریک، لالو برهننتی داتس تمقت انق ایت براد. (۹) کتیک بینتغ ایت ترلیهت کمبالی، مریک څون ساعت کمبیرا. (۱۰) لالو ماسوقله مریک کرومه ایت، دان ملیهت انق ایت دغن مریم، ایبو-ن. مک سجودله مریک دهادغن انق ایت. مریک ممبوک تمقت هرتا مریک دان ممقرسمبهن کڅد-ن څرسمبهن بروڅا امس، سجنیس دامر یغ واغی، دان کمپن. (۱۱) ملالوی میمقی مریک دڅرایغتکن اونتوق تیدق کمبالی کڅد هیروډ. اولیه سبب ایت، مریک څولغ کنگری مریک ملالوی جالن یغ لاین. (۱۲)

هیجره کمصر ۱۵-۱۳:۲

سسوده اورغ-اورغ مجوسی ایت ملنجوتکن څرجالن مریک، ملائیکه توهن منمققن ډیری کڅد یوسف دالم میمقی. کاتان، “باغونله، امبیله انق ایت سرتا ایبو-ن، دان لاریله کمصر. کمودین تیغکله دسان سمقای

اكو ممبري كابر كڦدامو، كارنا هيرود سدغ منچاري
 انق ايت اونتوق ممبينا سکن-ن!“ (۱۳) مک باغونله
 يوسف دان قد مالم ايت جوک اي ممباوا انق ايت
 سرتا ايو-ن هيجرة کمصر. (۱۴) مريک تيغکل دسان
 سمقاي هيرود ماتي. دغن دمکين کنگله فرمان يغ
 دسمقايکن توهن ملالوي نبي-ن، “اكو تله ممکيل
 انق-کو دري مصر.” (۱۵)

قنبونوهن انق-انق دباءيت لهيم ۱۸-۱۶:۲

ستله هيرود تاهو بهوا اي تله دڦرداي اوليه اورغ-
 اورغ مجوسي ايت، اي منجادي ساغت ماره. اي
 ممرينتهکن اورغ-اورغش اونتوق ممبونوه سمو انق
 لاکي-لاکي يغ اد دکوتا باءيت لهيم سرتا ولايه
 سکيترن، يايغو انق-انق يغ برومور دوا تاهون کباوه،
 سسواي دغن کترغن مڦنئي وقتو يغ تله اي داقتکن
 دري اورغ-اورغ مجوسي. (۱۶) دغن دمکين کنگله
 فرمان يغ دسمقايکن ملالوي نبي ارميا، (۱۷)
 “درامة، تردغر سوارا راتف تغيس يغ مميلوکن هاتي.
 راحيل منغيسي انق-انقش دان تيدق ماو دهيبور

سبب مریک تله تیاد. ” (۱۸)

کمالی دری مصر ۲۳-۱۹:۲

کتیک هیروود سووه ماتی، ملائیکه توهن کمالی منمققن دیریش کفد یوسف دالم میمقی دمصر. (۱۹) ای برکات، “باغونله، امبیله انق ایت سرتا ایبو-ش دان کمالیله کاسرائیل، کارنا اورغ-اورغ یغ هندف ممبونوه انق ایت سووه ماتی. ” (۲۰) مک باغونله یوسف، دءامبیلش انق ایت سرتا ایبو-ش دان قرگی کولایه اسرائیل. (۲۱) تتاقي کتیک ددغرث بهوا ارخیلا منجادی راج ولایه دیودیا مگنتیکن هیروود، ایهش، ای قون منجادی تاکوت اونتوق قرگی کسان. کمودین ستله دبری قتونجوق ملالوی میمقی، قرگیله ای کولایه جلیل. (۲۲) ای تیغکل دکوتا یغ برنام ناصریا. دغن دمکین گنقله فرمان یغ تله دسمقایکن ملالوی قارا نبی، “ای اکن دسبوت اورغ ناصریا. ” (۲۳)

نبی یحی ۱۲-۱:۳

قد وقتو ایت تمقیله نبی یحی. ای میمقایکن بریتا
 کقد اورغ-اورغ دقادغ گورون یودیا، سروش، (۱)
 “برتوبه‌له، کارنا کراجا‌ئن شرک سوده دکت!” (۲)
 دیاله یغ دبیچاراکن اولیه نبی اشعیا کتیک ای برکات،
 “تردغر سوارا اورغ یغ برسرو-سرو دقادغ گورون،
 ‘قرسیاقکنله جالن باکی توهن، لوروسکنله جالن یغ
 اکن دللوی-ن!” (۳) قاکاین نبی یحی تربوات دری
 بولو اونتا دان ایکت قیغکغش دری کولیت. سدغکن
 ماکننش ایاله بلالغ دان مادو هوتن. (۴) کمودین
 برداتغله اورغ-اورغ دری القدس (اورشلیم)، دری
 سلوروه ولایه یودیا، دان دری سلوروه داءیره سکیتر
 سوغای یوردان اونتوق منمویش. (۵) مریک سمو
 دقرمندیکن اولیه نبی یحی دسوغای یوردان ستله
 مریک مٹاکو دوسا ماسیغ-ماسیغ. (۶) کتیک نبی
 یحی ملیهت سجومله اورغ دری مذهب فریسیین دان
 مذهب صدوقیین داتغ قولاً اونتوق دقرمندیکن، ای
 برکات کقد مریک، “های کامو، اورغ-اورغ یغ
 طبیعتش سفرتی اولر! سیا‌قاکه یغ تله مٹاجرکن
 کقدامو بهوا کامو داقت لاری دری مورک الله یغ اکن

داتغ؟ (۷) حاصلکنله بواه یغ سقادن دغن
 څرتوبه‌نمو، (۸) دان جاغنه مغیرا بهوا ددالم هاتیمو
 کامو داقت برکات، 'نبي ابراهیم اداله باقق للوهور
 کامي.' 'اکو ممبریتاهوکن کڅدامو بهوا الله داقت ساج
 منجادیکن انق-انق باځي نبي ابراهیم دري باتو-باتو
 این. (۹) ساعه این کاقق تله ترسدیا څد اکر څوهون.
 ستیاڅ څوهون یغ تیدق مڅحاصلکن بواه یغ باءیق
 اکن دتبغ دان دبواغ کدالم اڅي. (۱۰) اکو تله
 مڅفرمندیکن کامو دغن ایر سباځاي تندا څرتوبه‌ن،
 تتاڅي ستله اکو، اکن داتغ اورغ یغ لبيه برکواس
 دریڅداکو. اونتوق ممباوا کاسوت-ن ساج څون اکو
 تیدق لایق. دي اکن مڅفرمندیکن کامو دغن روح الله
 یغ مهاسوچي دان دغن اڅي. (۱۱) الت څنمڅي اد
 دتاغن-ن، دان اي اکن ممبرسیهکن تمقت څغیریکن-
 ن. کندوم اکن دکومڅولکن-ن دلومبوغ، تتاڅي سکم
 اکن دباکر-ن دغن اڅي یغ تیدق څرنه څادم." (۱۲)

عیسی دڅفرمندیکن اولیه يحي ۱۷-۱۳:۳

کمودین داتغله عیسی دري جلیل کسوڅاي یوردان

منموي نبي يحي، اونتوق دفرمندیکن اولیهش. (۱۳)
 تتاقي نبي يحي بروسها منولف فرمینتآن-ن دغن
 برکات، "سهاروسن اکوله یغ دفرمندیکن، تتاقي
 مغانف جوسترو اغکاو یغ داتغ کفداکو؟" (۱۴) سبدا
 عیسی کفدانش، "بیارله حال ایت ترجادي کارنا کیت
 قاتوت ممنوهي سموا کهندق الله." "سسوده عیسی
 مغاناکن حال ایت کمودین باروله نبي يحي ملولوسکن
 فرمینتآن-ن ایت. (۱۵) ستله دفرمندیکن، عیسی قون
 سگرا کلوار دري ایر. لالو قد ساعه ایت جوک
 تربوکاله لاغیت دان اي ملیهت روح الله توروون سفرتي
 بوروغ مرقاتي کآتس-ن. (۱۶) کمودین تردغرله سوارا
 دري شرک یغ مغاناکن، "اینله سغ انق دریکو یغ
 کوکاسیهي، کفد-پله اکو برکنن." (۱۷)

گودان دقادغ کورون ۱۱-۱: ۴

ستله ایت عیسی دباوا روح الله کفدادغ کورون اونتوق
 دگودا اولیه ابلیس. (۱) اي برقواسا سلام امقت قولوه
 هاري امقت قولوه مالم، لالو اي قون منجادي لافر.
 (۲) کمودین داتغله سي قفگودا کفد-ن سرتا

برکات، “کارنا اڱاکو اداله سڱ انق یغ داتڱ دري
 الله، سوروهله باتو-باتو ایت منجادي روتي.” (۳)
 تتاڱي اي منجواب، “تله ترسورت، ‘ماءنسي هیدوڦ
 بوکن دري روتي ساج، ملائینکن دري ستیاف فرمان
 یغ کلوار دري مولوت الله.” (۴) کمودین عیسی دباوا
 اولیه ابلیس ککوتا سوچی دان دتمقتکن دڦونچق
 باڱونن باءیت الله. (۵) کات ابلیس کڦد-ن، “کارنا
 اڱاکو اداله سڱ انق یغ داتڱ دري الله، ترجونله! کارنا
 تله ترسورت، ‘الله اکن مپوروه ڦارا ملائیکت-ن اونتوق
 منجاگا-مو، دان مریک اکن مناتڱ اڱاکو دڱن تاڱن،
 سهیڱک کاکي-مو تیدق ترانتوق باتو.” (۶) سبدا
 عیسی کڦدانش، “تله ترسورت ڦولا، ‘جاڱنله اڱاکو
 منچوباي الله، توهنمو.” (۷) سلنجوتش ابلیس ممباوا
 عیسی کآتس سبواه ڱونوڱ یغ تیڱکي سکالي دان
 کڦد-ن دڦرلیهتکن سموا کراجان دنیا دڱن کمڱهنش.
 (۸) برکاتاله ابلیس کڦد-ن، “سموا ایت اکن کویریکن
 کڦد-مو جک اڱاکو سجود مپمبه اکو.” (۹) لالو سبدا
 عیسی کڦدانش، “ڦرکیله، هاي ابلیس! کارنا تله
 ترسورت، ‘سمبهله الله، توهنمو، دان هاش کڦد-ن

ساجاله کامو هاروس برعبادة!“ (١٠) اخيرن ابليس
قون اوندور دري هادقن-ن، لالو قارا ملايكت داتغ
اونتوق ملايني دي. (١١)

عيسى تمقيل دجيل ١٧-١٢:٤

كتيك عيسى مندغر بهوا نبي يحي تله دتغكف، اي
قركي كولايه جليل. (١٢) اي منيغلكن كوتا ناصريا
لالو منتف دكوتا كفرناحوم يغ لتقن دتقي قنتاي،
دتانه زابلون دان نفتالي. (١٣) دغن دمكين كنفله
فرمان يغ دسمقاين ملالوي نبي اشعيا، (١٤) “هاي
تانه زبلون دان تانه نفتالي، جالن كلاوت، دسبرغ
سوغي يوردان، داييره جليل يغ دهوني اوليه سوکو-
سوکو بغسا يغ تيدق ترماسوق بني اسرائيل (١٥)
بغسا يغ تيغكل دالم ككلقن تله مليهت ترغ يغ چمرلغ،
دان باكي اورغ-اورغ يغ تيغكل دتمقت يغ دناوغي
موت تله تربيت ترغ.“ (١٦) سجع ساعه ايت عيسى
مولاي ممبريتاكن، “برتوبه له، كارنا كراجان شرک
سوده دكت!“ (١٧)

عیسی ممڱیل ڦڱیکوت-ڦڱیکوت-ن

یغ ڦرتام ۲۲-۱۸: ۴

کتیک عیسی برجالن دتڦي دانو جلیل، ای ملیهت دوا اورغ برسوودارا، یایتو سمعان یغ دسبوت بطرس، دان اندری، ساوداراش. مریک سدغ منیبرکن جالا ددانو ایت، کارنا مریک اداله ڦنجالا ایکن. (۱۸) لالو سبدا عیسی کڦد مریک، "ماری ایکوته اکو، دان اکو اکن منجادیکن کامو ڦنجالا مأنسی." (۱۹) مریک سگرا منیڱلکن جالا مریک لالو مڱیکوت دی. (۲۰) کمودین عیسی ملنجوتکن ڦرجالن-ن دان ای ملیهت دوا اورغ برسوودارا لاءینش دالم سبواه ڦراهو، یایتو یعقوب دان یحنی. ڦد وقتو ایت مریک سدغ مڦرباءیقی جالا برسام-سام دغن زبدي، ایه مریک. لالو عیسی ممڱیل مریک. (۲۱) مریک سگرا منیڱلکن ڦراهو دان ایه مریک لالو مڱیکوت دی. (۲۲)

عیسی مڦاجر دان مپمبوهکن باپق اورغ ۲۵-۲۳: ۴

عیسی برجالن مڱلیلیڦي سلوروه ولایه جلیل. ای

مغاچر دتمقت-تمقت عبادة مریک، ممبریتاکن انجیل
 کراجان الله، دان مپمبوھکن سماو قپاکیت سرتا
 کلمهن دانئارا مریک. (۲۳) بریتا مغناي ديري-ن
 ترسیار دسلوروه سوریا. لالو اورغ-اورغ یغ ترکنا
 برباکاي ماچم قپاکیت سرتا قندریتان، یغ دراسوق
 سیتن، ساکیت ایان، دان یغ لومقوه، دباوا کقد-ن،
 دان اي قون مپمبوھکن مریک. (۲۴) باپق سکالي
 اورغ مغيکوتي دي. مریک براصل دري ولایه جلیل،
 دیکابولس، القدس (اورشليم)، یهودا، دان دري سبرغ
 یوردان. (۲۵)

اوچقن بهاکیا ۱۲-۱:۵

کتیک عیسی ملیهت اورغ باپق ایت، ناءیقله اي
 کبوکیت. ستله اي دودوق، داتغله قارا قغیکوت-ن
 کقد-ن. (۱) لالو مولایله اي مغاچر مریک، کات-ن، (۲)
 “بربهاکیاله مریک یغ تیدق قوپا اف-اف دهادقن الله،
 کارنا مریکله یغ امقون کراجان شرک. (۳) بربهاکیاله
 مریک یغ بردوکچیتا، کارنا مریک اکن دهیبور. (۴)
 بربهاکیاله مریک یغ له لبوت، کارنا مریک اکن

موارثي بومي. (۵) بر بهاگياله مريک يڻ لافر دان
 هاءوس اونتوق ملاکوکن کهندق الله، کارنا مريک اکن
 دقواسکن. (۶) بر بهاگياله مريک يڻ بر بلسکاسيهن،
 کارنا مريک اکن منريما بلس کاسيهن جوک. (۷)
 بر بهاگياله مريک يڻ سوچي هاتيش، کارنا مريک اکن
 مليهت الله. (۸) بر بهاگياله قارا قنداماي، کارنا مريک
 اکن دسبوت انق-انق الله. (۹) بر بهاگياله مريک يڻ
 دأنياي اوليه کارنا ملاکوکن کهندق الله، کارنا مريکله
 يڻ امقوڻ کراجان شرک. (۱۰) بر بهاگياله کامو،
 اقبيلا کارنا اکو، کامو دچاچي ماکي، دأنياي، سرتا
 دفتنه اورغ. (۱۱) برسوکريا سرتا برکمبيراله، سبب
 قهالامو بسر دشرک. قد ماس لالو قون قارا نبي تله
 دأنياي. ” (۱۲)

گارم دنيا دان ترغ دنيا ۱۶-۱۳: ۵

”کامو اداله گارم دنيا. تتاقي اقبيلا گارم منجادي
 تاور، دغن اڦاکه گارم ايت داقت دأسينکن؟ تنتوڻ
 گارم ايت منجادي تيدق برکونا لاڳي لالو دبواغ دان
 دأينجق-اينجق اورغ، بوکن؟ (۱۳) کامو اداله ترغ

دنيا. كعتا یغ لتقن دأتس كونوغ تیدق داقت
 دسمبویکن. (١٤) لاكي قولاً تیدق اد اورغ یغ
 میالاکن قلیتا کمودین منوتوقن دغن تمقاین. سبالیقن،
 ای اکن مناروهن قد کاکي قلیتا سهیثک داقت
 منرغي سموا اورغ یغ اد درومه ایت. (١٥) دمکین
 قولاً هندقن ترغمو برچھیا دھادقن اورغ، سوڤای
 مریک ملیهت قربواتنمو یغ باءیق لالو ممولایکن باقمو
 یغ دشرک. ” (١٦)

عیسی دان حکوم توره ٤٨-١٧:٥

”جاغنه میڤک بهوا اکو داتغ اونتوق منیاداکن حکوم
 توره، یایتو حکوم یغ ترداقت دالم کتاب سوچی توره،
 اتاو فرمان یغ تله دسمقاین الله ملالوی قارا نبی.
 اکو داتغ بوکن اونتوق منیاداکن، ملائینکن اونتوق
 مڤکنقیث. (١٧) سسوڤگوهن اکو برکات کڤدامو،
 سبلوم لاغیت دان بومی لپڤ، ساتو تیتیق اتاو ساتو
 حروف ترکچیل قون دری کتاب سوچی توره تیدق
 اکن دتیاداکن سمقای سموان دکنقی. (١٨) سبب
 ایت بارغسیاڤا منیاداکن ساله ساتو قرینته یغ

تركچيل سكاليفون دري حكوم توره لالو مڄاگرڪنڻ
 ڪڦد اورغ لاءين، مڪ اي اڪن ممڦروليه ڪدودوقن يڄ
 قاليج رنده دالم ڪراجان شرڪ. تتاڦي بارغسياڦا
 ملاڪوڪن حكوم توره دان مڄاگرڪنڻ، مڪ اي اڪن
 ممڦروليه ڪدودوقن يڄ تيغڪي دالم ڪراجان شرڪ.
 (۱۹) ڪارنا ايت اڪو برڪات ڪڦدامو، جڪ ڪامو تيدق
 ملاڪوڪن ڪهندق الله لبيہ دريڦد قارا اهلي ڪتاب
 سوچي توره دان اورغ-اورغ دري مذهب فريسيين،
 مڪ ڪامو تيدق اڪن ماسوق ڪدالم ڪراجان شرڪ.
 (۲۰) ڪامو تله مندغر فرمان يڄ دسمڦايڪن ملالوي
 نينيق مويغ ڪيت، 'جاغن ممبونوه اورغ! بارغسياڦا
 ملاڪوڪنڻ، اي هاروس دحاڪمي.' (۲۱) تتاڦي اڪو
 برڪات ڪڦدامو، بارغسياڦا ماره ڪڦد ساوداران، اي
 هاروس دحاڪمي. بارغسياڦا ماکي ساوداران دغن
 برڪات، 'هاي ڪافير،' اي هاروس دهادڦڪن ڪمهڪمه
 اڱام. بارغسياڦا برڪات، 'هاي جاهل،' اي هاروس
 دماسوقڪن ڪنراڪ جهنم. (۲۲) سبب ايت جڪ اڱاڪو
 ممباوا ڦرسمبهنمو ڪتمڦت ڦمباڪرن قربان، لالو دسان
 تيبا-تيبا اڱاڪو ايغت بهوا اڱاڪو برساله ترهادڦ

ساودارامو، (۲۳) تیڭکلکنله فرسمبهنمو ایت ددځن
 تمفت څمباکرن قربان، لالو څرکیله بردامای دهولو
 دځن ساودارامو. ستله ایت باروله اڅکاو بولیه داتڅ
 کمبالی کتمفت څمباکرن قربان اونتوق ممبرسمبهن
 فرسمبهنمو. (۲۴) سگراله بردامای دځن اورغ یغ
 مندعوا اڅکاو سوقتو اڅکاو ماسیه دالم څرجالن
 برسامان، سوقای ای تیدق مپرهکن اڅکاو کڅقادلن،
 لالو حاکم مپرهکن اڅکاو کڅد څتوکسڅ دان اڅکاو
 دماسوقکن کڅنجارا. (۲۵) سسوغکوهڅ اکو برکات
 کڅدامو، اڅکاو سکالی-کالی تیدق اکن دکلوارکن
 دري تمفت ایت سبلوم اڅکاو ملونسی سیسا هوتعمو.
 (۲۶) کامو تله مندغر فرمان، 'جاڅن برزنا.' (۲۷)
 تتاڅی اکو برکات کڅدامو، بارڅسیاڅا ممدغ څرمڅوان
 سرتا مڅیڅینکنڅ، مک ای تله بربوات زنا دځن څرمڅوان
 ایت ددالم هاتینڅ. (۲۸) سبب ایت جک مات کاننمو
 مپبکن اڅکاو برساله، چوڅکیل دان بواڅله! کارنا لبیه
 بائیق اڅکاو کهیلغن ساتو اڅکوتا توبوهمو دریڅد
 سلوروه توبوهمو دماسوقکن کنراک جهنم. (۲۹)
 دمکین جوک جک تاڅن کاننمو مپبکن اڅکاو بردوسا

قوتوغ دان بواغله! کارنا لبيه بائيق اغكاو كهيلغن
 ساتو اغكوتا توبوهمو دريقد سلوروه توبوهمو ماسوق
 كنراك جهنم. (۳۰) سوده دفرمانكن قولاً، 'بارغسياقا
 منچرايكن استريش، اي هاروس ممبري سورت طلاق
 كقدان. ' (۳۱) تتاقي اكو بركات كقدامو، بارغسياقا
 منچرايكن استريش كچوالي كارنا قرچابولن، مك اي
 تله مپيكن استريش ايت برزنا، دان بارغسياقا
 منكاحي استري يغ سوده دچرايكن ايت، مك اورغ
 ايت قون تله برزنا. (۳۲) كامو تله مندغر فرمان يغ
 دسمقايكن كقد نينيق مويغ كيت، 'جاغن برسومغه
 قلسو، ملائينكن بايرله اف يغ سوده كامو سومقهن
 ايت كقد توهن. ' (۳۳) تتاقي اكو بركات كقدامو،
 جاغن اغكاو برسومغه، بائيق دمي لاغيت، كارنا
 لاغيت اداله ارسى الله؛ (۳۴) اتاو دمي بومي، كارنا
 بومي اداله تمقت تومقوان كاكى-ن؛ اتاو دميا لقدس
 (اورشليم)، كارنا اورشليم اداله كوتا تمقت راج اغوغ
 تيغكل؛ (۳۵) اتاوقون دمي كقالامو، كارنا كامو تيدق
 داقت مموتيهكم اتاو متهيتمكن سهلاي قون دري
 رمبوتمو ايت. (۳۶) جادي، هندقله كامو كاتاكن

'يا' جك يا، دان 'تيدق' جك ميمغ تيدق. سلبههڻ دري ايت براصل دري سي جاهت. (۳۷) کامو جوک تله مندغر فرمان، 'مات گنتي مات دان کيکي گنتي کيکي'. (۳۸) تتاڻي اکو برکات کڏامو، جاغن ملاون اورغ يڻ بربوات جاهت کڏامو، ملائينکن جک سساورغ منمقر ڦيڻي کاننمو، سودورکنله جوک ڦيڻي کيريمو؛ (۳۹) جک اورغ ايڻين مندعوا اڻکاو کارنا اي مڱهندقي باجومو، بيارله اي مڱامبيل جوبهمو جوک؛ (۴۰) دان جک اورغ ممقسا اڻکاو برجالن ساتو ستڱه كيلوميتر، برجالنله دڱن سجاوه تيک كيلوميتر. (۴۱) بريله کڏ اورغ يڻ ممينتا، دان جک اورغ هندق ممينجم دريمو، جاڱنله منولقڻ. (۴۲) کامو تله مندغر فرمان، 'هندقله اڻکاو مڱاسيهي تمنمو دان ممينچي سترومو'. (۴۳) تتاڻي اکو برکات کڏامو، کاسيهيله مريک يڻ مپتروي کامو دان دعائکنله اورغ-اورغ يڻ مڱانياي کامو. (۴۴) دڱن دمکين کامو برتيدق سباکاي ابق-انق سجاتي دري باڱامو يڻ دشرک. کارنا اي منربيتکن ماتھاري-ڻ بوکن هاش اونتوق اورغ يڻ بائيق، تتاڻي جوک باکي اورغ يڻ

جاہت. ای قون منورونکن هوجن تیدق هاش اونتوق اورغ یغ صالح، تتاھی جوک باکی اورغ یغ فاسق. (۴۵) جک کامو هاش مگاسیھی اورغ یغ مگاسیھی کامو، افاکه قهالامو؟ بوکنکه قموغوت چوکای قون ملاکون حال یغ سام؟ (۴۶) دمکین قولاً جک کامو هاش مغوچقکن سلام کقد ساودارامو، اف استیمیواش قربواتنمو ایت؟ بوکنکه سوکو-سوکو بگسا یغ تیدق معنل الله قون بربوات دمکین؟ (۴۷) سبب ایت هندقله کامو سمفورنا، سام سفرتی باقامو یغ دشرک اداله سمفورنا. ” (۴۸)

حال ممبری صدقه ۴-۱:۶

ایغتله بائیق-بایق، جاغن کامو منونایکن عبادتمو دهادغن اورغ دغن مقصود سوقای ترلیهت اولیه مریک. کارنا جک بکیتو، کامو تیدق اکن منداقت قهالا دري باقامو یغ دشرک. (۱) قد وقتو اغکاو ممبری صدقه، جاغنه حال ایت اغکاو عمومکن دغن تیوغن نافیری، سفرتی دقربوات اولیه اورغ-اورغ منافق درومه-رومه تمقت عبادت سرتا دجالن-جالن، دغن

مقصود سوقاي مريك دفوجي اورغ. سسوڱكوهڻ
 اكو بركات كڏامو، مريك سوده منداقتن ڦهالاڻ. (۲)
 تتاڦي اڱاڪو، جاڱن سمڦاي تاڱن ڪيريمو تاهو اڦ
 يڱ دفربوات اوليه تاڱن ڪاننمو ڦد وقتو اڱاڪو ممبري
 صدقه. (۳) دڱن دمڪين صدقهمو ايت تيدق ڪليهتن،
 دان باڦامو، يڱ مليهت اڦ يڱ تيدق ڪليهتن، اڪن
 ممبالس ڦربواتنمو. ” (۴)

حال بردعاء ۱۵-۶:۵

”ڦد وقتو ڪامو بردعاء، جاڱنله ڪامو بردعاء سڦرتي
 اورغ-اورغ منافق. ڪارنا مريك سوڪ بردعاء دڱن
 برديري درومه-رومه تمقت عبادت سرتا دفرسيمڦڱن-
 ڦرسيمڦڱن جالن، دڱن مقصود سوقاي مريك داقت
 دلپهت اوليه اورغ-اورغ. سسوڱكوهڻ اڪو بركات
 ڪڏامو، مريك ايت سوده منداقت ڦهالاڻ. (۵) تتاڦي
 ڦد وقتو اڱاڪو هندق بردعاء، ماسوقله ڪدالم ڪامرمو
 سرتا توتوقله ڦينتوڻ. لالو بردعآله ڪڦد باڦامو يڱ تيدق
 ڪليهتن ايت، مڪ اي، يڱ مليهت اڦ يڱ تيدق ڪليهتن
 ايت، اڪن ممبالسن ڪڏامو. (۶) سلاءين ايت، ڦد

وقتو کامو بردعاء، جاغنه کامو مغولغ-اولغ کات-کات
 یغ سام سفرتي یغ بیاسا دلاکوکن اولیه سوکو-سوکو
 بغسا یغ تیدق مغلل الله. مریک مپئک بهوا دغن باپقش
 کات-کات یغ مریک اوچقکن، دعاً مریک اکن
 دکابولکن. (۷) جاغنه کامو سفرتي مریک، سبب
 باقامو مغانهوی اف یغ کامو قزلوکن سبلوم کامو
 ممینتا کقد-ش. (۸) جادی، هندقله کامو بردعاء دمکین،
 'یا باف کامی یغ دشرک، دقدوسکنله اسما-مو. (۹)
 داتغله کراجان-مو. ترلقساناله کیراش کهندق-مو
 دبومی سفرتي دشرک. (۱۰) بریکنله کقد کامی قد
 هاری این ماکن کامی یغ سچوکوش. (۱۱) امقونیله
 کامی کارنا کسالهن کامی، سفرتي کامی سوده
 مغمقونی اورغ یغ برساله کقد کامی. (۱۲) جاغنه
 باوا کامی کدالم قنچوبان، ملائینکن لقسکنله کامی
 دری یغ جاهت. 'کارنا اغکاوله یغ امقوش کراجان،
 کواس، دان کملیان سمقایی سلام-لامان. امین. (۱۳)
 کارنا جکالو کامو مغمقونی کسالهن اورغ، مک
 باقامو یغ دشرک اکن مغمقونی کسالهنمو جوک.
 (۱۴) تتاقی جکالو کامو تیدق مغمقونی کسالهن

اورغ، مك باقامو تيدق اكن مكمقونى كسالهنمو
جوگ. ” (۱۵)

حال برقواسا ۱۸-۱۶:۶

”دمكين قولاً حالئ قد وقتو كامو برقواسا. جاغله
كامو برقواسا سقرتي اورغ-اورغ منافق. مريك
مغوبه اير موك مريك دان برموك ماسم، سوقاي
اورغ-اورغ داقت مغانهوي بهوا مريك سدغ
برقواسا. سسوغكوهش اكو بركات كقدامو، مريك
سوده منداقت قهالاش. (۱۶) تتاقي قد وقتو اغكاو
برقواسا، ميپقيه كفالامو دان باسوهله موكامو. (۱۷)
دغن بكيتو، تيدق اد يغ داقت مليهت بهوا اغكاو سدغ
برقواسا، كچوالي باقامو يغ تيدق كليهن ايت. اي،
يغ مليهت اف يغ تيدق كليهن، اكن ممبالس
قربواتنمو. ” (۱۸)

حال مغموقولكن هرتا ۲۴-۱۹:۶

”جاغله كامو ميپمقن باكي ديريمو هرتا دبومي

دمان غت دان کارت دانت مروسقش، دان قنچوري
 دانت ممبوغر سرتا منچوريش. (۱۹) تتاقي سيمقنله
 باگي ديريمو هرتا دشرک، کارنا غت دان کارت
 تيدق دانت مروسقش، دان قنچوري قون تيدق دانت
 ممبوغر سرتا منچوريش. (۲۰) کارنا دمان هرتامو
 برادا، دسيتوله جوک هاتيمو. (۲۱) مات اداله قليتا
 توبوه. سبب ايت جک ماتامو بايق، مک ترغله سلوروه
 توبوهمو. (۲۲) تتاقي جک ماتامو جاهت، مک کقله
 سلوروه توبوهمو. جادي، جک ترغ يغ اد قدامو
 منجادي کلف، بتاف کلش ککلن ايت. (۲۳) تيدق
 ساورغ قون دانت معبدي کقد دوا توان، کارنا اي
 اکن ممبچي يغ ساورغ دان مغازيهي يغ لائين،
 اتاو اي اکن ستيا کقد يغ ساورغ دان مغازيکن يغ
 لائين. اوليه سبب ايت، کامو تيدق دانت سکاليکوس
 معبدي کقد الله دان کقد کدنياويان. ” (۲۴)

حال کخوآطرن ۳۴-۶:۲۵

”سبب ايت اکو برکات کقدامو، جاغنه خواطر تنتغ
 هيديوقمو، يايو تنتغ اف يغ اکن کامو ماکن اتاو

تنتغ اڦ یغ اکن کامو مینوم. دمکین جوک حالش دغن
 توبوهمو، یایتو تنتغ اڦ یغ اکن کامو ڦاکای. بوکنکه
 هیدوڦ لبیه ڦنتیغ دریقد ماکنن دان توبوه لبیه ڦنتیغ
 دریقد ڦاکاین؟ (۲۵) لیهته بوروغ-بوروغ داودارا.
 مریک تیدق منابور، تیدق منوای، دان تیدق مغموڦولکن
 ماکننش دلومبوغ. نامون، مریک دڦلیهارا اولیه باڦامو
 یغ دشړک. بوکنکه کامو لبیه برنیلای دریقد بوروغ-
 بوروغ ایت؟ (۲۶) لاکي ڦولا، سیاڦا داننارا کامویغ
 کارنا کخواطرنش داقت ممڦرڦنجغ عمورث سدیکیت
 ساچ؟ (۲۷) کالو بکیتو، مڦاڦ کامو خواطر تنتغ
 ڦاکاین؟ ڦرهاتیکنله بوغا باکوغ یغ تومبوه دڦادغ.
 تومبوهن ایت تیدق بکرجا دان جوک تیدق ممینتل،
 (۲۸) نامون اکو برکات کڦدامو، نبی سلیمان دغن
 سگالا کملیانش ڦون تیدق ڦرنه بردندن ساینده ساله
 ساتو دری بوغا-بوغا ایت. (۲۹) جادی، جک الله
 مندندنی سدمکین روڦا رومڦوت دڦادغ، یغ هاری این
 اد دان ایسوق هاریش دچمڦقکن کآڦی، بوکنکه عیسی
 اکن لبیه لاکي ممبری ڦاکاین کڦدامو، های اورغ-
 اورغ یغ کورغ ڦرچای! (۳۰) سبب ایت جاغنه کامو

خواطر دان برکات، 'اڦ یغ اکن کامي ماکم؟' اتاو،
 'اڦ یغ اکن کامي مینوم؟' اتاو، 'اڦ یغ اکن کامي
 ڦاکاي؟' (۳۱) سمو ایت دکجر اولیه سوکو-سوکو
 بغسا یغ تیدق مغلل الله، تتاڦي باڦامو یغ دشړک
 سوده تاهو بهوا کامو ممرلوکن سمو حال ایت. (۳۲)
 چاریله دهولو کراجان الله دان کهندق-ش، مک سمو
 ایت اکن دتمبهکن کڦدامو. (۳۳) جاغنه کامو خواطر
 تنتغ هاري ایسوق، کارنا هاري ایسوق ممڦوپاي
 کسوسهنش سنډیري. جادي، کسوسهن سهاری
 چوکوڦله اونتوق سهاری. " (۳۴)

حال مڦحاکمي ۵-۱:۷

"جاغنه کامو مڦحاکمي، سوڦاي کامو تیدق
 دحاکمي. (۱) کارنا سباکایمان کامو مڦحاکمي،
 دمکین ڦولاله کامو اکن دحاکمي، دان دغن اوکورن
 اڦ اغکاو مڦوکور، ایت ڦولاله یغ اکن داوکورکن
 کڦدامو. (۲) مڦاڦ اغکاو ممندغ سربوق کایو یغ
 ترڦاقت ڦد مات ساودارامو، تتاڦي بالوق کایو یغ اد
 ڦد ماتامو سنډیري تیدق اغکاو سادري؟ (۳)

باکایمان اڱاکاو داقت برکات کڦد ساودارامو، 'بیارله
اکو نڱلوارکن سربوق کایو ایت دري ماتامو، 'ڦدحال
دماتامو سنديري اد بالوق کایو؟ (۴) هاي اورغ
منافق، کلوارکنله دهولو بالوق کایو ایت دري ماتامو،
کمودین باروله اڱاکاو داقت ملیهت دڱن جلس اونتوق
مڱلوارکن سربوق کایو دري مات ساودارامو. " (۵)

حال یغ سوچي دان برهرک ۷:۶

جاڱنله کامو ممبریکن بارغ یغ سوچي کڦد انجیغ
اتاو ملیمڦرکن متیارامو کهادڦن بابي، سوڦاي بارغ
برهرک ایت تیدق داینجق-اینجق دڱن کاکیش، لالو
بیناتغ ایت بربالیق مپرغ کامو. " (۶)

حال ڦغابولن دعاء ۷:۷-۱۱

"مینتاله، مک اکن دبریکن کڦدامو؛ چاریله مک کامو
اکن منداقت؛ کتوقله، مک ڦینتو اکن دبوکاکن
اونتوقمو. (۷) کارنا ستیاف اورغ یغ ممینتا، اکن
منریما؛ اورغ یغ منچاری، اکن منداقت؛ دان اورغ

یغ معتوق ڦینتو، باکیپله ڦینتو اکن دکابولکن. (۸)
 سیاڦاکه دانتارا کامو یغ ممبری باتو کڤد انقش جک
 ای ممینتا روتی؟ (۹) اتاو ممبریش اولر جک ای ممینتا
 ایکن؟ (۱۰) جادی، جک کامو یغ جاهت تاهو ممبری
 ڦمبرین یغ بائیق کڤد انق-انقمو، ترلییه لاکھی باڦامو
 یغ دشرک! ای اکن ممبری ڦمبرین یغ بائیق کڤد
 ستیاف اورغ یغ مموهون کڤد-ش. ” (۱۱)

جالن یغ بنر ۱۴-۱۲:۷

”ڦربواتله ترهادڤ اورغ لاءین اف یغ کامو کهندقی
 مریک ڦربوات ترهادڤ کامو، کارنا دمکینله اجرن
 کتاب سوچی توره دان فرمان یغ دسمڦایکن الله
 ملالوی ڦارا نبی. (۱۲) ماسوقله ملالوی ڦینتو یغ
 سمڦیت، کارنا کربغ یغ لیبر دان جالن یغ لواس
 منوجو ڤد کیناسن، دان باپق اورغ یغ ملالویش. (۱۳)
 سدغکن ڦینتو یغ سمڦیت دان جالن یغ سسق اداله
 جالن یغ منوجو ڤد کهیدوقن، دان هاش سدیکیت اورغ
 یغ منداقتکنش. ” (۱۴)

حال قعاجرن یغ سست ۲۳-۱۵: ۷

”وسقاداله ترهادف نبی-نبی قلسو، کارنا مریک داتغ
 کقدامو دغن میامر سفرتی دومبا، تتافی
 سسوئگوھن هاتی مریک سفرتی سریکالا-سریکالا
 بواس. (۱۵) دری بواه-بواه کھیدوئنپله کامو اکن
 مئغلی مریک. قرنھکه اورغ ممتیق بواه اغکور دری
 سفق دوری؟ اتاو قرنھکه بواه ارا دفتیق دری
 تومبوھن بردوری لائینث؟ (۱۶) ستیاف قوھون یغ
 بائق اکن مئحاصلکن بواه یغ بائق، تتافی قوھون یغ
 تیدق بائق اکن مئحاصلکن بواه یغ تیدق بائق قوللا.
 (۱۷) قوھون یغ بائق تیدق داقت مئحاصلکن بواه یغ
 تیدق بائق، دان قوھون یغ تیدق بائق تیدق داقت
 مئحاصلکن بواه یغ بائق. (۱۸) ستیاف قوھون یغ
 تیدق مئحاصلکن بواه یغ بائق اکن دتبغ دان دبواغ
 کدالم ائی. (۱۹) جادی، دری بواه-بواه کھیدوئنث
 کامو اکن مئغلی نبی-نبی قلسو ایت. (۲۰) تیدق
 سموا اورغ یغ برسرو کقد-کو، ’یا جونجوئن کامی،
 یا جونجوئن کامی،’ اکن ماسوق ککراجان

شرك، ملاءينكن هاش مريك يڄ ملقسانكن كهندق
 باف-كو يڄ دشرك. (۲۱) قد هاري منجلم قيامة اكن
 بايق اورغ يڄ برسرو، يا جونجوغن كامي، يا
 جونجوغن كامي، بوكنكه دغن نام-مو كامي تله
 مغاز اورغ، دغن نام-مو كامي تله مڄوسير سيتين،
 دان دغن نام-مو قولا كامي تله مڄاداكن
 معجزة؟ (۲۲) قد ساعة ايت سچارا تروس ترغ اكو
 اكن بركات كقد مريك، اكو تيدق قرنه مغل كامو.
 انيهله دري هادغن-كو، هاي اورغ-اورغ يڄ موغكر!“
 (۲۳)

دوا ماچم داسر ۲۷-۲۴:۷

”ستياف اورغ يڄ مندغر فركاتان-كو دان ملقسانكنش
 اي سام دغن اورغ يڄ بيچقسان، يڄ ممباغون
 رومهن داتس داسر يڄ قوات. (۲۴) قد ساعة هوجن
 تورون، بنجير داتغ دان ائين كنچغ منرقا رومه ايت،
 نامون رومه ايت تيدق روبوه كارنا دديريكن داتس
 داسر يڄ قوات. (۲۵) تتاقي بارغسياقا مندغر
 فركاتان-كو دان تيدق ملقسانكنش، اي سام دغن

اورغ یغ بودوه، یغ ممباغون رومهن تنقا داسر یغ قوات. (۲۶) قد ساعة هوجن تورون، بنجتر داتغ دان اغین کنچغ منرقا رومه ایت، مک روبوهله رومه ایت دان بسرله کروسقنن. ” (۲۷)

کسن قندغر ۲۹-۲۸:۷

ستله عیسی مئاخیری قئاچرن-ن، اورغ باپق منجادی هیرن، (۲۸) کارنا ای مئاچر مریک سباکای اورغ یغ برویباوا، تیدق سفرتی قارا اهلی کتاب سوچی توره. (۲۹)

عیسی مپمبوهکن سآورغ
یغ ساکیت کوستا ۴-۱:۸

ستله عیسی تورون دري بوکیت، اورغ باپق یغ جوملهن بسر مئیکوتی دی. (۱) لالو داتغله کقد-ن سآورغ یغ برقپاکیت کوستا. ای سجود دهادقن-ن دان برکات، “توان، جک توان مئهندقی، توان داقت منطاهرکن اکو.” (۲) عیسی مغلورکن تاغن-ن دان

مپنتوه دي لالو برسېدا، “اکو مڅهندقيش، طاهرله!”
 ساعه ايت جوک، اي سمبوه دري کوستان. (۳) لالو
 سېدا عیسی کڅدانش، “ايغت، جاغن اڅکاو منچريتاکن
 حال اين کڅد ساورغ څون، تتاڅي څرکي دان
 تونجوکڼله ډيريمو کڅد امام لالو څرسمبھکڼله
 څرسمبهن يڅ ډڅرينتهکن اوليه نبي موسی، سبکاي
 کسقسين باکي مريک.” (۴)

عیسی مپمبوهکن همبا ساورغ

څرويرا دکفرناحوم ۱۳-۵:۸

کتیک عیسی ماسوق ککوتا کفرناحوم، داتڅله ساورغ
 څرويرا کڅد-ن دان مموهون، (۵) “يا جونجوڅن،
 درومهکو اد ساورغ همبا يڅ سدغ ترباريڅ کارنا
 ساکيت لومڅوه. اي ساغت منډريتا.” (۶) سېدا
 عیسی کڅدانش، “اکو اکن داتڅ اونتوق
 مپمبوهکنش.” (۷) جواب څرويرا ايت، “يا جونجوڅن،
 اکو تيدق لايق منريما جونجوڅن درومهکو، تتاڅي
 کاتاکنله سڅاته کات ساج، نيسچاي همباکو اکن
 سمبوه. (۸) کارنا اکو اداله ساورغ باوهن، دان

دباوهکو ٿون اد ٿارا ٿراجوریت. جڪ اڪو برکات کڻڊ
سأورغ دري انتارا مریڪ، 'ٿرکي،' اي سڪرا ٿرکي؛
جڪ اڪو برکات کڻڊ یغ لاءینش، 'کماري،' اي ٿون
سڪرا داتغ؛ دان جڪ اڪو برکات کڻڊ همباکو،
'کرجاکن این،' اي ٿون سڪرا مٿرجاکنش. " (۹) مندغر
حال ایت، عیسیٰ مراسا هیرن. لالو اي برسبدا کڻڊ
ٿارا ٿغیکوت-ش، "سسوڻگوهش اڪو برکات کڻڊامو،
بلوم ٿرنه کوداقتي ایمان یغ دمکین این، بهکن دانٿارا
اورغ اسرائیل سکالیٿون. (۱۰) اڪو برکات ٿولا
کڻڊامو، باپق اورغ اکن داتغ دري تیمور دان بارت،
لالو مریڪ دودوق ماکن ددالم کراجان شرک برسام-
سام دغن نبي ابراهیم، اسحاق، دان یعقوب. (۱۱)
تتافي انق-انق کراجان ایت سنڊیری اکن دچمٿقکن
کدالم ککڻن یغ ٿالیغ کڻڊ. دتمٿت ایت اکن اد راتقن
دان کرتق کیکي. " (۱۲) کمودین سبدا عیسیٰ کڻڊ
ٿرویرا ایت، "ٿولٿله، جادیله سٿرتي یغ اٿکاو
ٿرچایایي. " مک سمبوهله همبان ٿد ساعة ایت جوک.
(۱۳)

عیسی مپمبوھکن ایبو مرتوا بطرس
دان اورغ-اورغ لاءین ۱۷-۱۴:۸

کتیک عیسی ماسوق کرومہ بطرس، عیسی ملیہت
ایبو مرتوا بطرس سدغ ترباریغ کارنا دم. (۱۴)
عیسی مپبتوہ تاغنث لالو دممنث فون ہیغ. کمودین
فرمقوان ایت باغون دان مپمبوت کداتغن-ن. (۱۵) قد
وقتو مغرب باپق اورغ یغ داسوق سینت دباوا کقد-ن.
ای مٹوسیر سینت-سینت ایت دغن سقاتہ کات، دان
مپمبوھکن سموا اورغ یغ مندیریتا ساکیت. (۱۶) دغن
دمکین کنگلہ فرمان یغ دسمقایکن ملالوی نبی
اشعیاء، "دیالہ یغ مٹغت کلمہن کیت دان یغ منغکوغ
قپاکیت کیت." (۱۷)

حال مٹیکوت عیسی ۲۲-۱۸:۸

قد وقتو عیسی ملیہت اورغ باپق برکرومون
مٹلیلیغی-ن، ای مپوروہ قارا قٹیکوت-ن برلایر
کسبرغ. (۱۸) لالو داتغلہ ساورغ اہلی کتاب سوچی
تورہ دان برکات کقد-ن، "یا کورو، اکو اکن مٹیکوت

اڱاڱو ڪمان ڦون اڱاڱو ڦرڪي. ” (۱۹) سبدا عيسى،
 “سريڪالا ممڦوپاي لياڱ دان بوروڱ ممڦوپاي سارڱ
 تتاڦي انق ماءنسي تيدق ممڦوپاي تمقت اونتوق
 ملتقن ڪڦالا-ن. ” (۲۰) ڪمودين ساورڱ ڦڱيڪوت-ن
 يڱ لاءين برڪات ڪڦد-ن، “يا جونجوڱن، ايدينڪنله اڪو
 ڦرڪي ممقامڪن ايهڪو ترلبيه دهولو. ” (۲۱) تتاڦي
 سبدا عيسى ڪڦدائ، “ايڪوتله اڪو، دان بيارڪنله
 اورڱ-اورڱ ماتي ممقامڪن مريڪ يڱ ماتي. ” (۲۲)

اڱين ريبوت درداڪن ۲۷-۲۳:۸

ستله ايت عيسى ناءيق ڪڦراهو دان ڦارا ڦڱيڪوت-ن
 ڦون مڱيڪوت دي. (۲۳) تيبا-تيبا داناو ايت دلندا
 باداي بسر، سهيڱڪ ڦراهو مريڪ ترڦوڪول اومبق.
 وقتو ايت عيسى سدڱ تيدور. (۲۴) لالو ڦارا ڦڱيڪوت-
 ن داتڱ ممباڱونڪن دي دان برسرو ڪڦد-ن، “يا
 جونجوڱن، سلامتڪنله ڪامي! ڪيت بيناس!” (۲۵)
 سبدا عيسى ڪڦد مريڪ، “مڱاڦ ڪامو تاڪوت، هاي
 ڪامو يڱ ڪورڱ ڦرچاي؟” لالو اي باڱون دان مڱهرديق
 اڱين سرتا داناو ايت، سهيڱڪ منجادي تدوه

سکالی. (۲۶) مریک مراسا هیرن لالو برکات، “اورغ
ماچم اڤ این هیڭک اڭین دان داناو ڤون منوروتی
ڤرینته-ن؟” (۲۷)

دوا اورغ یغ کراسوقن دسمبوهکن ۲۸-۳۴:۸

کمودین سمڤایله عیسی دسبرغ داناو، ددایره اورغ
کادرا. دسیتو ای برتمو دغن دوا اورغ یغ دراسوق
سیتن-سیتن. کدواڻ ایت داتغ دری ڤمقامن. مریک
ساعت بربهیا، سهیڭک تیدق اد ساورغ ڤون یغ
برانیا ملینتسی جالن ایت. (۲۸) لالو برتریاقله مریک،
“اڤ سڭکوت ڤاءوت-مو دغن کامی، های سغ انق یغ
داتغ دری الله؟ اڤاکه کداتغن-مو این اونتوق مڭعذاب
کامی سبلوم وقتون؟” (۲۹) اڭق جاءوه دری تمڭت
مریک ایت اد سکاونن بابی یغ سدغ منچاری ماکن.
(۳۰) کمودین سیتن-سیتن ایت مموهون کڤد عیسی،
“جک اڭکاو هندق مڭوسیر کامی، ایدینکنله کامی
مماسوقی کاونن بابی ایت.” (۳۱) سبدا عیسی کڤد
سیتن-سیتن ایت، “ڤرگیله!” “مک سیتن-سیتن ایت ڤون
کلوار دان مماسوقی بابی-بابی ایت. کمودین دغن

تیا-تیا، سلوروه کاونن بابي ایت ترجون دري تڙین
 تبیغ بوکیت کداناو لالو ماتې ددالم ایر. (۳۲) کمالا-
 کمالا دري کاونن بابي ایت لاري ککوتا. مریک
 منچریتاکن سموا څرکارا ایت، دان جوک حال اهل
 دوا اورغ یغ دراسوق سیتن-سیتن. (۳۳) کمودین
 کلوارله سموا څندودوق کوتا ایت اونتوق منموي
 عیسی. ستله مریک برتمو دغن-ن، مریک ممینتا اگر
 اي څرکي دري داءیره مریک. (۳۴)

اورغ لومځوه دسمبوهکن ۸-۹:

ستله نایق کڅراهو، عیسی مپبرغ لالو سمځاي
 دکوتا-ن سندیري. (۱) کمودین داتغله ببراڅ اورغ
 کڅد-ن ممباوا ساورغ لومځوه یغ ترباریغ دتمقت
 تیدورن. کتیک عیسی ملیهت ایمان مریک، برسبداله
 اي کڅد اورغ لومځوه ایت، “تکوهکنله هاتیمو، هاي
 انق-کو، دوسامو سوده دامځوني.” (۲) ببراڅ اورغ
 اهلي کتاب سوچي توره یغ اد دسیتو برکات دالم
 هاتي مریک، “اي مځجه الله.” (۳) عیسی مځتاهوي
 څیکیرن مریک. اولیه کارنا ایت اي برسبدا، “اڅ

سببڻ ڪامو ممڪيرڪن حال يڻ جاھت ددالم ھاٿيمو؟
 (۴) ماناڪه لبيھ مودھ دڪاتاڪن، 'دوسامو سوڊھ
 دأمقوني،' اتاو، 'باڻون دان برجالنله؟' (۵) اڪن
 تتاقي، ڪامو ھاروس تاهو بهوا دبومي اين انق
 ماءنسيا ممقوپاي ويوينڻ اونتوق مغمقوني دوسا."
 لالو اي برسبدا ڪڦد اورڻ لومقوه ايت، "باڻون،
 اڻڪتله تمقت تيدورمو دان ڦولڻله ڪرومهمو!" (۶) اورڻ
 ايت باڻون لالو ڦولڻ ڪرومھڻ. (۷) ڪتيڪ اورڻ بايق
 مليهت حال ايت، مريڪ منجادي تاڪوت لالو مملياڪن
 الله يڻ ممبري ويوينڻ سبسر ايت ڪڦد ماءنسيا. (۸)

مٽي ڦموڻوت چوڪاي مڻيڪوت عيسيٰ ۱۳-۹:۹

دري سان، عيسيٰ ملنجوتڪن ڦرجالنن-ڻ. ڪمودين اي
 مليهت سساورڻ برنام مٽي سدڻ دودوق دتمقت
 ڦمبايرن چوڪاي. سبدا عيسيٰ ڪڦدائڻ، "ايڪوتله اڪو!"
 اي برديري لالو مڻيڪوت عيسيٰ. (۹) سلنجوتڻ ڪتيڪ
 عيسيٰ ماڪن درومه مٽي، داتڻله ڦارا ڦموڻوت چوڪاي
 دان ڦارا ڦندوسا، لالو مريڪ تورت ماڪن برسام-سام
 دڻن عيسيٰ سرتا ڦارا ڦڻيڪوت-ڻ. (۱۰)

قد وقتو اورغ-اورغ دري مذهب فرسيين مليهت حال ايت، مريك بركات كقد قارا قغيكوت-ش، "مغاف كورومو ماكن دشن قارا قموغوت چوكاي دان قارا قندوسا؟" (۱۱) حال ايت ددغر اوليه عيسى، لالو برسبدا عيسى، "اورغ-اورغ يغ صيحه تيدق ممرلوكن طبيب، ملائينكن اورغ-اورغ ساكيتله يغ ممرلوكنش. (۱۲) قركيله دان قلاجريله ارتي فرمان اين، 'اكو متهنديقي بلس كاسيهن دان بوكن قرسمبهن.' كداتغن-كو قون بوكن اونتوق ممغكيل اورغ-اورغ صالح، ملائينكن اورغ-اورغ بردوسا." (۱۳)

حال برقواسا ۱۷-۱۴:۹

قد سواتو كتيك داتغله قارا قغيكوت نبي يحيي كقد عيسى. مريك برتاش، "اڤ سببش كامي دان جوگ اورغ-اورغ دري مذهب فرسيين كرف برقواسا سدغكن قارا قغيكوت-مو تيدق؟" (۱۴) مك سبدا عيسى كقد مريك، "بوليهكه صحابه-صحابه ممقلاي قريا بردوكچيتا سلام ممقلاي ايت ماسيه برسام-سام

دغن مريك؟ تتاقي اكن تيبا وقتوڻ ممقلاي قريا ايت
 دأمبيل دري انتارا مريك. قد ساعة ايت باروله مريك
 اكن برقواسا. (١٥) تيدق سآورغ قون اكن منمبلكن
 سچاريق كائين بارو قد ڦاڪاين يڄ سوده توا، كارنا
 كائين قنمبل ايت اكن مپيكن ڦاڪاين ايت كويق،
 سهيڱڪ سماڪين بسرله كويقتن. (١٦) دمڪين قولا تيدق
 سآورغ قون اكن منواغ اير اڱگور بارو كدالم كيربت-
 كيربت كوليت يڄ سوده توا، كارنا جڪ بڱيتو، مڪ اير
 اڱگور اكن مروسق كيربت-كيربت كوليت ايت. عقيبتن
 اير اڱگور ايت اكن ترتومڦه دان كيربت-كيربت كوليتن
 قون اكن هنجور. جادي، اير اڱگور بارو هاروس
 دسيمقن قد كيربت-كيربت كوليت يڄ بارو قولا،
 سهيڱڪ ترقليهاراله كدواڻ. ” (١٧)

انق كڦالا رومه عبادة-قرومقوان

يڄ ساڪيت قنذارهن ٢٦-١٨:٩

سمنتارا عيسى ماسيه بربيجارا دغن مريك، تيبا-تيببا
 داتغله سآورغ كڦالا تمقت عبادة لالو سجود دان
 برڪات، “انقو يڄ قرومقوان بارو ساج منيڱڪل، تتاقي

داتغله دان تومفغکنله تاغن-مو کأتسش، نیسچای ای
 اکن هیدوڤ. ” (۱۸) کمودین بردیریله عیسی لالو
 بسرتا څارا څغیکوت-ن مځیکوتی کڅالا رومه عباده
 ایت. (۱۹) سمنتارا ایت دسیتو اد سآورغ څرمځوان
 یغ سوده دوا بلس تاهون مندیریتا ساکیت څندارهن.
 ای مندکتي عیسی دري اړه بلاکڅ لالو مپنتوه
 جومبای جوبه-ن، (۲۰) کارنا ای برکات دالم هاتیش،
 “جک اکو داقت ممکڅ جوبه-ن ساج، مک اکو اکن
 سمبوه. ” (۲۱) کمودین برڅالیڅله عیسی دان ممندڅ
 څرمځوان ایت سمبیل برسېدا، “تکوهکنله هاتیمو،
 های انق-کو، ایمانمو تله منداتڅکن کسمبوهن
 باکیمو. ” قد ساعة ایت جوک سمبوهله څرمځوان ایت
 دري څپاکیتش. (۲۲) ستله عیسی سمڅای درومه کڅالا
 تمقت عباده ایت دان ملیهت څارا څنیوڤ سرولیڅ
 سرتا اورغ-اورغ برکابوڅ یغ سدڅ مراتڅ، (۲۳) ای
 برسېدا، “کلوارله، کارنا انق څرمځوان این تیدق ماتې،
 تتاڅی تیدور. ” مریک لالو منرتاواکن-ن. (۲۴) ستله
 اورغ باپق ایت دمینتا کلوار، عیسی څون ماسوقله.
 ای ممکڅ تاغن انق څرمځوان ایت، دان انق ایت څون

باغونله. (۲۵) کمودین ترسیارله کبر مثنای حال این
کسلوروه ولایه ایت. (۲۶)

عیسی مپمبوھکن مات دوا اورغ بوتا ۹:۲۷-۳۱

کتیک عیسی برغت دري سان، اد دوا اورغ بوتایغ
مغیکوتی-ن، دان سمبیل برتریاق-تریاق مریک
مموھون، "یا انق داود، کاسیھنیله کامی!" (۲۷)
ستله ای ماسوق کرومه، کدوا اورغ بوتایت داتغ
کھادقن-ن. لالو سبدا عیسی کقد مریک، "اڤاکه کامو
قرچای بهوا اکو داقت ملاکون حال ایت؟" جواب
مریک، "یا جونجوغن، کامی قرچای!" (۲۸) عیسی
مپنتوه مات کدوا اورغ ایت سمبیل برسبدا، "جادیله
قدامو سفرتی اڤ یغ اڤکاو ایمانی!" (۲۹) مک مات
مریک قون داقت ملیهت. لالو دغن تکس عیسی ملارغ
مریک، "ایغت، جاعن سمقایی قرکارا این دکتاهوی
اولیه سیاڤا قون!" (۳۰) تتاڤی کدوا اورغ ایت تتف
ساج قرکی ممشهورکن دی کسلوروه ولایه ایت. (۳۱)

ساورغ بیسو دسمبوھکن ۹:۳۲-۳۴

سساعة ستله كدوا اورغ يغ تاديث بوت ايت قرکي،
 دباواله کفد عيسى ساورغ يغ منجادي بيسو کارنا
 دراسوق سیتن. (۳۲) ستله سیتن ایت داوسیر، اورغ
 بيسو ایت داقت بریچارا لاگي. اورغ باپق قون
 منجادي هیرن، لالو مریک برکات، “بلوم قرنه ترلیهت
 حال یغ دمکین این داسرائیل.” (۳۳) تتاقي اورغ-
 اورغ دري مذهب فرسیین برکات، “اي مغو سیر سیتن
 دغن کواس قمیقین قارا سیتن.” (۳۴)

بلس کاسیهن عیسی ترهادف عورغ باپق ۳۸-۳۵:۹

کمودین عیسی قرکي کسموا کوتا دان دیسا سمبیل
 مهاجر دتمقت-تمقت عبادة مریک، ممبریتاکن انجیل
 کراجان الله، دان مپمبوکن سکالا قپاکیت سرتا
 سموا کلمهن اورغ. (۳۵) کتیک عیسی ملیهت اورغ
 باپق ایت، اي مراسا کاسیهن کفد مریک، سبب مریک
 للاه دان ترلنتر، سفرتي دومبا یغ تیدق برکمبالا.
 (۳۶) کمودین اي برسبدا کفد قارا قغیکوت-ن، “تواین
 میمغ باپق، تتاقي قنوايڭ هاش سدیکیت.” (۳۷)

سبب ایت مینتاله کڤد سڠ توان یڠ امقوڻ تواین،
سوقاي اي مڠوتوس ڦارا ڦنواي اونتوق منواي تواین-
ن. ” (۳۸)

عیسی ممڠکیل کدوا بلس رسول ۴-۱: ۱۰

عیسی ممڠکیل کدوا بلس ڦڠیکوت-ن لالو ممبریکن
کڤد مریک ویوینڠ اونتوق مڠوسیر روح-روح جاهت
دان مپمبوهکن سگالا ڦپاکیت سرتا سگالا کلمهن.
(۱) اینله نام کدوا بلس رسول ایت: سمعان، یڠ
دسبوت بطرس، دان اندری، ساوداران؛ یعقوب بین
زبدی دان یحیی، داوداران؛ (۲) فیلیب دان ابن
تلمی؛ توما دان متی، ڦموڠوت چوکای؛ یعقوب بین
حلفی، دان ڦادی؛ (۳) سمعان اورڠ زیلوت دان یهوذا
اسقریوطی، یایتو اورڠ یڠ مڠخیانای عیسی. (۴)

عیسی مڠوتوس کدوا بلس رسول ۱۵-۵: ۱۰

کمودین عیسی مڠوتوس کدوا بلس ڦڠیکوت-ن ایت.
ای برڦسن کڤد مریک، سبدا-ن، “جاڠنله کامو ڦرکي

کولایه سوکو-سوکو بڻسا لاءِین اتاو ککوتا اورغ
 سامریه، (۵) تتاڻي ڦرکيله کڦد دومبا-دومبا یغ هیلغ
 دري انتارا بني اسرائیل. (۶) ڦرکيله دان بریتاکنله
 کڦد مریک، 'کراجان شرک سوده دکت.' (۷)
 سمبوھکنله اورغ ساکیت، هیدوڦکنله اورغ ماتي،
 طاهرکن اورغ یغ نجیس کارنا ڦپاکیت کوستا، دان
 اوسیرله سیتن-سیتن. کامو منریما دغن چوما-چوما،
 کارنا ایت بریله دغن چوما-چوما ڦولا. (۸) جاغنه
 ممباوا امس، ڦیرق، اتاو تمباک دالم ایکت ڦیڱڱمو.
 (۹) جاغنه ممباوا تمقت بکل دالم ڦرجالنمو، دان
 جاغن ڦولا مڱناکن دوا رڱکڦ ڦاکاین، الس کاکي،
 اتاو توڱکت. کارنا ستیاف اورغ یغ بکرجا ڦاتوت
 منداڦتکن نفهش. (۱۰) جک کامو ماسوق کسواتو
 کوتا اتاو دیسا، چاریله دسان اورغ یغ ماو منریما
 کامو، لالو تیڱکله دسیتو سمڦاي کامو ڦرکي دري
 تمقت ایت. (۱۱) کتیک کامو ماسوق کسبواه رومه،
 اوچڦکنله سلام ڦدانش. (۱۲) جک ڦهوني رومه ایت
 ماو منریما کامو، مک سجهترا یغ براصل دریمو اکن
 توروں کآتسش. تتاڻي جک تیدق، مک سجهترا ایت

اکن کمبالي کڦدامو. (۱۳) جک اد اورغ یغ تیدق ماو منریما کامو دان تیدق مندغرکن ڦرکاتأنمو، کبسکنله دبو دري کاکیمو کتیک کامو ڦرکني دري رومه اتاو کوتا ایت. سسوځگوهش (۱۴) اکو برکات کڦدامو، ڦد هاري قیامة، عذاب اتس سدوم دان عمورة اکن لیبیه ریغن دریڦد عذاب اتس کوتا ایت. ” (۱۵)

ڦغانیایان یغ اکن داتغ دان

ڦڦاکوان اکن عیسی ۳۳-۱۶:۱۰

”ایغته، اکو مځوتوس کامو سفرتي دومبا کتغه-تغه سريکالا. سبب ایت هندقله کامو چرديق سفرتي اولار دان تولوس سفرتي مرقاتي. (۱۶) وسڦاداله، کارنا اورغ-اورغ اکن مپرهکن کامو کمحکمه-محکمه اځام، دان کامو اکن دسسه دتمقت-تمقت عبادة مریک. (۱۷) کامو اکن دځیریغ کهادڦن ڦارا ڦڦواس سرتا ڦارا راج اولیه کارنا اکو، اونتوق ممبري کسقسین دهادڦن مریک دان سوکو-سوکو بځسا لاءینش. (۱۸) اقبیلا مریک مپرهکن کامو، جاغنه خواطر مځنای باځایمان اتاو اف یغ اکن کامو

کاتاکن، کارنا قد وقتو ایت جوک اکن دکارونیاکن
 کفدامو اف یغ سقاتوتش کامو کاتاکن. (۱۹) سبب
 بوکن کامو لاگي یغ برکات-کات، ملاءینکن روح
 باقامو یغ اد ددالم کامو. (۲۰) اورغ اکن مپرهکن
 ساوداراش سندیري اونتوق دبونوه، دان ایه اکن
 مپرهکن انقش. انق-انق قون اکن ملون اورغ توش،
 بهکن اکن منجاتوهکن حکومن ماتي اتس مریک.
 (۲۱) کامو اکن دبنچی اولیه سمو اورغ کارنا نام-
 کو، تتافی سیاقا یغ برتاهن سمقای کسودهنش اکن
 دسلامتکن. (۲۲) اقبیلا کامو دانیای دساله ساتو
 کوتا، لاریله ککوتا یغ لاءین. کارنا سسوغکوھش اکو
 برکات کفدامو، سبلوم کامو سلسای منجلاجهي
 سمو کوتا لاءینش داسرائیل، انق ماءنسی سوده
 داتغ. (۲۳) سآورغ مورید تیدق اکن لبیه دریقد
 گوروش، دان سآورغ همبا تیدق اکن لبیه دریقد توانش.
 (۲۴) چوکوفله باگي سآورغ مورید اقبیلا ای منجادی
 سام دغن گوروش، دان باگي سآورغ همبا اقبیلا ای
 منجادی سام دغن توانش. جادی، جک کفالا کلوارک
 منداقت جولوکن بعزبول، اقلاکي اغکوتا-اغکوتا

کلوارکن! (۲۵) سبب ایت جاغنه کامو تاکوت کفد
 مریک. کارنا اف یغ ترتوتوف اکن دپاتاکن، دان اف
 یغ ترسمبونی اکن دکتاهوی اورغ. (۲۶) کاتاکنله
 دتمفت ترغ اف یغ کوکاتاکن کفدامو دتمفت کلف،
 دان سروکنله دری سوتوه رومهمو اف یغ دبیسیقن
 دتلیغامو. (۲۷) جاغنه تاکوت کفد مریک یغ دافت
 ممبونوه توبوه تتاقي تیدق ممفو ممبونوه جیوا. هندقله
 کامو لبیه تاکوت کفد دی، یغ دافت ممبیناساکن
 بائیق جیوا ماوقون توبوه دنراک جهنم. (۲۸) بوکنکه
 بوروغ قیقیت دجوال اورغ دشن هرک سدوءیت اونتوق
 دوا ایکور؟ مسکیفون دمکین، تیدق ساییکور فون دری
 بوروغ-بوروغ ایت اکن جاتوه کتانه جک تیدق
 دکهندقی باقامو. (۲۹) رمبوت دکفالامو فون سمواش
 سوده دهیتوغ. (۳۰) سبب ایت جاغنه کامو تاکوت،
 کارنا کامو لبیه برنیلائی دریقد باپق بوروغ قیقیت.
 (۳۱) کارنا ایت بارغسیاقا مٹاکوی اکو دهادفن
 ماءنسی، اکو فون اکن مٹاکویش دهادفن باف-کو یغ
 دشرک. (۳۲) تتاقي ستیاف اورغ یغ مپاغلک اکو
 دهادفن ماءنسی، اکو فون اکن مپاغلک دهادفن

باڤ-کو یغ دشرک. ” (۳۳)

عیسی ممباوا قمیسهن

باگایمان مځیکوت عیسی ۱۱:۱ - ۱۰:۳۴

”جاغله میځک بهوا اکو داتغ کبومي اونتوق ممباوا دامای. اکو داتغ بوکن ممباوا دامای، ملاءینکن قدغ. (۳۴) کارنا کداتغن-کو این اکن ممیسهکن انق لاکي-لاکي دري ایهش، انق څرمځوان دري اییوښ، دان مننتو څرمځوان دري مرتواښ. (۳۵) اغکوتا کلوارک سنډیري اکن منجادي ستروښ. (۳۶) بارغسیاڅا لیبه مځاسیهي ایهش اتاو اییوښ دریډ اکو، اي تیدق لایق باکي-کو. دمکین څولا اورغ یغ لیبه مځاسیهي انقش لاکي-لاکي اتاو انقش څرمځوان دریډ اکو، اي تیدق لایق باکي-کو. (۳۷) بارغسیاڅا تیدق ممیکول صلیبښ سرتا مځیکوت اکو، اي تیدق لایق باکي-کو. (۳۸) بارغسیاڅا بروسها ممځرتاهنکن پاواښ، اي اکن کهیلغن پاواښ، دان بارغسیاڅا کهیلغن پاواښ اولیه کارنا اکو، اي اکن منداقتکنښ. (۳۹) بارغسیاڅا مپمبوت کامو، اي مپمبوت اکو، دان بارغسیاڅا

مپمبوت اكو، اي مپمبوت دي یغ مځوتوس اكو. (٤٠)
 بارغسیاڅا مپمبوت سآورغ نبي كارنا كنبینش، اي
 اكن منداقت څهالا نبي، دان بارغسیاڅا مپمبوت
 سآورغ یغ صالح كارنا كصالحنن، اي اكن منداقت
 څهالا اورغ صالح. (٤١) بارغسیاڅا ممبري مینوم -
 مسكیځون هان سچاڅكیر ایر سځوق - كځد سالة
 سآورغ یغ كچیل این كارنا اي څغیكوت-كو،
 سسوځگوهش اكو بركات كځدامو، سكالي-كالي اي
 تیدق اكن كهیلغن څهالان. ” (٤٢)

ستله عیسی سلساي مپمځایكن ځسن-ن كځد كدوا
 بلس څغیكوت-ن ایت، اي څركي دري سیتو اونتوق
 مځاجر دان مځابرکن انجیل دكوتا-كوتا لاءینش. (١)

عیسی دان نبي يحي ١٩-٢: ١١

ددالم ځنځارا، نبي يحي مندغر سځالا سسواتو یغ
 دځربوات اولیه المسیح. لالو اي مځوتوس څارا څغیكوتش
 (٢) اونتوق برتاش كځد عیسی، “اڅكاوكه یغ اكن داتغ
 ایت، اتاو كامی ماسیه هاروس منوځكو یغ

لائين؟” (۳) سبدا عيسى كقد مريك، “فركي دان
 بريتاھوكنله كقد يحيي سكالاسسواتويغ تله كامو
 دغر دان كامو ليھت: (۴) اورغ بوتادانت مليھت،
 اورغ لومقوھ دانت برجالن، اورغ كوستا منجادي
 طاھر كارنا سمبوه، اورغ تولي دانت مندغر، اورغ
 ماتي دھيدوقن كمبالي، دان انجيل دبريتاكن كقد
 اورغ-اورغ مسكين. (۵) بربھاگيالھ اورغ يغ تيدق
 مراگوكن اكو. ” (۶) ستله قارا اوتوسن نبي يحيي ايت
 فركي، مولايھه عيسى بربيچارا تنتغ يحيي كقد اورغ
 بايق ايت، سبدا-ن، “اونتوق مليھت اڦ كامو فركي
 كقادغ كورون؟ اونتوق مليھت سرومقون بمبو يغ
 بركو يغ-كو يغ كارنا دتيوف اغين؟ (۷) لالو اونتوق
 مليھت اڦ مقصود كقركيانمو ايت؟ اونتوق مليھت
 اورغ يغ برقاكاين ايندھكه؟ اورغ يغ برقاكاين دمكين
 ايت داستان-استان راج تمقتن. (۸) جادي، اونتوق
 اڦ كامو فركي كسان؟ اونتوق مليھت ساورغ نبيكه؟
 بنر، دان اكو بركات كقدامو، اي بھكن لبيھه دريقد
 سكر ساورغ نبي. (۹) مئناي دي سوده ترسورت
 دالم كتاب سوچي، ‘ايغتلھ، اكو مپوروه اوتوسن-كو

مندهولوي اڱاكو، ديا له يځ اكن ممقرسياقن جان
 باكي-مو. ' (۱۰) سسوځگوهش اكو بركات كډامو،
 دانټارا مريك يځ دلاهيركن قرمقوان، بلوم قرنه تمثيل
 ساورغ قون يځ لبيه بسر دريقد نبي يحيي. مسكيقون
 دمكين، اورغ يځ تركچيل دالم كراجان شرك لبيه بسر
 دريقدان. (۱۱) سجو كداتغن نبي يحيي هيڅك
 سكارغ اين، كراجان شرك منجادي ساسرن تيندق
 ككرسن، دان اورغ-اورغ يځ برتيدق دمكين ايت
 بروسها مځواسايش. (۱۲) كارنا قارا نبي دان كتاب
 سوچي توره برنبوه سمقاي داتغن يحيي، (۱۳) دان
 جك كامو ماو منريمان، ديا له الياس، نبي يځ اكن
 داتغ ايت. (۱۴) سياقا برتليغا، هندقله اي مندغرا!
 (۱۵) دغن اڅاكه كينراسي اين اكن كوساماكن؟ مريك
 اين سفرتي انق-انق يځ دودوق-دودوق دقاسر دان
 برسرو كډ كاون-كاون مريك، (۱۶) 'كامي سوده
 منيوڤ سروليغ اونتوقمو، تتاڅي كامو تيدق مناري؛
 كامي ملنتونكن پاپين راتغن، تتاڅي كامو تيدق
 بردوك. ' (۱۷) كارنا يحيي داتغ، اي تيدق ماكن دان
 مينوم، لالو كات مريك، 'اي كراسوقن سیتن. ' (۱۸)

داتځ څولا انق ماءنسي، اي ماكن دان مينوم، لالو
 كات مريك، 'ليهته، سي راكوس، څمينوم اغكور،
 صحابه څارا څموغوت چوكاي سرتا څارا څندوسا.
 'نامون، حكمة تربوقتي بئر ملالوي څربواتن-
 څربواتنث. ” (۱۹)

عيسى مڅچم ببراڅ كوتا ۲۴-۲۰:۱۱

كمودين موليله عيسى منچلا كوتا-كوتا يڅ تيدق
 برتوبه څدحال دتمقت-تمقت ايت اي بايق ملاكوكن
 معجزه، (۲۰) ”چلاكاله اغكاو، هاي خورزين! چلاكاله
 اغكاو، هاي باءيت صيدا! كارنا ساندائش معجزه يڅ
 ترجادي دانترامو ترجادي جوگ دصور دان صيدا،
 مك سوده سجع لام څندودوق كوتا ايت برتوبه سرتا
 بركابوڅ دغن مماكاي كائين كاروڅ دان دودوق دالم
 دبو. (۲۱) كارنا ايت اكو بركات كڅدامو، څد هاري
 قيامه، عذاب اونتوق كوتا صور دان صيدا اكن لبيه
 ريغن دريڅد عذاب يڅ اكن كامو تريما. (۲۲) دمكين
 څولا اغكاو، هاي كفرناحوم! اكنكه اغكاو دتيڅكيكن
 سمڅاي كلاغيت؟ تيدق، اغكاو بهكن اكن دتورونكن

سمقاي كعالم موت. كارنا اقبیلا معجزة یغ ترجادي
 دانتارامو ترجادي قولاً دسدوم، تنتو كوتا ایت اكن
 تتف اد سقمای هاری این. (۲۳) كارنا ایت اكو
 بركات كقدامو، قد هاری قیامة، عذاب اونتوق كوتا
 سدوم اكن لیبیه ریغن دریقد عذاب یغ اكن كامو
 تریما. ” (۲۴)

اجقن جوروسلامت ۱۱:۲۵-۳۰

قد وقتو ایت عیسی ممنجتكن شكور، “یا باقا، یا
 قغواس لاغیت دان بومی، اكو مموجی اغكاو سبب
 اغكاو میمبویكن سمو این دری اورغ-اورغ یغ
 برعقل دان بیجقسان، تتاقي میپاتاكنش كقد اورغ-
 اورغ كچیل. (۲۵) میمغ ایتوله یغ بركنن كقد-مو، یا
 باقا. (۲۶) سگالا سسواتو تله دسرهنن كقد-كو اولیه
 باقا-كو. تیدق ساورغ قون یغ مغلن سیاقا سغ انق،
 كچوالی سغ باقا، دان تیدق اد ساورغ قون یغ مغلن
 سیاقا سغ باقا، كچوالی سغ انق دان اورغ-اورغ یغ
 كقدان سغ انق بركنن میپاتاكنش. (۲۷) ماریله كقد-كو،
 های كامو سمو یغ للاه دان منغكوغ بین برت، اكو

اکن ممبریکن کلکآن باکیمو. (۲۸) تریماله کوق یغ
 براصل دری-کو دان بلاجرله قد-کو، کارنا اکو له
 لمبوت دان رنده هاتی، دان جیوامو قون اکن منداقت
 کلکآن. (۲۹) کارنا کوق یغ براصل دری-کو ایت
 مپنئکن دان ببن-کو قون ریغن. ” (۳۰)

قغیکوت-قغیکوت عیسی ممتیق کندوم

قد هاری سابت ۸-۱:۱۲

قد سواتو هاری، یایتو هاری سابت، عیسی دان
 قارا قغیکوت-ن ملیوتی لادغ-لادغ کندوم. کارنا
 مراسا لافر، قارا قغیکوت-ن ممتیق بولیر کندوم سرتا
 ممانش. (۱) حال ایت ترلیهت اولیه اورغ-اورغ دری
 مذهب فرسیین. لالو کات مریک کقد-ن، ”لیهت، قارا
 قغیکوت-مو بریوات سسواتو یغ حرام دلاکوکن قد
 هاری سابت. ” (۲) سبدا عیسی کقد مریک، ”بلوم
 قرنهکه کامو باچ اف یغ دقربوات اولیه نبی داود
 تتکالا ای دان اورغ-اورغ یغ مپرتایش کلاقرن؟ (۳)
 ای ماسوق کدالم کماه سوچی الله لالو ممان روتی
 قرسمبهن یغ حرام حکومش جک دمان بائیق اولیهش

ماوقون اوليه اورغ-اورغ يغ مپرتايش، كارنا هاش قارا
 امام ساجاله يغ دقربوليھكن ماكن روتي ايت. (۴)
 بلوم قرنه جوگاكه كامو باچ دالم كتاب سوچي بهوا
 قد هاري سابت قارا امام دباءيت الله سننتياس
 ملغكر كسوچين سابت تتاقي تيدق دقرسالهكن؟ (۵)
 اكو بركات كقدامو، دسيني اد يغ لبيه اكبر دريقد
 باءيت الله. (۶) لاكي قولاً جك كامو مغيرتي ارتي
 فرمان اين، 'اكو مئهندقي بلس كاسيهن دان بوكن
 قوسمبهن،' تننو كامو تيدق اكن مپالهكن اورغ-اورغ
 يغ تيدق برساله. (۷) كارنا انق مائنسي اداله توان
 اتس هاري سابت. (۸)

عيسى مپمبوهكن اورغ قد هاري سابت ۱۴-۹:۱۲

ستله قركي دري سان، ماسوقله عيسى كساله ساتو
 تمقت عبادة مريك. (۹) دسيو اد ساورغ لاكي-لاكي
 يغ ساله ساتو تاغنش ماتي. لالو مريك برتاش كقد-ن،
 "بوليهكه مپمبوهكن اورغ قد هاري سابت؟" مريك
 برمقصود هندق مقرر سالهكن-ن. (۱۰) برسبداله
 عيسى كقد مريك، "جكالو ساله ساورغ دري انتارا

کامو اديغ مملهارا سايكور دومبا، لالو قد هاري
 سابت بيناتغ ايت جاتوه كدالم لوبغ، تنتو اي اكن
 بروسها اونتوق منغكف بيناتغ ايت دان مغلكتش،
 بوكن؟ (۱۱) اف لاكي ماءنسي، يغ لبیه برهرک دریقد
 دومبا! سبب ايت تیدقله حرام حكومش جك كامو
 بربوات كباءيقن قد هاري سابت. ” (۱۲) كمودين اي
 برسبدا كقد اورغ ايت، “اولوركنله تاغنمو!” اورغ ايت
 مغلوركن تاغنش دان سمبوهله تاغنش، سام سقرتي
 تاغنش يغ ساتو لاكي. (۱۳) اورغ-اورغ دري مذهب
 فرسين ايت كلوار، لالو مريك برموفكة اونتوق
 مгадаكن قرلاونن ترهادف عيسى دان منچاري چارا
 اونتوق داقت ممبيناسكن-ن. (۱۴)

عيسى همبا الله ۲۱-۱۵:۱۲

تتافي كارنا عيسى مگتاهوي حال ايت، مپيغكيره اي
 دري سيتو. بايق اورغ مغيكوتي دي دان سمواش
 دسمبوهكن اوليه-ن. (۱۵) كقد مريك عيسى برقسن
 سوقاي مريك تيدق ممبريتاهوكن سياقا ديری-ن.
 (۱۶) دغن دمكين گنقله فرمان يغ دسمقايكن ملالوي

نبي أشعيا، (١٧) “اینله همبا ڦیلیهن-کو، یایتو اورغ
 یغ کوکاسیهي، یغ برکنن دهاتي-کو. اکو اکن مناروه
 روح-کو قد-ن، دان اي اکن مڦابرکن حکوم کڦد
 سوکو-سوکو بڦسا. (١٨) اي تیدق اکن برتڦکر اتاو
 برتریاق؛ بهکن سوارا-ن ڦون تیدق اکن تردڦر
 دجالن-جالن. (١٩) بولوه یغ ترکولاي تیدق اکن
 دڦاتهن-ن، دان سومبو یغ همڦیر ڦادم ڦون تیدق
 اکن دڦادمکن-ن، سمڦاي کعادلن داقت اي تکڦکن.
 (٢٠) کڦد نام-پاله سوکو-سوکو بڦسا اکن
 برهارق.” (٢١)

عیسی دان بعزبول ٣٧-٢٢:١٢

کمودین دباواله کڦد عیسی ساورغ یغ بیسو دان بوتو
 کارنا دراسوق سیتن، لالو دسمبوهکن-ن، سهیڦک
 اورغ بیسو ایت داقت بریچارا سرتا ملیهت. (٢٢)
 اورغ باپق ایت ترچڦغ لالو برکات، “دیاکه انق داود
 ایت؟” (٢٣) تتاڦي کتیک اورغ-اورغ دري مذهب
 فرسیین مندڦر حال ایت، مریک برکات، “اورغ این
 مڦوسیر سیتن-سیتن دغن کواس بعزبول، ڦمیمڦین

ڦارا سیتن. ” (۲۴) کارنا عیسیٰ مڱتاهوی ڦیکین
 مرک، برسبداله ای کڦد مرک، ”ستیاف کراجان یغ
 ورکڻ سالیغ برسلیسیه تنتوڻ اکن رونتوه، دان
 ستیاف کوتا اتاو رومه تڱک یغ ڦندودوق اتاو اڱکوتاش
 سالیغ برسلیسیه تنتو تیدق اکن بردیری کوه. (۲۵)
 جک سیتن مڱوسیر سیتن، برارتي مرک سالیغ
 برسلیسیه؛ باڱایمان موڱکین کراجانڻ اکن بردیری
 کوه؟ (۲۶) لاڱی ڦولا جک اکو مڱوسیر سیتن-سیتن
 دڱن کواس بعلزبول، دڱن کواس سیاڦاکه ڦارا
 ڦڱیکوتمو مڱوسیرڻ؟ سبب ایت مریکاله یغ اکن
 منجادی حاکم باڱیمو. (۲۷) تتاڦی جک اکو مڱوسیر
 سیتن-سیتن دڱن کواس روح الله، ایت برارتي بهوا
 کراجان الله سوده داتڱ دتڱه-تڱه کامو. (۲۸)
 باڱایمان موڱکین اورڱ داتڱ ماسوق کدالم رومه
 ساورڱ یغ قوات سرتا مرمڱس هرتاڻ کالو اورڱ یغ
 قوات ایت بلوم دایکتڻ ترلیبیه دهولو؟ ستله ایت باروله
 هرتاڻ داتڱ درمڱس. (۲۹) اورڱ یغ تیدق برسام-
 سام دڱن اکو، ای ملون اکو، دان اورڱ یغ تیدق
 مڱومڱولکن برسام-سام دڱن اکو، ای منچرای

برایکن. (۳۰) سبب ایت اکو برکات کفدامو، سکالا
 دوسا دان حجه مائنسی اکن دأمقونی، تتاقي حجه
 اتس روح الله تیدق اکن دأمقونی. (۳۱) بارغسیاڤا
 مغوچقکن فرکاتان تڄ ملون انق مائنسی، ای اکن
 دأمقونی. تتاقي بارغسیاڤا مغوچقکن فرکاتان یڄ
 ملون روح الله یڄ مهاسوچي، ای تیدق اکن
 دأمقونی، بائیق قد زمان این ماوقون قد زمان یڄ اکن
 داتڄ. (۳۲) قوهون یڄ بائیق مڄاصلکن بواه یڄ
 بائیق. سبالیقش، قوهون یڄ بوروق اکن مڄاصلکن
 بواه یڄ بوروق قولاً، کارنا قوهون داتت دکنلي دري
 بواهن. (۳۳) هاي اورغ-اورغ یڄ برطبیعة سقرتي
 اولار، باکایمان موغکین کامو یڄ جاهت داتت
 مڄاتاکن حال-حال یڄ بائیق؟ کارنا اف یڄ دأوچقکن
 مولوت ملواڤ دري هاتي. (۳۴) اورغ یڄ بائیق اکن
 مغلوارکن حال-حال یڄ بائیق دري قربنداھارانت یڄ
 بائیق. سبالیقش، اورغ یڄ جاهت مغلوارکن حال-حال
 یڄ جاهت دري قربنداھارانت یڄ جاهت. (۳۵) لاکي
 قولاً اکو برکات کفدامو، قد هاري قیامة ستیاف اورغ
 اکن دمینتاي فرتغکوڄجوابن اتس ستیاف کات

سیا-سیا یخ قرنه داوچقکنش. (۳۶) سبب کارنا
 اوچقنمو اڭکاو اکن دبیرکن، دان کارنا اوچقنمو قولاً
 اڭکاو اکن دحکوم. ” (۳۷)

تندا نبی یونس ۴۲-۳۸:۱۲

قد وقتو ایت ببراف اهلی کتاب سوچی توره دان
 اورغ-اورغ دری مذهب فرسیین برکات، “واهای
 گورو، کامی ایغین ملیهت سواتو تندا دری-
 مو. ” (۳۸) تتاھی عیسی برسبدا کقد مریک،
 “کینراسی یخ جاهت دان تیدق ستیا این منچاری
 سواتو تندا عجایب، تتاھی کقد مریک تیدق اکن
 دبریکن تندا سلاءین تندا نبی یونس. (۳۹) کارنا
 سفرتی نبی یونس برادا دقروت مخلوق لاءوت یخ بسر
 ایت سلام تیک هاری تیک مالم، بگیتو جوک دغن انق
 مائنسی. ای اکن برادا دالم قروت بومی سلام تیک
 هاری تیک مالم. (۴۰) قد هاری قیامة، اورغ-اورغ
 نینوی اکن بگیت برسام-سام دغن کینراسی این
 دان اکن مڭحکومش. کارنا اورغ-اورغ نینوی ایت
 سگرا برتوبه ستله مندغر قمبریتان نبی یونس

سدغن دسيني اديغ لبيه بسر دريقد نبي يونس.
 (٤١) قد هاري قيامه جوگ، راتو سبا دري سلاتن
 ايت اکن دبعکيتکن برسام-سام دغن کينراسي اين
 دان اکن مٹحاکميش. کارنا راتو دري اوجوغ بومي
 ايت دغن سجاج داتغ اونتوق مندغرکن کبيجقسانان
 نبي سليمان. ” (٤٢)

کمالين روح جاهت ٤٥-٤٣:١٢

”اقبيلا روح جاهت کلوار دري ديري سساورغ، روح
 ايت اکن مغمبارا کتمقت-تمقت يغ کرسغ اونتوق
 منچاري تمقت فراستراحه نش، تتاقي تيدق منموکنش.
 (٤٣) لالو کات روح ايت، ’اکو اکن کمبالي کرومھکو
 يغ کوتيغکلکن، ’کتیک روح ايت کمبالي، دداقتيش
 تمقت ايت کوسوغ، برسياه ترساقو، دان راقي تراتور.
 (٤٤) لالو فرکيله روح ايت دان مٹجاج توجوه روح
 لاءينش يغ لبيه جاهت دريقدان. کمودين روح-روح ايت
 ماسوق دان تيغکل دسيتو. اخيرش کادان اورغ ايت
 منجادي لبيه قاره دريقد کادانش يغ سمولا. حال يغ
 سام اکن ترجادي قولاً دغن کينراسي يغ جاهت

این۔ ” (۴۵)

عیسی دان سانق ساودارا-ث ۵۰-۴۶:۱۲

قد ساعة عیسی ماسیه بریچارا دغن اورغ باپق
 ایت، ایبو دان ساودارا-ساودارا-ث داتغ. مریک
 بردیری دلوار دان بر مقصود هندق بریچارا دغن-ث.
 (۴۶) کمودین سسأورغ ممبریتاهوکن کقد-ث،
 “لیهتله، ایبو-مو دان ساودارا-ساودارا-مو اد دلوار.
 مریک منچاری اغکاو دان هندق بریچارا دغن
 اغکاو. ” (۴۷) سبدا عیسی، “سیاڤاکه ایبو-کو؟
 سیاڤاکه ساودارا-ساودارا-کو؟” (۴۸) لالو سمبیل
 منونجوق کقد قارا قغیکوت-ث، عیسی برسبدا،
 “لیهتله، اینله ایبو-کو دان ساودارا-ساودارا-کو.
 (۴۹) بارغسیاڤا ملاکوکن کهندق باڤا-کو دشرک،
 دیاله ساودارا-کو لاکي-لاکي، ساودارا-کو قرمقوان،
 دان ایبو-کو. ” (۵۰)

عبارة تنتغ سآورغ قنابور ۲۳-۱:۱۳

قد هاري ايت جوک کلوارله عیسی دري رومه ایت لالو
 دودوق دتقي داناو. (۱) کمودین سجومله بسر اورغ
 داتغ مغروموني-ن. اولیه سببایت، ناءيقله اي کسبواه
 قراهو. اي دودوق دسیتو، سدغکن اورغ بايق تتف
 برديري دتقي داناو. (۲) بايق فرکارا یغ اي سمقايکن
 کفد مریک ملالوي عبارة. سبدا-ن، “دغرله! اد ساورغ
 قنابور یغ کلوار اونتوق منابور بنیه. (۳) قد وقتو بنیه
 ایت دتابور، سباکیان جاتوه دتقي جالن. لالو داتغله
 بوروغ-بوروغ دان ممان بنیه ایت سمقاي هابیس.
 (۴) کمودین سباکیان لاگی جاتوه دتمقت برباتو-باتو
 یغ تیدق بايق تانهن. بنیه ایت قون سگرا تومبوه کارنا
 تانهن تیدق دالم. (۵) تتاقي ستله ماتھاري تربیت
 دان قانسش سماکین تریق، لایوله تومبوهن ایت کارنا
 تیدق براکر. (۶) سباکیان لاگی جاتوه کتغه-تغه سمق
 دوری. سمق-سمق ایت برتمبه بسر لالو مغمیقیتن.
 (۷) سدغکن بنیه-بنیه لاینش جاتوه دتانه یغ بایق،
 لالو مٹحاصلکن بایق بواه: اد یغ سراتوس کالی
 لیقت، اد یغ انم قولوه کالی لیقت، دان اد قولو یغ تیگ
 قولوه کالی لیقت. (۸) بارغسیاڤا برتلیغا، هندقله اي

مندعرا! (۹) کمودین قارا قغیکوت عیسی داتغ دان برتاش کفد-ش، "یا جونجوغن، مغان اغکاو مغان مریک ملالوی عبارة؟" (۱۰) سبدا عیسی، "کفدامو تله دبریکن انوگره اونتوق مغانهوی رهسیا-رهسیا کراجان شرک، تتاقي کفد مریک تیدق. (۱۱) کارنا ستیاف اورغ یغ ممقوپای، کفدانش اکن دتمبهکن، سهیغک ای ممقوپایش برلیمقه-لیمقه. تتاقي ستیاف اورغ یغ تیدق ممقوپای، اف یغ دقوپایش قون اکن دامبیل دریش. (۱۲) ایتله سببش اکو مغان مریک دغن عبارة. کارنا کتیک مریک ممدغ، مریک تیدق ملیهت، دان کتیک مریک مندعرا، مریک تیدق میپمق، اقلاکي مغرتي. (۱۳) دغن دمکین باکي مریک کنگله فرمان یغ دسمقایکن ملالوی نبی اشعیا، کامو اکن مندعرا دان مندعرا لاکي، تتاقي تیدق مغرتي. کامو قون اکن ملیهت دان ملیهت لاکي، تتاقي تیدق مهمي. (۱۴) کارنا هاتي بغسا این سوده منجادي تکر، تلیغان برت مندعرا، دان ماتاش ترتوتوف رافت. کالو تیدق دمکین، مریک تنتو ملیهت دغن ماتاش، مندعرا دغن تلیغان، دان مغرتي دغن هاتیش، لالو بربالیق کفد-کو

سهيڱڪ اڪو مپمبوھڪن مريڪ. ' (۱۵) تتاڦي
 بربھاڱيالھ ڪامو، ڪارنا ماتامو مليھت دان تليڱامو
 مندڱر. (۱۶) ڪارنا سسوغڱوھڻ اڪو برڪات ڪڦدامو،
 باپق نبي دان اورڱ-اورڱ صالح ايڱين مليھت اڦ يڱ
 ڪامو ليھت، تتاڦي مريڪ تيدق مليھتڻ. مريڪ ايڱين
 مندڱر اڦ يڱ ڪامو دڱر، تتاڦي مريڪ تيدق مندڱرڻ.
 (۱۷) سبب ايت چمڪنلھ عبارۃ تنتڱ اورڱ يڱ منابور
 بنيھ ايت. (۱۸) ڪتيڪ سساورڱ مندڱر فرمان مڱناي
 ڪراجان شرڪ تتاڦي تيدق مھميش، مڪ سي جاھت
 داٽڱ دان مرمڱس اڦ يڱ تلھ ترتابور دھاتيڻ. اين
 ادالھ بنيھ يڱ ترتابور دتڱي جالن. (۱۹) ڪمودين بنيھ
 يڱ ترتابور دتمڱت برباتو-باتو منچريٽاڪن تنتڱ اورڱ
 يڱ منريما فرمان دان سڪرا منريماڻ دڱن سنڱ
 هاٽي. (۲۰) مسڪيڱون بگيٽو، فرمان ايت تيدق براڪر
 دھاتيڻ دان هاڻ برتاهن سبنتر. ڪتيڪ ڪسوسھن اتاو
 انياي يڱ دسببڪن اوليھ فرمان ايت داٽڱ منيمڱاڻ، اي
 ڦون سڪرا مرتد. (۲۱) لالو بنيھ يڱ ترتابور دانٽارا
 سمق دوري منچريٽاڪن تنتڱ اورڱ يڱ منريما فرمان،
 تتاڦي ڪخواطرن تنتڱ ڦرڪارا دنيا دان تيڦو داي

ککایان مغمیقیت فرمان ایت سهیغک تیدق بر بواه.
 (۲۲) سدغن بنیه یغ ترتابور دتانه یغ باءیق
 منچریتاکن تنتغ اورغ یغ منریما فرمان دان مهمیش،
 لالو مٹحاصلکن بواه برلیقت کندا: اد یغ سراتوس
 کالی لیقت، اد یغ انم قولوه کالی لیقت، دان اد یغ
 تیک قولوه کالی لیقت. ” (۲۳)

عبارة تنتغ لالغ دانتارا کندوم ۳۰-۲۴:۱۳

اد ساتو عبارة لاءین لاکھی یغ دسمقایکن عیسی کقد
 مریک. سبدا-ن، “کراجان شرک ایت داقت دعبارةکن
 دغن اورغ یغ منابور بنیه یغ باءیق دلادغن. (۲۴)
 تتاقي قد ساعة سمو اورغ تیدور، داتغله ستروش
 اونتوق منابورکن بنیه لالغ دانتارا بنیه کندوم ایت دان
 کمودین فرکھی. (۲۵) کتیک بنیه کندوم ایت سوده
 تومبوه دان مولای مٹحاصلکن بواه، باروله لالغ ایت
 کلیهتن. (۲۶) لالو قارا همبا دری قمیلیق لادغ ایت
 داتغ دان برتاش کقداش، ‘توان، بوکنکه توان منابور
 بنیه یغ باءیق دلادغ این؟ دری ماناکه لالغ-لالغ ایت؟’
 (۲۷) جواب توان ایت، ‘ستروله یغ تله بر بوات دمکین

این. ' کمودین کات قارا همبا ایت، 'اڤاکه توان
 مڠهنفقی اگر کامی منچابوت لالغ-لالغ ایت؟' (۲۸)
 جوابش، 'تیدق ڤرلو؟ کارنا جاغن-جاغن گندوم-گندوم
 قون توروب ترچابوت کتیک کامو منچابوت لالغ-لالغ
 ایت. (۲۹) بیارکنله کدواش تومبوه برسام سمڤای
 موسیم منوای. قد وقتو موسیم توای، اگو اکن برکات
 کقد قارا قنوای: چابوتله لالغ ایت لبیه دهولو دان
 ایکتله منجادی ببراڤ برکس اونتوق دباکر، ستله ایت
 باواله گندوم-گندوم ایت کلومبوغکو.' (۳۰)

عبارة تنتغ بیجی سساوی دان راکی ۳۵-۳۱:۱۳

عیسی قون میمقایکن عبارة یغ لاین لاکي کقد
 مریک. سبدا-ش، "کراجان شرک ایت داقت دعبارةکن
 دغن بنیه سساوی یغ دامبیل سساورغ اونتوق دتابور
 دلادغن. (۳۱) بنیه ایت اداله بنیه یغ ترکچیل دانآتارا
 سموا بنیه یغ دتابور. تتاڤی اقبیلا بنیه ایت تله
 تومبوه، بسرث ملیبھی تومبوهن یغ لاین، بهکن
 کمودین منجادی قوهون، سهیڠک بوروغ-بوروغ قون
 برداتغن دان هیڠکف قد چابغ-چابغش." (۳۲)

عیسی قون میمقایکن عبارة لاءینث کفد مریک. سبدا-
 ن، “کراجان شرک ایت دافت دعبارةکن دغن راکی
 یغ دامبیل اولیه ساورغ قورمقوان اونتوق کمودین
 دبوبوهکن قد امقت قولوه لیتر تقوغ سمقاي سماوا
 منجادی خمیر.” (۳۳) سماوا حال تنتغ کراجان شرک
 ایت دسمقایکن اولیه عیسی کفد اورغ باپق ملالوی
 عبارة. تیدق ساتو قون یغ عیسی اجرکن کفد مریک
 تنقا عبارة. (۳۴) دغن دمکین تربوقتیله کبیرن فرمان
 یغ دسمقایکن الله ملالوی نبی-ن، “اکو اکن ممبوک
 مولوت-کو میمقایکن عبارة. اکو اکن مغاتاکن حال-
 حال یغ ترسمبوی سچف دنیا دچیقتاکن.” (۳۵)

قنجلسن عبارة تنتغ لالغ داننتارا کندوم ۴۳-۳۶:۱۳

ستله ایت قورگیله عیسی منیغکلکن اورغ باپق، لالو
 ماسوق کسبواه رومه. کمودین داتغله قارا قغیکوت-ن
 دان برکات کفد-ن، “جلاسکنله کفد کامی عبارة تنتغ
 لالغ یغ دلادغ ایت.” (۳۶) سبدا عیسی کفد مریک،
 “اورغ یغ منابور بنیه یک بائیق ایت اداله انق
 مائنسی، (۳۷) دان لادغ ایت اداله دنیا این. بنیه یغ

باءيق ايت اداله انق-انق كراجآن، دان لالغ ايت اداله
 انق-انق سي جاهت. (۳۸) سدغكن سترو يغ منابور
 بنيه لالغ ايت اداله ابليس. موسيم منواي اداله هاري
 قيامه، دان قارا قنواي يغ اكن منواي ايت اداله قارا
 ملائكة. (۳۹) جادي، عبارة لالغ-لالغ دكومقولكن
 كمودين دباكر دغن اقي، دمكين جوگاله اكن ترجادي
 قد هاري قيامه ننتي. (۴۰) انق ماءنسي اكن مپوره
 سموا ملائكة-ن اونتوق مغمقولكن سگالا سسواتو
 يغ مپستكن سرتا سموا اورغ دورحكا، مغلواركن
 مريك دري دالم كراجآن-ن، (۴۱) دان مليمقركن مريك
 كدافور اقي. دتمقت ايت اد راتقن دان كرتق كيكي.
 (۴۲) قد وقتو ايت، اورغ-اورغ صالح اكن برچهيا
 سفرتي ماتهاري ددالم كراجآن سغ باقا. بارغسياقا
 برتليغا، هندقله اي مندغر. ” (۴۳)

عبارة تنتغ هرتا ترقندم دان

متيارا يغ برهرک ۴۶-۴۴:۱۳

”كراجآن شرك ايت عبارة هرتا كارون يغ ترقندم

دلادغ. سساورغ منموكنش لالو مپمبوپيكنش

کمالی. کارنا سدمکین سنغش، فرکیله ای منجوال
سگالا میلیقش لالو ممبلی لادغ ایت. (۴۴) کراجان
شرک قون عبارة ساورغ ساوداگر یغ منچاری متیارا
یغ اینده. (۴۵) کتیک ای منداقتکن سبوتیر متیارا یغ
برنیلائی تیغکی، مک ای قون منجوال سگالا میلیقش
لالو ممبلی متیارا ایت. ” (۴۶)

عبارة تنتغ قوکت ۵۲-۴۷:۱۳

”کراجان شرک ایت داقت قولاً دعبارةکن دغن قوکت یغ
دتیبیرکن دلاءوت اونتوق منجاریغ برباکای جنیس
ایکن. (۴۷) ستله قنوه، قوکت ایت دتاریق کقنتای،
لالو ایکن-ایکن یغ دداقت دقیسه-قیسهکن. ایکن-
ایکن یغ بائیق دسیمقن دالم کرنجغ، سدغن یغ
تیدق بائیق دبواغ. (۴۸) دمکینله یغ اکن ترجادی قد
کاری قیامة. قارا ملائیکه اکن کلوار اونتوق
ممیسهکن اورغ-اورغ دورحکا دری اورغ-اورغ
صالح. (۴۹) کمودین اورغ-اورغ دورحکا ایت اکن
دماسوقکن کدافور اقی. دتمقت ایت اکن اد راتفن
دان کرتق کیکی. (۵۰) سودهکه کامو مغرتی سموا

حال ایت؟ ” جواب مریک کڏ عیسی، “مغرتی!” (۵۱)
 لیبه لنجوت ای برسبدا کڏ مریک، “سبب ایت سمو
 اهلی کتاب سوچی توره یغ ممقلاجری کراجان
 شرک، داقت دعبارةکن دغن ساورغ توان رومه یغ
 مغلوارکن هرتا یغ بارو ماوقون یغ لام دری
 قربندا هارائن. ” (۵۲)

عیسی دتولق دناصریا ۵۸-۵۳:۱۳

ستله عیسی سلسای مپمقایکن سموا عبارة ایت،
 فرگیله ای دری سیتو. (۵۳) کمودین ای کمبالی
 ککوتا اصل-ن. دسان ای مفاجر اورغ-اورغ دتمقت
 عبادة مریک. مریک قون مراسا هیرن دان برکات،
 “دری مان اورغ این ممقرولیه حکمة دان کواس
 اونتوق مفاذاکن معجزة-معجزة ایت؟ (۵۴) بوکنکه ای
 اداله انق ساورغ توکغ کایو؟ بوکنکه ایبو-ن برنام
 مریم دان ساودارا-ساودارا-ن اداله یعقوب، یوسف،
 شمعون، دان یودا؟ (۵۵) بوکنکه سموا ساودارا-ن یغ
 قرمقوان اد برسام کیت؟ جادی، دری ماناکه ای
 ممقرولیه سموا ایت؟” (۵۶) مریک سموا

مراځوکن-ن. تتاځي سبدا عیسی کځد مریک، “سأورغ
 نبي دحرمةي دمان-مان، کچوالي دکوتا اصلن دان
 درومهش. ” (٥٧) دسیتو عیسی تیدق ممبوات باپق
 معجزة اولیه کارنا کتیدققرچایان مریک. (٥٨)

نبي يحيي دبونوه ١٢-١٤:

ځد وقتو ایت کبر مځناي عیسی تله ددغر اولیه هیرو،
 راج ولایه. (١) کمودین اي برکات کځد څارا همباش،
 “اورغ این تنتوځ نبي يحيي یغ هیدوځ کمبالي دري
 انتارا اورغ ماتي. ایتله سببځ اي داقت مځاداکن
 معجزة-معجزة ایت. ” (٢) هیرو دمیغ څرنه میپوره
 اورغ-اورغځ اونتوق منځکځ يحيي. يحيي کمودین
 دایکت، دماسوقکن کدالم څنځارا. حال ایت دلاکوکنځ
 برکنان دځن هیروځیا، استري فیلیب، ساوداران. (٣)
 سبب نبي يحيي تله منځورځ، “حرام حکومځ اغکاو
 ممقراستري دي. ” (٤) هیرو دبرکهندق اونتوق
 ممبونوهځ، تتاځي اي تاکوت کځد اورغ باپق کارنا
 مریک مځکځ يحيي سباځاي سأورغ نبي. (٥) تتاځي
 کمودین تتکالا داداکن څرجاموان برکنان دځن هاري

کلاهيرن هيرود، انق څرمقوان هيروديا مناري دتغه-
تغه اورغ-اورغ يڅ حاضر، دان حال ايت مپوکان
هاتي هيرود. (٦) لالو دغن سومغه هيرود برجنجي
اونتوق ممبريکن اف ساج يڅ دمينتاش. (٧) عقيبه
بوجوقن ايپوښ، انق څرمقوان ايت برکات، “بريکنله
کڅداکو کڅالا نبي يحي دسيني، څد سبواه تالم.” (٨)
مک سديهله هاتي راج. تتاڅي اوليه کارنا سومڅهښ،
دان جوک کارنا اورغ-اورغ يڅ سدغ ماکن برساماښ
ايت، مک اي څون ممرينتهکن اکر څرمينتآن ايت
دڅنوهي. (٩) دسوروهښ اورغ ممڅکل کڅالا يحي دالم
څنجارا. (١٠) لالو کڅالا ايت دباوا څد سبواه تالم دان
دبريکن کڅد انق څرمقوان ايت. کمودين انق څرمقوان
ايت ممباواښ کڅد ايپوښ. (١١) ستله ايت داتغله څارا
څڅيکوت نبي يحي اونتوق مڅامبيل جنازهښ دان
مماکمنښ. کمودين مريک څرکي اونتوق ممبريتاهوکن
حال ايت کڅد عيسي. (١٢)

عيسي ممبري ماکن ليم ريبو اورغ ٢١-١٣:١٤

ستله عيسي منريما کبر تنتغ نبي يحي، څرکيله

اي دغن ڦراهو کتمفت یغ سوپي اونتوق مځاسیځکن
 ډيري. تتاڦي کتيك اورغ بايق مندر حال ایت، مریك
 منیځگلکن کوتا مریك ماسیځ-ماسیځ لالو مځيکوتی-ن
 دغن مځامبیل جالن دارت. (۱۳) ستله منځي، عیسی
 ملیهت سجومله بسر اورغ یغ سدغ مننتی-ن. اي
 ڦون مراسا کاسیهن ترهادڦ مریك لالو مپمبوهکن
 اورغ-اورغ ساکیت یغ اد داننارا مریك. (۱۴) ڦد وقتو
 مغرب ڦارا ڦځيکوت-ن منداتځي عیسی دان برکات،
 “تمفت این سڦي دان سکارغ سوده مغرب. سوروهله
 اورغ بايق این ڦولغ، سوڦاي مریك ڦرکي کډیسا-
 دیسا دان ممبلي ماکن باځي ډيري مریك سنډيري.”
 (۱۵) سبدا عیسی کڦد مریك، “تیدق ڦرلو مریك
 ڦرکي. هندقله کامو ممبري مریك ماکن!” (۱۶) جواب
 ڦارا ڦځيکوت-ن، “کامي تیدق ممڦوپاي سسواتو ڦون
 دسیني، کچوالي لیم روتي دان دوا ایکن.” (۱۷)
 سبدا عیسی، “باواله کماري!” (۱۸) دسوروه-ن اورغ
 بايق ایت دودوق دررومڦوتن، لالو دامبیل-ن لیم روتي
 دان دوا ایکن ایت. ستله ایت، دغن منځاده کلاځیت
 اي مځوچڦ شکور. سلنجوتن روتي ایت

دقچه-قچهکن-ن دان دبریکن کفد قارا قعیکوت-ن یغ
 کمودین ممباکي-باکیکنش کفد اورغ باپق ایت. (۱۹)
 مریک سما ماکن سمقاي کیغ. لالو سیسا-سیسا
 کلبهنش ایت مریک کومقولکن، کیرا-کیرا دوا بلس
 کرنجغ قبهه باپقش. (۲۰) اداقون جومله اورغ یغ ماکن
 روتی ایت لیم ریو لاکي-لاکي، تیدق ترماسوق انق-
 انق دان قرمقوان. (۲۱)

عیسی برجالن دأتس ایر ۳۳-۲۲:۱۴

سسوده ایت عیسی سگرا مپوروه قارا قعیکوت-ن
 نایق کقراهو اونتوق مپبرغ مندهولوی-ن. برسامان
 دغن ایت ای قون مپوروه اورغ باپق ایت قولغ. (۲۲)
 ستله ای مپوروه مریک قولغ، نایقله ای کأتس گونوغ
 سآورغ دیری اونتوق بر دعاء. کتیک مالم هاری تیبا،
 ای برادا دسان سندیریان. (۲۳) سمنتارا ایت قراهو
 قارا قعیکوت-ن تله برادا اگق جاءوه دری قنتای دان
 سدغ دومبغ-امبیغکن اومبق، کارنا اغین کنجغ منرقا
 مریک دری اره یغ برلاونن. (۲۴) منجلغ سوبوه عیسی
 منداتغي مریک دغن برجالن دأتس ایر داناو

ایت. (۲۵) کتیک ڦارا ڦغیکوت-ن ملیهت ای برجالن
 دأتس ایر داناو ایت، مریک ساغت ترکجوت دان
 برسری، "ایت هنتو!" کمودین مریک برتریاق-تریاق
 کارنا مریک مراسا تاکوت. (۲۶) دغن سگرا عیسی
 برسبدا کڦد مریک، "تنغله! این اکو، جاغن
 تاکوت!" (۲۷) جواب بطرس کڦد-ن، 'جک بنر اغکاو،
 یا جونجوغن، سوروهله اکو داتغ کڦد-مو دغن برجالن
 دأتس ایر جوک. (۲۸) سبدا عیسی، "کماريله!"
 بطرس ڦون توروون دري ڦراهو، لالو برجالن دأتس ایر
 مندکتی عیسی. (۲۹) تتاڦی کتیک ای مراساکن
 تیوڦن اغین، ای منجادی تاکوت لالو مولای تڦگلم.
 کمودین برتریاقله ای، "جونجوغن، سلامتکنله
 اکو!" (۳۰) عیسی ڦون سگرا مڦولورکن تاغن دان
 ممکڦن. ستله ایت ای برسبدا کڦدائ، "های اغکاو
 اورغ یغ کورغ ڦرچای، مڦاڦ هاتیمو بیمبغ؟" (۳۱)
 ستله کدواڻ ناءیق کڦراهو، اغین ڦون منجادی تدوه.
 (۳۲) سموا اورغ یغ اد دڦراهو ایت سجود دهادڦن
 عیسی. مریک برکات، "سسوڦگوهڻ جونجوغنله
 المسیح، سغ انق یغ داتغ دري الله." (۳۳)

عیسی مپمبوھکن اورغ-اورغ ساکیت

دجنساره ۳۶-۳۴:۱۴

ستیپاش دسبرغ، عیسی دان قارا قئیکوت-ن مندارت
دجنساره. (۳۴) کتیک اورغ-اورغ دتمقت ایت مغنالی
عیسی، مک مریک مپبرکن بریتا کسلوروه داءیره
سکالییغش، لالو دباواله کقد-ن سماو اورغ یغ
ساکیت. (۳۵) مریک ممینتا کقد-ن اکر مریک
دقربولیھکن مپنتوه جومبای جوبه-ن ساج، دان سماو
اورغ یغ مپنتوه-ن منجادی سمبوه. (۳۶)

قرینته الله دان عادة استعادة

بني اسرائيل ۲۰-۱:۱۵

قد وقتو ایت اورغ-اورغ دری مذهب فرسیین دان قارا
اهلی کتاب سوچی توره دری القدس (اورشلیم) داتغ
منموی عیسی. (۱) لالو کات مریک کقد عیسی،
“مغاف قارا قئیکوت-مو ملغکر اجرن یغ دوارتنکن
قارا توا-توا تردهولو؟ مریک تیدق ممباسوه تاغن کتیک

هندق ماکن. ” (۲) سبدا عیسی کفد مریک، “مغاف کامو جوک مغابایکن قرینته-قرینته الله دمی اجرنمو؟ (۳) کارنا الله تله برفرمان، ‘حرمة یله ایه دان ایبومو،’ دان، ‘بارغسیاڤا مغوچقکن حال یغ بوروق کفد ایه اتاو ایبوش، ای قاتوت دحکوم ماتی. ’ (۴) تتاڤی کامو مغاجرکن: بارغسیاڤا برکات کفد ایه اتاو ایبوش، ‘نفقه یغ سهاروسش ایه اتاو ایبو تریما دریکو تله کوڤرسمبهن کفد الله،’ (۵) اورغ ایت تیدق واجب لاکي مغمرمه ی ایهش. دغن دمکین، ملالوی قعاجرنمو ایت فرمان الله تله کامو اغکف تیدق برلاکو لاکي. (۶) های اورغ-اورغ منافق، میمغ قانتس اف یغ تله دنبوتکن نبی اشعیاً مغانی کامو، (۷) ‘بغسا این مغمرمه ی اکو دغن اوچقن مولوتش، تتاڤی هاتیش جاوه دریڤد-کو. (۸) سیا-سیا ساج مریک مپمبه اکو کارنا مریک مغاجرکن اجرنش سنڊیری، یایتو قرینته-قرینته ماءنسی. ” (۹) کمودین عیسی ممغکیل اورغ باپق ایت دان برسبدا کفد مریک، “دغرله دان قهمیله: (۱۰) بوکن اف یغ ماسوق کدالم مولوت یغ منجیسکن اورغ، ملاءینکن اف یغ کلوار دری مولوتله یغ

منجیسکن اورغ. ” (۱۱) فارا قعیکوت-ن داتغ مندکت سرتا برکات کفد-ن، ”تاهوکه اغکاو، یا جونجوغن، بهوا اورغ-اورغ دري مذهب فرسین ایت ساکیت هاتی تتکالا مریک مندغر قراکتان تادی؟” (۱۲) سبدا عیسی، ”ستیاف تانمن یغ تیدق دتنام اولیه باف-کو یغ دشرک اکن دچابوت. (۱۳) بیارکنله مریک ایت. مریک اداله قمیقین-قمیقین یغ بوت. جک اورغ بوت. منونتون اورغ بوت، نیسچای کدواش اکن جاتوه کدالم لوبغ. ” (۱۴) کات بطرس کفد-ن، ”جسکنله کفد کامی مقصود دري عبارة ایت. ” (۱۵) سبدا عیسی، ”ماسیه بلوم مغرتیکه کامو؟ (۱۶) تیدقکه کامو فهم بهوا سگالا سسواتو یغ ماسوق ملالوی مولوت اکن ماسوق کفروت دان اکن دبواغ دجمن؟ (۱۷) تتاقي سگالا سسواتو یغ کلوار دري مولوت براصل دري هاتی، دان ایتله یغ منجیسکن اورغ. (۱۸) کارنا دري هاتی کلوار قیکیرن-قیکیرن یغ جاهت: قمبونوهن، قرچابولن، قرزنان، قنچورین، سقسسی دوستا، دان حجهن. (۱۹) حال-حال ایتله یغ منجیسکن اورغ. تتاقي ماکن دغن تاغن یغ تیدق

دباسوه تیدق منجیسکن اورغ. ” (۲۰)

څرمځوان کنعان یغ څرچای ۲۸-۲۱:۱۵

ستله منیڅکلکن تمقت ایت، څرگیله عیسی کداییره
 صور دان صیدا. (۲۱) کمودین اد ساورغ څرمځوان
 کتورونن کنعان، څندودوق داییره ایت، منداتغي
 عیسی سمبیل برسرو، “یا توان، یا انق داود،
 کاسیهنیه اکو. انکو یغ څرمځوان دراسوق سیتن دان
 ساغت مندریتا. ” (۲۲) تتاڅی عیسی تیدق منجوابش
 دغن سڅاته کات څون. لالو څارا څغیکوت-ش مندکتی
 عیسی دان ممینتا کڅد-ش، “سوروهله څرمځوان ایت
 څرکي، کارنا ای مڅیکوتی کیت سمبیل برتریاق-
 تریاق. ” (۲۳) برسبداله عیسی، “اکو هاش داوتوس
 کڅد دومبا-دومبا یغ هیلغ دری انتارا بني
 اسرائیل. ” (۲۴) کمودین څرمځوان ایت داتغ دان
 سجدو دهادڅن-ش، کاتاش، “یا توان، تولوڅله
 اکو. ” (۲۵) تتاڅی سبدا عیسی، “تیدق څاتوت
 مڅامبیل ماکنن انق-انق لالو ملمڅرکنش کڅد
 انجیغ. ” (۲۶) کات څرمځوان ایت، “بئر، یا توان

تتافي انجيغ-انجيغ ايت قون ماكن ريمه-ريمه يغ
 جاتوه دري ميجا توانش. ” (۲۷) مندغر جوابن دري
 قرمقوان ايت، برسبداله عيسى كقدان، “هاي اييو،
 ائگاو ساغت برأيمان. جاديله قدامو منوروت ائ يغ
 كاوايغينكن. ” قد ساعة ايت جوگ سمبوهله انقش.
 (۲۸)

عيسى مپمبوهكن بايق اورغ ساكيت ۱۵:۲۹-۳۱

ستله منيغلكن داعيره صور دان صيدا، عيسى
 كمبالي مپوسوري داناو جليل. اي نايق كسبواه
 بوكيت لالو دودوق دسيئو. (۲۹) سجومله بسر اورغ
 داتغ كقد عيسى. مريك ممباوا اورغ يغ لومقوه،
 تيمقغ، بوتا، بيسو، دان بايق لاکي يغ لائين. كمودين
 قارا قندريئا ايت مريك لتقن ددكت كاكي-ن دان اي
 مپمبوهكن مريك سموا. (۳۰) اورغ بايق ايت منجادي
 هيرن كارنا اورغ بيسو داقت بريچارا، اورغ تيمقغ
 دسمبوهكن، اورغ لومقوه داقت برجالن، دان اورغ
 بوتا داقت مليهت. لالو مريك مملياكن توهن بني
 اسرائيل. (۳۱)

عیسی ممبری ماکن امثت ریو اورغ ۳۹-۳۲:۱۵

کمودین عیسی ممگیل قارا قغیکوت-ن دان برسبدا،
 “اکو مراسا کاسیهن کقد اورغ باپق این. سوده تیگ
 هاری لامان مریک برسام-سام دغن اکو، تتاقي تیدق
 اد سسواتو قون یغ داقت مریک ماکن. اکو تیدق
 سمقاي هاتي مپوروه مریک قولغ دالم کادان لاقر.
 جاغن-جاغن مریک قیغسن دجالن. ” (۳۲) جواب قارا
 قغیکوت-ن، “دتمقت سسقي این دمان کیت داقت
 ممقرولیه سدمکین باپق روتی اونتوق مچیگن اورغ
 سبایق این؟ ” (۳۳) سبدا عیسی “براف روتی اد
 قدامو؟ ” جواب مریک “اد توجه روتی دان ببراف
 ایکن کچیل. ” (۳۴) کمودین دسوروه-ن اورغ باپق
 ایت دودوق دتانه. (۳۵) ای مگامبیل کتوجه روتی
 دان ایکن-ایکن ایت لالو مچوچف شکور اتس. ستله
 روتی-روتی ایت دقچه-قچهکن، ای ممبریکنش کقد
 قارا قغیکوت-ن، لالو قارا قغیکوت-ن ممباگی-
 باکیکنش کقد اورغ باپق ایت. (۳۶) مریک سموا ماکن
 سمقاي کیغ، کمودین کتیک سیسا-سیسا کلبیهنش

دکومځولکن، ترپات توجه کرنجځ ځنوه باپقځ. (۳۷)
 ادځون جومله اورځ یځ ماکنځ امقت ریبو اورځ
 لاکي-لاکي، بلوم ترهیتوځ ځرمځوان دان انق-انق.
 (۳۸) اځیرځ ستله عیسی مپوروه اورځ باپق ایت
 ځولځ، ای نایق کسبواه ځراهو لالو ځرکي کدایره
 ماغادان. (۳۹)

اورځ-اورځ دري مذهب فرسیین دان
 مذهب صدوقیین ممینتا تندا ۴-۱:۱۶

داتځله اورځ-اورځ دري مذهب فرسیین دان مذهب
 صدوقیین اونتوق منچوبای عیسی. مریک ممینتا اگر
 ای منونجوقکن سواتو تندا عجایب دري لاځیت. (۱)
 تتاځي عیسی برسبدا کځد مریک، “کتیک مغرب تیبا
 کامو برکات، ‘چواچ بائیق، ‘کارنا لاځیت کلیهتن میره.
 (۲) سدځکن ځد وقتو سوبوه کامو برکات، ‘هاری این
 بوروق، ‘کارنا لاځیت کلیهتن میره ردوځ. کامو تاهو
 ممبیداکن روځا لاځیت، تتاځي کامو تیدق داقت
 مځتاهوی تندا-تندا زمان. (۳) کینراسی یځ جاهت
 دان تیدق ستیا این منچاری سواتو تندا عجایب

تتاقی تندا ایت تیدق اکن دبریکن کقد مریک سلاءین
 تندا نبی یونس. ” کمودین عیسی څرکي منیڅکلکن
 مریک. (۴)

تنتغ راځي اورغ-اورغ دري مذهب فرسین
 دان مذهب صدوقین ۱۲-۱۶:۵

کتیک عیسی دان څارا څغیکوت-ن سوده سمځاي
 دسبرغ، ترپات څارا څغیکوت-ن لوڅا ممباوا روتي. (۵)
 عیسی برسېدا کقد مریک، “ایڅتله باءیق-باءیق،
 جاځاله دیریمو ترهادڅ راځي اورغ-اورغ دري مذهب
 فرسین دان مذهب صدوقین. ” (۶) کمودین مریک
 ممبیچاراکنڅ انتارا ساتو دغن یغ لاین دان برکات،
 “ای برکات بځیتو کارنا کیت تیدق ممباوا روتي. ” (۷)
 حال ایت دکتاهوي اولیه عیسی، لالو سېدا-ن، “های
 اورغ-اورغ یغ کورغ څرچاي، مڅاف کامو
 ممبیچاراکن سوال تیدق اد روتي؟ (۸) بلوم جوځاکه
 کامو مڅرتي؟ تیدقکه کامو ایڅت څریحال لیم روتي یغ
 دباځي-باځیکن اونتوق لیم ریو اورغ؟ ستله کامو
 کومڅولکن، اد براڅ کرنجڅکه کلپهڅن؟ (۹)

اتاو ڦريحال توجه روتي يځ دباځي-باځيکن اونتوق
 امقت ريبو اورغ. ستله کامو کومڦولکن، اد براه
 کرنجځکه کلبهښ؟ (۱۰) مځاف کامو تيدق مځرتي
 بهوا بوکن سوال روتي يځ اکو بيچاراکن کڦدامو ايت؟
 جاځاله ديريمو ترهادڦ راځي اورغ-اورغ دري مذهب
 فرسيين دان مذهب صدوقيين. ” (۱۱) کمودين باروله
 مريک مځرتي بهوا اي تيدق مپوروه مريک اونتوق
 منجاځا ديري ترهادڦ راځي روتي، ملائينکن ترهادڦ
 اجرن اورغ-اورغ دري مذهب فرسيين دان مذهب
 صدوقيين. (۱۲)

ڦځاکوان بطرس ۲۰-۱۳:۱۶

کمودين سمڦايله عيسي دولايه قيصرية فيليب. اي
 برتاش کڦد ڦارا ڦځيکوت-ش، “منوروت ڦنداقت اورغ،
 سياڦاځه انق ماءنسي ايت؟” (۱۳) جواب مريک، “اد
 يځ مځاتاکن ‘نبي يحي،’ دان اد ڦولا يځ مځاتاکن،
 ‘نبي الياس.’ سدځکن يځ لاءين لاځي برکات، ‘نبي
 ارميا اتاو سالا ساورغ دري نبي-نبي
 لاءينش.” (۱۴) عيسي برتاش کڦد مريک، “تتافي

منوروت کامو، سیاڤاڪه اڪو اين؟” (١٥) جواب
 سمعان بطرس، “يا جونجوڻ، اڻڪاوله المسيح، سڻ
 انق يڻ داتڻ دري الله يڻ هيڊوڻ.” (١٦) سبدا عيسى
 ڪڏاڻ، “بربهاڻياله اڻڪاو، هاي سمعان بين يونس،
 ڪارنا بوڪن ماءنسي يڻ مپاتاڪن ايت ڪڏامو،
 ملاءينڪن باڻ-ڪو يڻ دشرڪ. (١٧) اڪو ڦون برڪات
 ڪڏامو، اڻڪاو اداله بطرس، دان داتس باتو اين اڪو
 اڪن ممباڻون جماعه-ڪو، دان ڦينتو-ڦينتو عالم موت
 ڦون تيدق اڪن مڻواساين. (١٨) سلاءين ايت اڪو اڪن
 ممبريڪن ڪڏامو انق ڪونچي ڪراجان شرڪ. اڻ يڻ
 اڻڪاو ايڪت دبومي اڪن تريڪت دشرڪ، دان اڻ يڻ
 اڻڪاو لڦسڪن دبومي اڪن ترلڦس ڦولا دشرڪ.” (١٩)
 ستله ايت اي ممڦرايڻتڪن ڦارا ڦڻيڪوت-ڻ سوڦاي
 مريڪ جاڻن منچريتاڪن ڪڏ سياڻا ڦون بهوا اي
 اداله المسيح. (٢٠)

ڦمبريتاھوان ڦرتام تننڻ ڦنڊريتاڻ عيسى
 دان شرط-شرط مڻيڪوت دي ٢٨-٢١:١٦

سجق ساعه ايت عيسى المسيح مولاي مپاتاڪن ڪڏ

ڦارا ڦڦيڪوت-ڻ بهوا اي هاروس ڦرڪي ڪآلقدس
 (اورشليم)، دان اڪن مڱالمي بايق ڪسڱسارآن ڪارنا
 ڦرلاڪوان ڦارا توا-توا بني اسرائيل، ڦارا امام ڪڦالا،
 سرتا ڦارا اهلي ڪتاب سوچي توره. اي اڪن ماتِي،
 تتاڦي ڦد هاري يڱ ڪتيڪ اي اڪن دبڱڪيٽڪن. (۲۱)
 لالو بطرس مناريق عيسيٰ ڪسمڦيڱ دان مولاي
 منگور-ڻ دڱن برڪات، “الله برڪنن ڪڦد-مو، يا
 جونجوڱن. حال ايت سڪالي-ڪالي تيدق اڪن ترجادي
 ڦد-مو.” (۲۲) تتاڦي عيسيٰ برڦاليڱ لالو برسبدا ڪڦد
 بطرس، “ڦرڪيله دري هادڦن-ڪو، هاي ڦڦڱودا! اڱڪاو
 مروڦاڪن باتو سندوڱن باڱي-ڪو. ڦيڪيرنمو تيدق
 براصل دري الله، ملائيڪن دري ماءنسي.” (۲۳)
 ڪمودين سبدا عيسيٰ ڪڦد ڦارا ڦڦيڪوت-ڻ،
 “بارڱسياڦا ماو مڱيڪوت اڪو، هندقله اي مپاڱڪل
 ديريش، مميكول صليپڻ، دان مڱيڪوت اڪو. (۲۴) ڪارنا
 بارڱسياڦا هندق مپلامتڪن پاواڻ، اي اڪن ڪهيلڱن
 پاواڻ، تتاڦي بارڱسياڦا ڪهيلڱن پاواڻ اوليه ڪارنا
 اڪو، اي اڪن منداڦتڪنڻ ڪمبالي. (۲۵) اڦ اونتوڱن
 جڪ سساورڱ ممڦراوليه سلوروه دنيا تتاڦي ڪهيلڱن

پاوان؟ اتاواڤ یغ داقت دبریکن سساورغ سباکای
 قنوکر پاوان؟ (۲۶) کارنا انق مائنسی اکن داغ دالم
 کملیان باف-ن دغن دسترای قارا ملاءیکه-ن. قد
 ساعه ایت ای اکن ممبالس ماسیغ-ماسیغ اورغ
 سسواي دغن عملن. (۲۷) سسوغکوھن اکو برکات
 کقدامو، دانئارا اورغ-اورغ یغ حاضر دسینی، اد یغ
 تیدق اکن مغاندڤ موت سبلوم مریک ملیهت انق
 مائنسی داغ سباکای راج دالم کراجان-ن. ” (۲۸)

عیسی دملیاکن داتس گونوغ ۱۳-۱:۱۷

انم هاری کمودین عیسی ممباوا بطرس، یعقوب، دان
 یحی، ساودارا یعقوب، منداکی سبواه گونوغ یغ
 تیغکی اونتوق مپندیری دسان. (۱) دتمقت ایت
 بروبهله ای دهادغن کتیک قغیکوت-ن ایت. موک-ن
 برسینر سفرتی ماتھاری دان قاکاین-ن منجادی
 قوتیه برکیلاو-کیلاو. (۲) تیا-تیا مریک ملیهت نبی
 موسی دان نبی الیاس سدغ برچاکف-چاکف دغن
 عیسی. (۳) لالو برکاتاله بطرس کقد-ن، ”یا
 جونجوغن، بائیق جوک کامی دسینی. جک اغکاو

مغذینکن، اکو اکن ممبوات تیک کماہ دسینی: ساتو اونتوق جونجوغن، ساتو اونتوق نبی موسی، دان یغ ساتو لاگی اونتوق نبی الیاس. ” (۴) سمنتارا بطرس ماسیہ بریچارا، سکوپوغ-کوپوغ تورونله اون یغ برچہیا مناءوغي مریک. لالو تردغرله سوارا دری اون ایت یغ برکات، “اینله سغ انق دری-کو یغ کوکاسیہی، کقد-پله اکو برکنن. دغرکنله دی!” (۵) کتیک کتیک قغیکوت-ن مندغر سوارا ایت، ترسوغکورله مریک دان ساغت کتاکوتن. (۶) کمودین عیسی منداتغي مریک. دستتوه-ن مریک لالو برسبدا، “باغونله، جاغن تاکوت!” (۷) کتیک مریک مٹغت وجه مریک، مریک تیدق ملیهت ساورغ قون کچوالی عیسی. (۸) قد وقتو عیسی دان کتیک قغیکوت-ن منورونی گونوغ ایت، ای برسبدا کقد مریک، “جاغنه کامو منچریتاکن اف یغ تله کامو لیهت ایت کقد ساورغ قون، سمقاي انق ماءنسی بٹکیت دری انتارا اورغ ماتې.” (۹) کمودین قارا قغیکوت-ن برتاش کقد-ن، “جک دمکین، مٹاف قارا اهلی کتاب سوچی توره مٹاتاکن بهوا نبی الیاس هاروس داتغ تربیہ

دهولو؟” (١٠) سبدا-ن، “مميغ بنر، نبي الياس داتغ دان ممقربهاروي سگالا سسواتون. (١١) اكو بركات كقدامو بهوا نبي الياس سوده داتغ، هاش ساج مريك تيدق مغانلن. ايتله سببش مريك بربوات سكهندق هاتي مريك. بكيتو قولاله حالن دغن انق ماءنسي، اي اكن مندريتا دتاغن مريك.” (١٢) كمودين باروله قارا قغيكوت-ن قهم بهوا يغ دمقصودكن عيسى اداله نبي يحي. (١٣)

عيسى مپمبوھكن ساورغ انق مودا
يغ ساكيت ايان ٢١-١٤:١٧

كتيك عيسى دان كتيك قغيكوت-ن ايت سمقاي دتمقت اورغ بايق يغ سدغ بركومقول، داتغله سساورغ دان سجود دهادقن عيسى. اي بركات، (١٤) “يا توان، كاسيهنيله انقو يغ لاکي-لاکي، سبب اي ساكيت ايان دان كادانن ساعت بوروق. اي كرف جاتوه كدالم اقي اتاو كدالم اير. (١٥) اكو سوده ممباواش كقد قارا قغيكوت-مو، تتاقي مريك تيدق داقت مپمبوھكنن.” (١٦) سبدا عيسى، “هاي

کامو، کینراسی یغ تیدق قرچای دان یغ سست،
 براق لام لاکی اکو هاروس برسام-سام دغن کامو؟
 براق لام لاکی اکو هاروس صبر ترهادف کامو؟
 باواله انق ایت کماری!“ (۱۷) عیسی مٹھردیق سینتین
 ایت، لالو کعلوارله ای دری انق لاکی-لاکی ایت، دان
 قد ساعه ایت جوک انق ایت سمبوه. (۱۸) کمودین
 قارا قغیکوت-ن داتغ سندیرین کقد-ن دان برتاش،
 “مٹاف کامی تیدق داتت مٹوسیر سینتین ایت؟“ (۱۹)
 سبدا عیسی کقد مریک، “کارنا کامو کورغ بریمان.
 اکو برکات کقدامو، جک کامو ممیلیقی ایمان سبسر
 بیجی سساوی، مک کامو داتت برکات کقد کونوغ
 ایت، ‘قیندهله دری سینی کسان،’ دان کوبوغ ایت
 اکن برقینده. تیدق اکن اد سسواتو قون یغ مستحیل
 باکیمو. (۲۰) جنیس این تیدق داتت داوسیر
 کچوالی دغن بردعاء دان برقواسا. (۲۱)

قمبریتاهوان کدوا تنتغ قندریتان عیسی ۲۲-۲۳: ۱۷

قد ساعه عیسی دان قارا قغیکوت-ن برکومقول دولایه
 جلیل، برسبداله ای کقد مریک، “انق ماءنسی اکن

دسرهن کن کتاغن ماءنسي. (۲۲) مريک اکن
 منجاتوهکن حکومن ماتي اتس ديري-ن، تتاقي قد
 هاري يځ کتيک ستله اي ماتي، اي اکن دبغکيتکن.
 کمودين قارا قڦيکوت-ن قون منجادي ساغت سديه.
 (۲۳)

عيسي ممباير قاجق اونتوق باءيت الله ۲۷-۲۴: ۱۷

کتيک عيسي دان قارا قڦيکوت-ن سمقاي دکوتا
 کفرناحوم، داتغله ساورغ قموغوت قاجق باءيت الله.
 اي منموي بطرس دان برکات، “اڦاکه کورومو تيدق
 ممباير قاجق يځ بسرڻ دوا درهم ايت؟” (۲۴) جواب
 بطرس، “اي ممباير! کتيک بطرس ماسوق کرومه،
 عيسي برتاش مندهولويڻ، “هاي سعمان، باکايماناکه
 قنداقتمو؟ دري سياڦ راج-راج دنيا اين مموغوت
 قاجق؟ دري انق-انق اتاو دري اورغ لاءين؟” (۲۵)
 جواب بطرس، “دري اورغ لاءين. ” لالو سبدا عيسي،
 “جک بگيتو، بييسله انق-انق. (۲۶) تتاقي سوڦاي
 کيت تيدق ميپيکن مريک ترسندوغ، ڦرکيله اڦکاو دان
 مڦايله دداناو. امبيله ايکن ڦرتام يځ کاوداقتکن دان

بوکاله مولوتش. دالمش اکن کاوتموکن واغ سبسر امقت
 درهم. امبیلله واغ ایت لالو بریکن کفد مریک، اونتوق-
 کو دان اونتوقمو. ” (۲۷)

سیاف یغ تربسر دالم کراجان شرک ۱۸:۱-۵

قد وقتو ایت داتغله قارا قثیکوت-ن کفد عیسی دان
 برتاش، “سیاڤاکه یغ تربسر دالم کراجان شرک؟” (۱)
 کمودین ای ممگیل انق کچیل دان منمقتکنش دتغه-
 تغه مریک. (۲) سبدا-ن، “سسوغگوهش اکو برکات
 کفدامو، جک کامو سموا تیدق بروبه دان منجادی
 سفرتی انق-انق، کامو تیدق اکن ماسوق دالم
 کراجان شرک. (۳) سبب ایت بارغسیاڤا مرندهکن
 دیریش سفرتی انق این، دیاله یغ تربسر دالم کراجان
 شرک، (۴) دان بارغسیاڤا مپمبوت انق کچیل سفرتی
 این اتس نام-کو، ای مپمبوت اکو. ” (۵)

هاتی-هاتیله ترهادف قییب دوسا ۱۸:۶-۱۱

”بارغسیاڤا مپبکن ساله ساتو دری انق-انق کچیل

یغ څرچای کډ-کو این بردوسا، مک لویه باءیق سبواه
 باتو کیسرن دگنتوڅکن ډد لیهیرن، لالو ای دتڅگلمکن
 دلاءوت یغ دالم. (۶) چلاکاله دنیا این! سبب دري دنیا
 این داتڅ برباځای حال یغ میببکن اورڅ بردوسا!
 میمځ اکن مونچول برباځای حال یغ میببکن اورڅ
 بردوسا، تتاڅی چلاکاله اورڅ یغ منجادی څیپبش. (۷)
 جک تاغن اتاو کاکیمو میببکن کامو بردوسا، څوتوڅ
 دان بواڅله! کارنا لویه باءیق باکیمو ماسوق کدالم
 هیدوڅ دغن تاغن کودوڅ اتاو کاکي تیمڅڅ دریډ
 کامو ممڅوپای دوا تاغن اتاو دوا کاکي تتاڅی
 دچمڅڅکن کدالم اڅی نراک جهنم. (۸) جک ماتامو
 میببکن کامو بردوسا، چوڅکیل دان بواڅله! کارنا لویه
 باءیق باکیمو ماسوق کدالم هیدوڅ دغن هاش سبله
 مات دریډ کامو ممڅوپای دوا مات تتاڅی دچمڅڅکن
 کدالم اڅی نراک جهنم. (۹) ایڅتله، جاغن کامو
 مڅاڅڅڅ هینا ساورڅ څون دري انق-انق یغ کچیل
 این. کارنا اکو برکات کډامو بهوا دشرک، ملائیکه-
 ملائیکه مریک سلالو ممدڅ وجه باڅ-کو یغ دشرک.
 (۱۰) کارنا انق ماءنسی داتڅ اونتوق میلامتکن

یغ هیلغ. ” (۱۱)

عبارة تنتغ دومبا یغ هیلغ ۱۴-۱۲:۱۸

سبدا عیسی، “باکایماناکه قنداقتمو؟ جک سسأورغ ممقوپای سراتوس ایکور دومبا لالو سآیکور دانتاراش ترسست، بوکنکه یغ سمبیلن قولوه سمبیلن ایکور ایت اکن دتیغکلکنش دقربوکیتن اونتوق منچاری یغ سآیکور یغ ترسست ایت؟ (۱۲) لالو جک ای تله منداقتکنش کمبالی، اکو برکات کفدامو، ای اکن لبیه برکمبیرا اتس یغ سآیکور ایت دریقد اتس سمبیلن قولوه سمبیلن ایکور یغ تیدق ترسست. (۱۳) بکیتو جوک باقامو یغ دشرک. ای تیدق مغهندقی سآورغ قون دري انق-انق یغ کچیل این بیناس. ” (۱۴)

تنتغ منصیحةي سسام ساودارا ۲۰-۱۵:۱۸

کارنا ایت جک ساودارامو بربوات دوسا، تکورله دي سچارا قریبادی. جک ای ماو مندغرکنمو، مک اغکاو تله منداقتکنش کمبالی. (۱۵) تتاقي جک ای تیدق

ماو مندغرکنمو، اجقله برسامامو سآورغ اتاو دوا اورغ لاگي، سوڦاي دغن دوا اتاو تیک اورغ سقسسي حال ایت منجادي صح. (۱۶) جک اي تیدق مندغرکن مریک، اجوکنله حال ایت کقد جماعه. جک اي ماسیه جوک تیدق ماو مندغرکن جماعه، اغکقله اي سباکاي اورغ یغ تیدق مغلل الله اتاو سباکاي قوموڦوت چوکاي. (۱۷) سسوڦگوڦش اکو برکات کقدامو، سگالا سسواتو یغ کامو ایکت دبومي اکن تریکت دشرك، دان سگالا سسواتو یغ کامو لفسکن دبومي اکن ترلفس جوک دشرك. (۱۸) اکو برکات قولاً کقدامو، جک دوا اورغ داننارا کامو دبومي این برسفاکت اونتوق ممینتا سسواتو، مک فرمینتان ایت اکن دکابولکن اولیه باف-کو یغ دشرك. (۱۹) کارنا دمان دوا اتاو تیک اورغ برهیمقون دالم نام-کو، دسیتو اکو اد دتغه-تغه مریک. ” (۲۰)

عبارة تنتغ قغامقونن ۱۸:۲۱-۳۵

کمودین بطرس مندکتی عیسی دان برتاش، “یا جونجوغن، براه کالیکه اکو هاروس مغامقونی

ساودارا کو یغ برساله کفدا کو؟ سمقاي توجوه کالیکه؟” (۲۱) سبدا عیسی کفداش، “اکو برکات کفدامو، بوکن هاش توجوه کالی، تتاقي سمقاي توجوه قولوه کالی توجوه. (۲۲) سبب کراجان شرک ایت داقت دعبارةکن دغن ساورغ راج یغ هندق مغاندن قرهیتوغن دغن قارا همباش. (۲۳) کتیک ای ممولایش، دباواله کهادقنن ساورغ همبا یغ بروغ سباق لیم قولوه جوتا کفیغ واغ قیرق. (۲۴) کارنا همبا ایت تیدق داقت ممبایر وتغن، مک سغ توان ممرینتهکن اگر ای بسرتا انق-انقن، استریش، دان سگالا میلیقن دجوال اونتوق ممبایر وتغ-وتغن ایت. (۲۵) مک سجودله همبا ایت میمبهش دان برکات، صبرله یا توان، اکو اکن ممبایر سمواش. (۲۶) ملیهت حال ایت، اباله هاتی سغ توان ترهادق همباش ایت، سهیغک ای ممبیسکن همبا ایت دری سموا وتغن. (۲۷) تتاقي کتیک همبا ایت کلوار دان برتمو دغن کاونن یغ بروغ کفداش سباق سراتوس کفیغ واغ قیرق، ای منغکف دان منچکیق کاونن ایت سرتا برکات، بایرله وتغمو! (۲۸) مک سجودله کاونن ایت

سرتا ممینتا کڏاڻ، 'صبرله، اڪو اڪن
 ممبايرڻ. ' (۲۹) تتاڻي اي منولقڻ، بهڪن ڪاونڻ ايت
 دجبلوسڪنڻ ڪڏالم ڦنڄارا سمڦاي وتڻڻ دباير. (۳۰)
 مليهت حال ايت، ڪاون-ڪاونڻ يڻ لاءين منڄادي
 ساڻت سديه لالو منڇریتاڪن سماوا حال يڻ ترجادي
 ڪڏ تون مريڪ. (۳۱) مندڇر حال ايت، تون ايت ڦون
 سڪرا ممڱيل همبا يڻ تله ديبيسڪن وتڻڻ ايت دان
 برڪات، 'هاي همبا يڻ جاهت، سلوروه وتڻمو سوده
 ڪوهاڻوسڪن ڪارنا اڱاڪو ممینتائ ڪڏاڪو. (۳۲)
 بوڪنڪه اڱاڪو ڦون هاروس مڱاسيهنيمو؟' (۳۳) تونڻ
 ايت منڄادي ساڻت ماره لالو مپرهڪن همبا يڻ
 جاهت ايت ڪڏ الڪوجو-الڪوجوڻ سمڦاي اي ممباير
 سماوا وتڻڻ. (۳۴) مڪ بگيتو جوڪاله اڪن دلاڪوڪن
 اوليه باڻ-ڪو يڻ دشرڪ جڪ ڪامو تيدق مڱامڦوني
 ساودارامو دڻن سڪنڻ هاتيمو. " (۳۵)

ڦرچراين ۱۲-۱: ۱۹

ستله عيسى سلساي مپمڦايڪن ڦرڪاتان ايت، ڦرڪيله
 اي دري ولايه جليل ڪولايه يوديا، يڻ ترلتق دسبرڻ

سوڻاي يوردان. (۱) سجومله بسر اورغ مڱيڪوتي-
 ن، لالو اي مپمبوھڪن مريڪ دسان. (۲) ڪمودين
 داتڱله اورغ-اورغ دري مذهب فرسيين ڪڦد-ن دڻن
 مقصود هندق منچوبا-ن. مريڪ برتاش، "بوليهڪه
 سساورغ منچرايڪن استريش ڪارنا برباڪاي
 السن؟" (۳) سبدا عيسيٰ، "تيدقکه ڪامو باچ بهوا
 دي، يڱ منچيقتاڪن ماءنسي، دري مولان تله
 منجاديڪن لاکي-لاڪي دان ڦرمقوان؟ (۴) فرمان-ن،
 "اوليه سبب ايت، ساورغ لاکي-لاڪي اڪن منيڱلڪن
 ايه سرتا ايپوڻ دان هيڊوڦ برسام-سام دڻن
 استريش، سهيڱڪ ڪدواڻ اڪن منجادي ساتو. (۵)
 دڻن دمڪين مريڪ بوڪن لاکي دوا ملائينڪن ساتو.
 سبب ايت اڦ يڱ سوده دڦرساتوڪن اوليه الله ڄاڻله
 دڦيسهڪن اوليه ماءنسي. (۶) جواب مريڪ، "ڪالو
 بڱيتو، مڱاڦ نبي موسيٰ ممرينتهڪن اونتوق ممبري
 سورت طلاق دان منچرايڪن؟" (۷) سبدا عيسيٰ،
 "سبب سيڪممو يڱ ڪرس ڪڦالا ايتله مڪ موسيٰ
 ملولوسڪن ڦرمينتائمو اونتوق منچرايڪن استريمو،
 تتاڦي سجق مولان تيدقله دمڪين. (۸)

تتافي اكو برکات کڏامو، بارغسیاڻا منچرايکن
 استريٺ کچوالي کارنا ڦرچابولن، لالو منکاح دغن
 ڦرمڦوان لاءین، اي ملاکوکن ڦرزنان. ” (۹) کات ڦارا
 ڦڦیکوت-ٺ، “جک حال تنتغ سوامي استري ایت
 دمکین ادان، مک لیبه بائیق تیڊق منکاح. ” (۱۰)
 تتافي سبدا-ٺ کڏ مریک، “تیڊق سموا اورغ داقت
 منریما اجرن این، ملائینکن هان مریک یغ دقارونیای
 ڦڦرتین. (۱۱) اد اورغ یغ تیڊق داقت منکاح کارنا
 بکیتوله کادائڻ سجدق دری رحیم ایبوڻ. اد جوک یغ
 دبوات دمکین اولیه اورغ لاءین، تتافي اد ڦولا یغ تیڊق
 منکاح کارنا اي سندیری مموتوسکن دمکین دمی
 کراجان شرک. جادی، اورغ یغ داقت منریما اجرن
 این، هندقله اي منریماڻ. ” (۱۲)

عیسی مموهونکن برکة باکي انق-انق ۱۵-۱۳:۱۹

کمودین ببراڦ اورغ ممباوا انق-انق کڏ عیسی
 دغن مقصود سوقاي اي منومڦڦکن تاغن کائس مریک
 سرتا مندعاءکن مریک. اکن تتافي، ڦارا ڦڦیکوت-ٺ
 منگور مریک. (۱۳) لالو عیسی برسبدا، “بیارکنله

انق-انق ایت، جاغنه مٹھالڻي مريڪ داتڻ ڪڏ-ڪو،
 ڪارنا اورغ-اورغ يڻ دمڪينه يڻ امڻوڻ ڪراجان
 شرڪ. ” (۱۴) ڪمودين اي منومڻڪن تاغن-ن اتس
 انق-انق ایت لالو ڦرڪي دري سان. (۱۵)

اورغ مودا يڻ ڪاي ۲۶-۱۶:۱۹

تيا-تيا داتڻه سساورغ ڪڏ عيسيٰ. اي برڪات، ”يا
 ڪورو، ڦربواتن بائيق اڻ يڻ ڦاتوت ڪولاڪون سوڦاي
 اڪو منڊاڻڪن هيڊوڦ يڻ ڪڪل؟“ (۱۶) سبدا عيسيٰ،
 ”مڻاڻ اڻڪاو برتاڻ ڪڏ-ڪو تنڻ اڻ يڻ بائيق؟ هاڻ
 اد ساتو يڻ بائيق. تنڻاڻي اڻبيل اڻڪاو ايڻين ماسوق
 ڪدالم هيڊوڦ، طاعةيله ڦرينته-ڦرينته-ن.“ (۱۷) لالو
 برتاپاله اي ڪڏ-ن، ”ڦرينته-ڦرينته يڻ مان؟“ سبدا
 عيسيٰ، ”جاڻن ممبونوه، جاڻن برزنا، جاڻن
 منچوري، جاڻن منجادي سڦسي دوستا، (۱۸)
 حرمةيله ايه سرتا ايومو، دان ڪاسيهيله سسامامو
 ماءنسيا سڦرتي ديريمو سنڊيري.“ (۱۹) جواب اورغ
 مودا ایت، ”سموا ایت سوڊه ڪوتوروتي، اڻ لاڳي يڻ
 ماسيه ڪورغ؟“ (۲۰) سبدا عيسيٰ، ”جڪ اڻڪاو

ايڻين سمفورنا، ڦرڪيله، جوالل ه سڪالا سسواتو يڻ
 كامو ميليقي، كمودين بريڪنله حاصل ڦنجوالنڻ ڪڦڊ
 فقير مسڪين، مڪ اڻڪاو اڪن ممڦروليه هرٿا دشرڪ.
 ستله ايت ايڪوتله اڪو. ” (۲۱) تتاڦي ڪتيڪ اورغ مودا
 ايت مندغر سبدا-ن، ڦرڪيله اي دغن هاٿي سديه
 ڪارنا اي مميليقي بايق هرٿا. (۲۲) كمودين عيسى
 برسبدا ڪڦڊ ڦارا ڦڦيڪوت-ن، ”سسوڻگوهڻ اڪو
 برڪات ڪڦڊامو، اورغ ڪاي سوليت ماسوق ڪراجان
 شرڪ. (۲۳) سڪالي لائي اڪو برڪاتا ڪڦڊامو، لبيه
 موده سائيڪور اونٿا مليوتي لوبغ جاروم دريڦڊ ساورغ
 ڪاي ماسوق ڪراجان الله. ” (۲۴) مندغر حال ايت،
 ڦارا ڦڦيڪوت-ن مراسا ساعت هيرن. لالوتان مريڪ،
 ”ڪالو بگيتو، سياڦاڪه يڻ داقت دسلامتڪن؟ ” (۲۵)
 عيسى ممدغڻي مريڪ دان برسبدا، ”ميمغ باڪي
 ماءنسي حال ايت مستحيل، تتاڦي باڪي الله تيدق اد
 ساتو ڦون يڻ مستحيل. ” (۲۶)

اوقه مڦيڪوت عيسى ۳۰-۲۷: ۱۹

ستله ايت برتاپاله بطرس ڪڦڊ عيسى، ”ڪامي سوده

منیځکلن سکالا-کالاډان مځیکوت اغکاو، یا
 جونجوځن. جادي، اف یغ اکن کامي څرولیه؟” (۲۷)
 سبدا عیسی کډد مریک، “سسوځگوهښ اکو برکات
 کډدامو، ددنیایغ بارو، ډد وقتو انق مائنسي دودوق
 دتختا کملیان-ښ، کامو اکن منمځتي دوا بلس تختا
 اونتوق مځحاکمي کدوا بلس سوکو بني اسرائیل.
 (۲۸) بارځسیاڅا منیځکلن رومهښ، ساوداران لاکی-
 لاکی، ساوداران څرمقوان، ایهښ، اییوښ، انق-انقښ،
 اتاو لادځښ اولیه کارنا نام-کو، ای اکن منداځتکنښ
 کمبالي سراتوس کالي لیقت سرتا اکن موارثي
 هیدوڅ یغ ککل. (۲۹) تتاڅي باپق اورځ یغ څرتام
 منجادي یغ تراخیر، دان اورځ-اورځ یغ تراخیر
 منجادي یغ څرتام. ” (۳۰)

عبارة تنتغ اورځ-اورځ اوڅهن

دکبون اغځور ۱۶-۱: ۲۰

”کراجان شرک ایت سفرتي ساورځ توان رومه یغ
 څرکي کلوار کتیک هاري ماسیه څاکي. ای هندق
 مڅوڅه اورځ-اورځ یغ ماو بکرجا دکبون اغځورښ. (۱)

ستله اي ممبوات فرجنجين دغن قارا فکرجا، يايٽو بهوا مريڪ اکن ممقروليه گاجي ساتو دينر سهارِي، دسوروهٺ مريڪ فرکي ککبونٺ. (۲) کيرا-کيرا ٺوڪول سمبيلن اي کلوار لاڳي. دليهٺٺ ببراٺ اورغ لاءِين سدغ برديام ديري ساج دقاسر، تيدق بکرجا. (۳) لالو اي برکات کڦد مريڪ، 'فرکيله ککبون اغڱورکو، دان اڪو اکن ممبريڪن کڦدامو اوڦه يڻ قانتس. ' مک مريڪ ٺون فرکيله. (۴) ستله ايت اي کلوار لاڳي، يايٽو کيرا-کيرا ٺوڪول دوا بلس سياغ دان ٺوڪول تيڪ سوري، دان ملاکوکن حال يڻ سام. (۵) کيرا-کيرا سمڦاي ٺوڪول ليم سوري، اي ماسيه فرکي جوڪ کلوار. لالو دداقتيٺ ببراٺ اورغ لاءِينٺ يڻ سدغ برديام ديري، دان برتاپاله اي کڦد مريڪ، 'مڦاٺ سهارين کامو برديام ديري دسيني دان تيدق بکرجا؟' (۶) جواب مريڪ، 'سبب تيدق اد ساورغ ٺون يڻ مڦوڦه کامي. ' لالو برکاتاله اي کڦد مريڪ، 'فرکيله ککبون اغڱورکو. ' (۷) ستله مغرب، توان سي امڦوٺ کبون اغڱور ايت برکات کڦد مندورٺ، 'ٺڦڦيالله قارا فکرجا ايت دان بايرله اوڦهٺ، مولاي دري اورغ يڻ

داتغ قالیغ اخیر سمقاي یغ داتغ قالیغ اول. (۸) لالو
 داتغله قارا قكرجا یغ ماسوق قوكول لیم قتغ، دان
 ماسیغ-ماسیغ منریما اوڤه ساتو دینر. (۹) کتیک
 اورغ-اورغ یغ ماسوق قالیغ اول داتغ، مریک میڤک
 بهوا مریک اکن منریما اوڤه لبیه باپق. تتاڤی تریات
 مریک ماسیغ-ماسیغ جوک منریما اوڤه ساتو دینر.
 (۱۰) ستله مریک منریماش، مریک برسوغوت-سوغوت
 کڤد توان قمیلق کبون اغکور ایت. (۱۱) کات مریک،
 'اورغ یغ ماسوق قالیغ اخیر هاش بکرجا سلام ساتو
 جم، تتاڤی توان میپاماکن اوڤه مریک دغن اوڤه کامی،
 یغ سوده منغکوغ للاه سهارین قنوه دباوه قانس
 ماتهاری. (۱۲) تتاڤی جواب توان ایت کڤد سالا
 ساورغ دری انتارا مریک، 'های صحابه، اکو تیدق
 برسالا ترهادقمو. بوکنله اوڤه ساتو دینر ایت
 مروقاکن کسقاکن کیت برسام؟ (۱۳) سکارغ امبیلله
 باکینمو دان قركیله. کڤد اورغ یغ داتغ قالیغ اخیر
 این، اکو هندق ممبریکن اوڤه یغ سام دغن اوڤهمو.
 (۱۴) تیدق بولیلهکه اکو مموتوسکن اف یغ هندق
 کوڤربوات دغن هرتاكو سندیری؟ اتاو ایریکه اغکاو

کارنا کمورهن هاتیکو؟' (۱۵) دمکینه جادیش، اورغ-
اورغ یغ تراخیر اکن منجادی یغ قرتام، دان یغ قرتام
اکن مانجادی یغ تراخیر. " (۱۶)

قمبریتاهوان کتیک

تنتغ قندریتان عیسی ۱۹-۱۷: ۲۰

کتیک عیسی سدغ دالم قرجالنن کالقدس (اورشلیم)،
ای ممگیل کدوا بلس قغیکوت-ن سچارا ترسندیری.
لالو ای برسبدا کغد مریک، (۱۷) "سکارغ کیت سدغ
منوجو کالقدس (اورشلیم). دسان انق مائنسی اکن
دسرهن کتاغن قارا امام کقالا دان قارا اهلی کتاب
سوچی توره. مریک اکن منجاتوهکن حکومن ماتمی
اتس دیری-ن. (۱۸) مریک اکن مپرهکن دی کتاغن
سوکو-سوکو بغسا یغ تیدق مغلل الله، دان اورغ-
اورغ ایت اکن ممقرولوقن-ن، مپسه-ن، سرتا
مپلیبکن-ن. تتاقي قد هاری یغ کتیک ای اکن
دبغکیتکن. " (۱۹)

قرمینتان ایبو یعقوب دان یحی بوکن ممرینته

ملاءینکن ملاینی ۲۸-۲۰:۲۰

کمودین ایبو دری کدوا انق زبدي داتغ کغد عیسی
 برسام دغن انق-انقش. سمبیل سجود مپمبه-ن، ای
 مموهون سسواتو کغد-ن. (۲۰) سبدا عیسی کغد
 ایبو ایت، "اف یغ منجادی کهندقمو؟" جواب ایبو
 ایت کغد-ن، "یا جونجوغن، قرینتهکنله سوڤای کدوا
 انقکو این داقت دودوق دالم کراجان-مو، یغ ساورغ
 دسبله کانن دان یغ ساورغ لاگنی دسبله کیری-
 مو." (۲۱) سبدا عیسی، "کامو تیدق تاهو اف یغ
 کامو مینتا. داقتکه کامو مینوم ایسی چاون یغ اکن
 کومینوم؟" جواب مریک، "کامی داقت." (۲۲) سبدا
 عیسی کغد مریک، "میمغ چاون بریسی مینومن یغ
 اکن کومینوم ایت اکن کامو مینوم جوک. تتاڤی
 قریحال دودوق دسبله کانن دان دسبله کیری-کو،
 بوکن اکو یغ بروینغ ممبریکنش. کارنا تمقت ایت
 دقرسیاڤکن باڤ-کو باگنی مریک یغ اکن
 منمقتیش." (۲۳) کتیک کسڤولوه قغیکوت لاءینش مندغر
 حال ایت، مریک منجادی گوسر کغد دوا برساولارا

ایت. (۲۴) تتاڤي عیسی ممڭکیل مریک سمو لالو
 برسبدا، “کامو تاهو بهوا ڤارا ڤاڤاس دري بڤسا یغ
 تیدق مڭنل الله ممرینته رعیه مریک دڭن تاڭن بسی،
 دان ڤارا ڤمبسرڻ ممڤوپای ویوینڭ ڤنوه اتس مریک.
 (۲۵) تتاڤي جاڭنله بڤیتو دانتارا کامو. بارڤسیاڤا
 ایڭین منجادی بسر دانتارا کامو، ای هاروس
 منجادی عبدیمو، (۲۶) دان بارڤسیاڤا ایڭین منجادی
 یغ ڤرتام دانتارا کامو، ای هاروس منجادی همبامو.
 (۲۷) سڤرتي انق ماءنسی جوک داتڭ بوکن اونتوق
 دلایني، ملائینکن اونتوق ملایني دان ممبریکن پاوا-ڻ
 منجادی تبوسن باڤی باڤق اورڭ. ” (۲۸)

عیسی مپمبوھکن دوا اورڭ بوتو ۲۹-۳۴: ۲۰

کتیک عیسی دان ڤارا ڤڤیکوت-ڻ کلوار دري کوتا
 اریحا، سجومله بسر اورڭ مڤیکوتی-ڻ. (۲۹) دسان
 اد دوا اورڭ بوتو یغ دودوق دتڤي جالن. ستله مریک
 مندڤر بهوا عیسی ملیوتی تمڤت ایت، مک برتریاقله
 مریک، “یا جونجوڭن، یا انق داود، کاسیھنیله
 کامی!” (۳۰) اورڭ باڤق منگور مریک سوڤای مریک

ديام. تتاڦي ماله سماکين کرس ساج مريک برترياق،
 “يا جونجوغن، يا انق داود، کاسيهنيله کامي!” (۳۱)
 کمودين برهنهتيله عيسي دان ممڱيل کدواڻ. سبدا-
 ڻ، “اڦ يڱ کامو کهندي اکو ڦربوات باڱيمو؟” (۳۲)
 جواب مريک، “يا جونجوغن، سوڦاي مات کامي داقت
 مليهت.” (۳۳) عيسي مراسا ايبا ڦد کدواڻ، لالو اي
 مپنتوه مات مريک دان ڦد ساعه ايت جوک مريک داقت
 مليهت. کمودين مريک ڦون مڱيکوت دي. (۳۴)

عيسي دايلو-يلوکن دالقدس (اورشليم) ۱۱-۱:۲۱

عيسي دان ڦارا ڦڱيکوت-ڻ همڦير مندکتي القدس
 (اورشليم). مريک تيبا دباءيت فاجي، يڱ ترلتق دبوکيت
 زيتون. کمودين اي مپوروه دوا اورڱ ڦڱيکوت-ڻ، (۱)
 سبدا-ڻ کڦد مريک، “ڦرڱيله کديسا يڱ اد دهادڦنمو
 ايت. دسان کامو سگرا اکن منداڦتي سايکور کلداي
 بتينا يڱ ترتمبت بسرتا دغن انڦڻ. لڦسکنله کلداي-
 کلداي ايت دان باواله کڦد-کو. (۲) جک اد اورڱ يڱ
 برتاڻ کڦدامو، کاتاکنله، ’سڱ جونجوغن ممرلوکنڻ،
 مک اورڱ ايت اکن سگرا مپوروهمو ممباوا کدوا

كلداي ايت. ” (۳) حال ايت ترچادي سوڦاي ڪنڦله
 فرمان يڻ تله دسمڦايڪن الله ملالوي نبي-ن، (۴)
 “کاتاڪنله ڪڦڏ ڦوتري صهيون، ‘ليهته! راجامو داٽڻ
 ڪڦڏامو. اي رنده هاتي دان منوڻڪڻ سايڪور ڪلداي
 سرتا سايڪور انق ڪلداي بن يڻ مودا. ” (۵) ڪمودين
 ڦرڪيله ڪدوا ڦڦيڪوت-ن ايت دان ملقساناڪن اڦ يڻ
 دسوروه اوليه عيسى ڪڦڏ مريڪ. (۶) مريڪ ممباوا
 ڪلداي ايت دان جوڪ انقن. مريڪ ممبنتڪن ڦاڪاين
 مريڪ دڦوڻڪوڻ ڪلداي ايت، لالو عيسى دودوق
 داتس. (۷) سجومه بسر اورڻ مڦمڦرڪن ڦاڪاين
 مريڪ دجالن، سدڪن يڻ لائين مموتوڻ بيراف رنتيڻ
 دري ڦڦوهونن ڪمودين مپيرڪنن دجالن. (۸) سباڪيان
 دري اورڻ بايق ايت برجالن مندهولوي عيسى،
 سدڪن سباڪيان لاکي مڦيريڻي-ن دري بلاڪڻ.
 سمبيل برجالن مريڪ برسرو-سرو، “سڪالا ڦوجي
 باڪي انق داود، مبارڪله دي يڻ داٽڻ اتس نام توهن!
 سڪالا ڦوجي دتمڦت يڻ مهاتيڻڪي!” (۹) ڪتيڪ عيسى
 ماسوق ڪڪوتا (القدس) اورشليم، ڪمڦرله سلوروه
 ڦندودوق ڪوتا ايت، لالو مريڪ برتاش، “سياڦاڪه ڪراغن

اورغ این؟” (۱۰) جواب اورغ باپق یغ مئیریغی
عیسی، “دیاله عیسی، نبی دری کوتا ناصریا، دولایه
جلیل.” (۱۱)

عیسی مپوچیکن بآیت الله ۱۷-۱۲:۲۱

کمودین عیسی ماسوق کباءیت الله دان مئوسیر
سموا اورغ یغ سدغ برجوالبلی دهلامن بآیت الله.
ای منجوئگیر-بالیقکن میجا-میجا فنوکر واغ دان
کورسی-کورسی فنجوال بوروغ مرقاتی. (۱۲)
سبدا-ن کفد مریک، “تله ترسورت، رومه-کو اکن
دسبوت رومه دعاء، تتاھی کامو منجادیکنش سباکای
سارغ قپامون.” (۱۳) اورغ-اورغ بوتان تیمقغ
داتغ کفد عیسی دباءیت الله، لالو ای مپمبوھکن
مریک. (۱۴) تتاھی کتیک امام-امام کفالا دان قارا
اهلی کتاب سوچی توره ملیهت قربواتن عجایب یغ
دلاکوکن عیسی دان مندغر انق-انق یغ مئیلو-یلوکن-
ن دباءیت الله، “سکالا فوجی باکھی انق داود،” مریک
منجادی ساغت ماره. (۱۵) کمودین مریک برکات کفد
عیسی، “اٹکاو دغر اٹ یغ دسروکن اولیه انق-انق

ایت؟ ”سبدا عیسی، “یا، اکو مندغرث! بلوم قرنهکه کامو باچ، ’دري مولوت انق-انق، بهکن بایي-بایي یغ سدغ میوسو، توهن تله میدیاکن فوجي- فوجیان؟” (۱۶) ستله مغاتاکن حال ایت عیسی منیغکلکن مریک لالو قرکي منوجو کباءیت انی اونتوق برمالم دسان. (۱۷)

عیسی مغتوق قوهون ارا ۲۲-۱۸:۲۱

ایسوق قاکیش، کتیک عیسی هندق کمبالی ککوتا القدس (اورشلیم)، ای مراسا لافر. (۱۸) دلیهت-ث سباتغ قوهون ارا دتقی جالن، لالو ددکتی-ث قوهون ایت. تتاقي تریات ای تیدق منداقتی اڤ قون سلاءین دداءونن. کمودین ای برسبدا قد قوهون ایت، “جاغن بربواه لاکي سمقاي سلام-لاماښ. ”سکتیک ایت جوک کریغله قوهون ایت. (۱۹) ملیهت حال ایت قارا قغیکوت-ث منجادی هیرن دان برتاش، “باکایمان موغکین قوهون ارا این منجادی کریغ دالم سکجف؟” (۲۰) سبدا عیسی، “سسوڭگوهښ اکو برکات کفدامو، جک کامو قرچای دان تیدق بیمبغ، مک کامو تیدق

هاڻ ڊاقت ملاڪوڪن اڻ يڱ تله ڪولاڪوڪن ترهادڻ
 ڦوهون ارا اين، تتاڻي ڪامو ڦون ڊاقت برڪات ڪڦڊ
 ڪونوڱ ايت، 'تراڱڪتله ڊان ترچمڦقله ڪلاءوت،' ڊان
 حال ايت اڪن ترجادي. (۲۱) سڪالا سسواتو يڱ ڪامو
 مينتا ملالوي دعاء اڪن ڪامو ڦروليه جڪ ڪامو
 ڦرچاي. ” (۲۲)

ڦرتاپان مڱناي ويوينڱ عيسيٰ ۲۷-۲۳:۲۱

ستله عيسيٰ ماسوق ڪباءيت الله، ڊاتڱله ڦارا امام
 ڪڦالا ڊان ڦارا توا-توا ڪڦڊ-ڻ سمنتارا اي سدڱ
 مڱاجر. لالو مريڪ برڪات، ”اڻ ويوينڱ-مو ملاڪوڪن
 سموا ايت؟ سياڦاڪه يڱ ممبريڪن ويوينڱ ايت ڪڦڊ-
 مو؟” (۲۳) جواب عيسيٰ ڪڦڊ مريڪ، ”اڪو ڦون هندق
 مناپاڪن ڪڦڊامو ساتو حال. جڪ ڪامو ڊاقت
 ممبريتاهوڪن جوابنڻ ڪڦڊ-ڪو، مڪ اڪو اڪن
 ممبريتاهوڪن جوڪ ڪڦڊامو ويوينڱ يڱ ڪوميليقِي
 اونتوق ملاڪوڪن سموا ايت. (۲۴) ڊري ماناڪه اصلڻ
 ڦرمنديان يحيي؟ ڊري شرڪ اتاو ڊري ماءنسي؟” لالو
 مريڪ ممبريچاراڪنڻ ڊانتارا مريڪ، ”جڪ ڪيت

کاتاکن 'دري شرک،' مک اي اکن برکات، 'کالو
 بځیتو، مځاځ کامو تیدق څرچاي کځدان؟' (۲۵) تتاځي
 جک کیت کاتاکن 'دري ماءنسي،' کیت تاکوت کځد
 اورځ باپق یځ مځاکوي بهوا يحي اداله ساورځ نبي.
 (۲۶) ایتله سببځ مریک منجواب، "کامي تیدق تاهو."
 کمودین سبدا عیسی کځد مریک، "کالو بځیتو، اکو
 ځون تیدق اکن مځاتاکن کځدامو دري مان ویوینځ یځ
 کومیلیقي اونتوق ملاکون سموا ایت." (۲۷)

عبارة تنتغ دوا اورځ انق ۲۱:۲۸-۳۲

"اځاکه ځنداځتمو مځناي حال این؟ اد ساورځ باځق یځ
 ممځوپاي دوا انق لاکي-لاکي. کځد انق یځ ځرتام اي
 برکات، 'هاي انځکو، ځرځیله دان بکرجاله هاري این
 دکبون اځکور کیت.' (۲۸) جوابځ، 'تیدق ماو!' تتاځي
 کمودین اي مپسل دان اځیرځ ځرځي جوک ککبون
 اځکور ایت. (۲۹) باځق ایت ځون منموي انق بوځسوځ
 دان مځاتاکن حال یځ سام. لالو جواب سي بوځسو،
 'یا، باځ!' تتاځي اي تیدق ځرځي. (۳۰) جادي، دري
 انتارا کدوا انق ایت، سیاځاکه یځ ملاکون کهندق

باقش؟ ” جواب مریک، ”یغ قرتام.“ سبدا عیسی کفد
 مریک، ”سسوځگوهش اکو برکات کفدامو، قارا
 قموځوت چوکاي دان قرمقوان-قرمقوان سوندل اکن
 مندهولوي کامو ماسوق کدالم کراجان الله. (۳۱)
 کارنا کتیک نبي يحي داتغ کفدامو اونتوق منونجوکن
 جالن یغ بنر، کامو تیدق ماو قرچاي کفدانش. سدغکن
 قارا قموځوت چوکاي دان قرمقوان-قرمقوان سوندل
 ماو قرچاي کفدانش. بهکن ستله ملیهت حال ایت قون
 کامو تیدق ماو بروبه دان قرچاي کفدانش.“ (۳۲)

عبارة تنتغ قغکارف-قغکارف کبون اغکور

۲۱:۳۳-۴۶

”دغرکنله جوک عبارة لاءینش، ”اد ساورغ توان یغ
 ممبوات کبون اغکور. اي ماکري سکلیلیغش. دکالیث
 جوک تمفت اونتوق ممرس اغکور. سلاءین ایت
 ددیریکنش قولا منارا جاگا. کمودین اي میواکنش کفد
 قارا قغکارف سمنتارا اي سندیري قرکي کنکري
 لاءین. (۳۳) کتیک همقیر تيبا موسیم ممتیق بواه، اي
 مغوئوس همبا-همباش کفد قارا قغکارف ایت اونتوق

منريما حاصل بواه يڄ منجادي باکينش. (۳۴) تتاڻي
 ڦارا ڦڦگارڦ ايت منڱڦ همبا-همبا يڄ داتڄ ايت.
 مريڪ مموڪول يڄ ساتو، ممبونوه يڄ لاءين، دان مراجم
 يڄ لاءينش لاکي. (۳۵) کمودين توان ايت مڄوتوس
 لاکي همبا-همباش يڄ لاءين، لبهه بايق دري سمولا.
 مسکيقون بکيتو، مريڪ ڦون منداقت ڦرلاکوان يڄ سام
 دڄن همبا-همبا يڄ تردهولو. (۳۶) اخيرش توان ايت
 مڄوتوس انڦ ڦڦ مريڪ، ڦيکيرش، 'مريڪ تنتو اکن
 مڄرمهتي انڦکو.' (۳۷) تتاڻي کتيڪ ڦارا ڦڦگارڦ
 ايت مليهت انڦ توان مريڪ، برکاتاله مريڪ ساتو ڦڦ
 لاءينش، 'دي اداله اهلي وارث. ماري کيت بونوه دي
 دان کيت امبيل وارثش!' (۳۸) لالو مريڪ منڱڦش،
 مڄلوارکنش دري کيون اڱگور ايت، دان ممبونوهش.
 (۳۹) کتيڪ ڦميليڪ کيون اڱگور ايت داتڄ، اڦ يڄ اکن
 اي ڦربوات ترهادڦ ڦارا ڦڦگارڦ ايت؟" (۴۰) جواب
 اورڄ-اورڄ يڄ اد دسيتو، "چلاکاله مريڪ، کارنا اي
 اکن ممبيناساکن اورڄ-اورڄ يڄ جاهت ايت، لالو
 کيون اڱگور ايت اکن دڦرچاياکنش ڦڦ ڦارا ڦڦگارڦ
 لاءين يڄ اکن ممبريکن حاصلش ڦڦ ستياڦ

موسیمش. ” (٤١) کمودین سبدا عیسی، “بلوم قرنہکہ کامو باچ دالم کتاب سوچی، ‘باتویغ دبواغ اولیہ توکغ-توکغ باغونن، تله منجادی باتو قنجورو. حال این ترجادی دری قیہق توهن، دان مروفاکن حال یغ عجایب دمت کیت. ’ (٤٢) سبب ایت اکو برکات قدامو، ‘کراجان الله اکن دامبیل دریمو دان دفرچایاکن کقد سوکو-سوکو بغسا لاین یغ اکن مٹحاصلکن بواہ. (٤٣) بارغسیاڤا جاتوه کآتس باتو ایت، ای اکن رموق، دان بارغسیاڤا دتیمقا اولیہ باتو ایت، ای اکن ہنچور لولوه. ” (٤٤) کتیک قارا امام کقالا دان اورغ-اورغ دری مذهب فرسیین مندغر سموا عبارة ایت، مریک تاهو بہوا یغ ای بیچاراکن ادالہ مٹنای دیری مریک. (٤٥) کمودین مریک منچاری جالن اونتوق منغکف-ش، تتاڤی مریک تاکوت کقد اورغ باپق یغ مٹاغکف عیسی سباڤای نبی. (٤٦)

عبارة تنتغ قرجاموان نکاح ١٤-١: ٢٢

کمبالی عیسی برسبدا کقد مریک ملالوی عبارة، (١)
 “کراجان شرک ایت داقت دعبارةکن دغن ساورغ

راج یغ مغاداکن فرجاموان نکاح باکي انقش. (۲) اي
 مپوروه همبا-همباش اونتوق منجمقوت اورغ-اورغ یغ
 سوده داوندغش، تتاقي قارا اوندغن ایت تیدق ماو
 داتغ. (۳) سغ راج کمبالي مپوروه همبا-همباش یغ
 لاین دغن قسن، 'کاتاکنله کقد قارا اوندغن ایت:
 لیهته، جاموان سوده کوسدیاکن، لمبو-لمبو دان ترنق
 قلیهاران لاین یغ تمبون-تمبون قون سوده دسمبلیه،
 دان سموان سوده ترسديا. جادي، حاضرله قد
 فرجاموان نکاح ایت. (۴) تتاقي تتف ساج مریک
 تیدق ممدولیکنش. اد یغ فرکي کلادغن دان اد قول
 یغ مغوروس اوسهان. (۵) بهکن اد یغ منغکف همبا-
 همبا ایت لالو مغانیای دان ممبونوه مریک. (۶) سغ
 راج قون منجادي ساغت مورک، لالو اي مگرهکن بالا
 تنتاراش اونتوق ممیناساکن قارا قمبرونوه ایت دان
 مبارک کوتا مریک. (۷) سلنجوتش سبدا راج کقد
 همبا-همباش، 'جاموان فرنکاحن سوده ترسديا،
 تتاقي مریک یغ تله داوندغ ایت میمغ تیدق لایق
 داوندغ. (۸) سبب ایت فرکیله کستیاف فرسیمقغن
 جالن دان اجقله سستیاف اورغ یغ کامو جومقاي

اونتوق حاضر دقرجاموان نکاح این. ' (۹) کمودین
 همبا-همبا ایت څرکي کجالن-جالن اونتوق مڅوندغ
 ستیاف اورغ یغ دجومقایث دسان، یغ جاهت دان
 جوک یغ بائیق. اخیرث څنوهله تمقت څرجاموان نکاح
 ایت دغن څارا تامو. (۱۰) لالو سغ راج څون ماسوق
 اونتوق ملیهت څارا تامو. اي ملیهت سآورغ یغ تیدق
 مڅناکن څاکاین یغ لایق دڅاکای اونتوق حاضر
 دقرجاموان نکاح. (۱۱) لالو کات سغ راج کڅد اورغ
 ایت، 'های ساودارا، مڅاف اڅکاو ماسوق کماری
 دغن تیدق مڅناکن څاکاین څرجاموان؟' تتاڅي اورغ
 ایت دیام ساج. (۱۲) مک برکاتاله راج ایت کڅد څارا
 همباش، 'ایکته تاغن دان کاکيڅ، لالو چمڅکڅنه اي
 کتمقت یغ څالیغ کڅف. دتمقت ایت اد راتڅن دان کرتق
 کيکي. ' (۱۳) کارنا باپق اورغ یغ دڅکيڅ، تتاڅي
 هاش سديکیت یغ دڅيلیه. " (۱۴)

تنتغ ممباير څاجق کڅد کاءيسر ۲۲-۱۵:۲۲

ستله ایت اورغ-اورغ دري مذهب فرسيين ایت څرکي
 دان برمواڅفة تنتغ باکایمان چارا منجرت عیسی

دالم څرکاتان-ن. (۱۵) کمودین مریک مپوروه څارا
 څغیکوت مریک بسرتا اورغ-اورغ هیرودیان برتاش کڅد
 عیسی، "واهاي څورو، کامي تاهو بهوا اغکاو اداله
 اورغ یغ جوجور. اغکاو مڅاجرکن جالن الله دغن
 جوجور، دان اغکاو تیدق مراسا تاکوت کڅد سیاڅ
 څون کارنا اغکاو تیدق ممندغ موک. (۱۶) کارنا ایت
 کاتاکنله کڅد کامي باڅایمان څنداقت-مو: بولیڅکه
 ممباير څاجق کڅد کاءیسر اتاو تیدق؟" (۱۷) تتاڅي
 عیسی مڅتاهوي کڅاهتن هاتي مریک. لالو سبدا-ن
 کڅد مریک، "هاي اورغ-اورغ منافق، مڅاڅ کامو
 منچوباي اکو؟ (۱۸) تونجوککنله کڅد-کو واغ یغ کامو
 څاکاي اونتوق ممباير څاجق." مک مریک ممباوا
 سکڅیغ واغ دینر کڅد-ن. (۱۹) لالو سبدا-ن کڅد
 مریک، "کمبر دان چاڅ سیاڅاکه این؟" (۲۰) جواب
 مریک، "کمبر دان چاڅ کاءیسر." کمودین سبدا
 عیسی کڅد مریک، "سرھکنله کڅد کاءیسر اڅ یغ
 سهاروسن دسرھکن کڅد کاءیسر، دان سرھکنله کڅد
 الله اڅ یغ سهاروسن دسرھکن کڅد الله." (۲۱)
 مندغر جوابن ایت مریک څون مراسا هیرن، کمودین

ڦرکي منيڱلکن عیسی. (۲۲)

ڦرتاپان اورغ-اورغ دري مذهب صدوقين
تنتغ کبڱکيتن ۲۲:۲۳-۳۳

ڦد هاري ايت جوک داتغله کڦد عیسی اورغ-اورغ
دري مذهب صدوقين يڱ برڦنداقت بهوا کبڱکيتن
اورغ ماتي ايت تيدق اد. کمودين مريک برتاش کڦد-ش،
(۲۳) "واهاي گورو، منوروت فرمان يڱ دسمڦايکن
ملالوي نبي موسی، جک ساورغ سوامي منيڱل تنقا
منيڱلکن انق، مک هندقله ساوداراش يڱ لاکي-لاکي
ممڦراستري جندا المرحوم ايت، سوڦاي دڦروليھش
کتورونن باکي المرحوم. (۲۴) دانٿارا کامي اد توجوه
اورغ برسودارا. ساودارا يڱ ڦرتام منيڱل ستله
منکاح. کارنا اي تيدق ممڦوپاي کتورونن، مک جندا
المرحوم ايت دنکاحي اوليه ساوداراش. (۲۵) بڱيتو
جوک دغن ساوداراش يڱ کدوا، يڱ کتيک، بهکن
سمڦاي يڱ کتوجوه. (۲۶) ڦد اخيرش، سسوده سمواش
منيڱل، ڦرمڦوان ايت منيڱل جوک. (۲۷) ڦد هاري
کبڱکيتن ننتي، سياڦ دري کتوجوه ساودارا ايت

یغ اکن منجادی سوامی دری قرمقوان ایت؟ کارنا
 سموان سوده منکاحیث. ” (۲۸) سبدا عیسی کقد
 مریک، “کامو سست، سبب کامو تیدق مفرتی ایسی
 کتاب سوچی ماوقون کواس الله. (۲۹) کارنا قد
 هاری کبغکیتن، اورغ-اورغ تیدق اکن منکاح دان
 تیدق اکن دنکاحکن. کادان مریک دشرک اکن سقرتی
 قارا ملائیکه. (۳۰) سدغکن مغانی کبغکیتن اورغ-
 اورغ ماتی، بلوم قرنهکه کامو باچ اف یغ تله
 دسبداکن الله کقدامو؟ (۳۱) ’اکوله توهن دری
 ابراهیم، اسحاق، یعقوب. ’ ای بوکن الله یغ دسمبه
 اولیه اورغ ماتی، ملائیکن اولیه اورغ
 هیدوق. ” (۳۲) کتیک اورغ باپق مندغر حال ایت،
 مریک مراسا هیرن اتس اجرن-ث. (۳۳)

حکوم یغ تروتام ۴۰-۳۴:۲۲

تتکالا اورغ-اورغ دری مذهب فرسیین مندغر کبر
 بهوا عیسی تله ممبوغکم اورغ-اورغ دری مذهب
 صدوقیین، برکومقولل ه مریک. (۳۴) کمودین ساله
 ساورغ دری مریک، یاکنی ساورغ اهلی کتاب

سوچي توره، داتغ دان برتاش كقد عيسى اونتوق
 منچوباي-ن. اي برتاش، (۳۵) "واهاي گورو، قرينته
 ماناكه يغ قالينغ اوتام دالم كتاب سوچي توره؟" (۳۶)
 سبدا عيسى كقدان، "كاسيهيله الله، توهنمو، دغن
 سگنغ هاتيمو، دغن سگنغ جيوامو، دان دغن
 سگنغ عقل بوديمو." (۳۷) ايتله قرينته يغ تروتام دان
 يغ قرتام. (۳۸) سدغنن قرينته يغ كدوا، يغ سام دغن
 ايت، 'كاسيهيله سسامامو ماءنسي سفرتي ديريمو
 سنديري.' (۳۹) قد كدوا قرينته اينله ترهيمقون
 سگنغ ايسي كتاب سوچي توره دان جوگ سموا
 وحى الله يغ دتوليسكن اوليه قارا نبي." (۴۰)

هوبوغن انتارا عيسى دان داود ۴۶-۴۱:۲۲

قد وقتو اورغ-اورغ دري مذهب فرسيين سدغ
 بركومون، برسبداله عيسى كقد مريك، (۴۱)
 "بارغسياقاهه قنداقتمو تنتغ المسيح؟ انق سياقاهه
 دي؟" جواب مريك، "انق داود!" (۴۲) سبدا عيسى،
 "كالو بكيتو، باكايما موعكين داود دغن كواس روح
 الله ميبوت-ن 'جونجوغن' كتيك اي بركات، (۴۳)

'توهن برسبدا کڏد جونجوڻ: دودوقله دسبله
 کانن-کو سمڦاي اکو مناروه موسوه-موسوه-مو دباوه
 کاکي-مو.' (٤٤) جادي، کالو داود سنديري مپوت-
 ن 'جونجوڻ'، باکایمان موڻکين دي اداله
 انقن؟" (٤٥) تيدق ساورغ ڦون يڻ داقت منجواب-ن،
 دان سڄق هاري ايت تيدق ساورغ ڦون يڻ براني
 مڄاڄوکن ڦرتاپان کڏد-ن. (٤٦)

عيسي مڄم اهلي-اهلي ڪتاب سوچي توره
 دان اورغ-اورغ دري مذهب فرسيين ٣٦-١:٢٣

ڪمودين برسبداله عيسي کڏد اورغ باپق دان ڦارا
 ڦڻيڪوت-ن، (١) "ڦارا اهلي ڪتاب سوچي توره دان
 اورغ-اورغ دري مذهب فرسيين تله مندودوقي
 ڪورسي نبي موسي. (٢) سبب ايت هندقله ڪامو
 منوروتي سرتا مڄمڪن سڪالا سسواتو يڻ مريڪ
 اجرڪن، تتاڦي جاڻله ڪامو منوروتي اخلاق مريڪ،
 ڪارنا اجرڪن مريڪ تيدق سلارس دڻن ڦربواتن مريڪ
 سنديري. (٣) مريڪ مڄيڪت بن يڻ برت-برت لالو
 ملتڪنن داتس باهو اورغ-اورغ، ڦدحال مريڪ

سنديري سام سکالي تيدق ماو مپنتوهش. (٤) سماو
 یغ مریک لاکوکن، مریک بوات سدمکین روفا سوفاي
 دلپهت اورغ. مریک ماکاي تالي سمبھیغ یغ لپیر
 دان جوک ممنجگکن رومباي-رومباي یغ اد قد جوبه
 مریک. (٥) مریک مپوکاي تمقت-تمقت ترحرمة، بائق
 دتمقت-تمقت فرجاموان ماوقون دتمقت-تمقت عبادة.
 (٦) مریک سنغ منریما سلام دری اورغ دقاسر-قاسر
 دان مپوکاي سبوتن 'گورو'. (٧) تتاقي جاغنه کامو
 ماو دسبوت 'گورو'، کارنا گورومو هاش ساتو دان
 کامو سماو اداله ساودارا. (٨) لاکي قولاً جاغنه
 کامو مپبوت 'باث' سیاث قون ددنیا این، کارنا
 باقامو هاش ساتو، یایتو دي یغ دشرک. (٩) سلاءین
 ایت، جاغنه کامو ماو دسبوت 'قمیقین'، کارنا هاش
 ساتو قمیقینمو، یایتو المسیح. (١٠) سدغکن یغ
 ترسبر دانتارا کامو، هندقله دي یغ منجادي عبدي
 دری سماو. (١١) کارنا بارغسیاڤا منیغکیکن
 دیریش، ای اکن درندهکن. تتاقي بارغسیاڤا مرندهکن
 دیریش، ای اکن دتیغکیکن. (١٢) چلاکاله کامو، های
 قارا اهلی کتاب سوچی توره دان اورغ-اورغ دری

مذهب فرسيين، هاي اورغ-اورغ يڻ منافق! کامو
 مڻونچي ڦينتو-ڦينتو ڪراجان شرڪ دهاڏن اورغ-
 اورغ. کامو سنديري تيدق ماو ماسوق، دان اورغ يڻ
 هندق ماسوق ڦون کامو هالڻي. (۱۳) چلاڪاله کامو،
 هاي ڦارا اهلي ڪتاب سوچي توره دان اورغ-اورغ
 دري مذهب فرسيين، هاي اورغ-اورغ يڻ منافق!
 ڪارنا کامو مرمقس رومه ڦارا جندا دان برڦورا-ڦورا
 سوچي دڻن ممنجڻ-منجڻڪن دعاءمو. سبب ايت
 کامو اڪن منريما حڪومن يڻ لبيه برت. (۱۴) چلاڪاله
 کامو، هاي ڦارا اهلي ڪتاب سوچي توره دان اورغ-
 اورغ دري مذهب فرسيين، هاي اورغ-اورغ يڻ
 منافق! ڪارنا کامو منجلاجهي لاءوت دان دارتن هان
 اونتوق ممباوا ساتو اورغ ساج منجادي ڦملوق
 اڪمامو. تتاڦي ستله ايت کامو منجاديڪن دي چالون
 ڦهوني نراڪ يڻ دوا ڪالي لبيه جاهت دريڦد ديريمو.
 (۱۵) چلاڪاله کامو، هاي ڦارا ڦميفين بوتنا يڻ برڪات،
 'بارغسياڦا برسومڦه دمي باءيت الله، مڪ سومڦهڻ
 ايت تيدق صح. تتاڦي بارغسياڦا برسومڦه دمي
 امس باءيت الله، مڪ سومڦهڻ ايت مڻيڪڻش.' (۱۶)

هاي کامو، اورغ-اورغ بودوه دان بوت! مان یغ لبیه
 برارتي، امسکه اتاو باءیت الله یغ مپوچیکن امس
 ایت؟ (۱۷) کامو جوک برکات، 'بارغسیاڤا برسومڤه
 دمی تمقت قربان، مک سومڤهش ایت تیدق صح.
 تتاڤی بارغسیاڤا برسومڤه دمی قربان یغ اد دأتسش،
 مک سومڤهش ایت مڤیکت. ' (۱۸) هاي کامو، اورغ-
 اورغ بوت! مان یغ لبیه برارتي، قربانکه اتاو تمقت
 قربان یغ مپوچیکن قربان ایت؟ (۱۹) کتاهویله بهوا
 اورغ یغ برسومڤه دمی تمقت قربان، برارتي جوک
 برسومڤه دمی تمقت قربان دان سکالا سسواتو یغ اد
 دأتسش. (۲۰) اورغ یغ برسومڤه دمی باءیت الله،
 برارتي جوک برسومڤه دمی باءیت الله ایت دان دمی
 توهن یغ برسمايم دسیتو، (۲۱) دان اورغ یغ
 برسومڤه دمی شرک، برارتي جوک برسومڤه دمی
 ارسی الله دان دمی دي یغ برسمايم دأتسش. (۲۲)
 چلاکاله کامو، هاي ڤارا اهلي کتاب سوچي توره دان
 اورغ-اورغ دري مذهب فرسیین، هاي اورغ-اورغ یغ
 منافق! کامو ممباير سڤرسڤولوه دري سلاسیه، ادس
 مانیس، دان جینتن، تتاڤی سکالا سسواتو یغ لبیه

ڦنٽيغ يڱ جوک ترٽوليس دالم کتاب سوچي توره
 سفرتي کعادلن، بلس کاسيهن، دان کستيآن، کامو
 ابايکن. حال-حال ايت ميمغ ڦاتوت کامو کرجاکن،
 تتاڦي يڱ لاءِينڻ جاغن دتيغکلکن. (۲۳) هاي کامو،
 ڦارا ڦمميڦين بوتآ! پاموق کامو تاڦيسکن، تتاڦي اونتا
 کامو تلن. (۲۴) چلاکاله کامو، هاي ڦارا اهلي کتاب
 سوچي توره دان اورغ-اورغ دري مذهب فرسيين،
 هاي اورغ-اورغ يڱ منافق! کامو هاڻ ممبرسيهکن
 باکين لوار دري چاون دان ڦيغکن، سدغکن باکين
 دالمڻ ڦنوه دغن رمڦسن دان کطمحن. (۲۵) هاي
 کامو، اورغ-اورغ دري مذهب فرسيين يڱ بوتآ!
 برسپهکنله لبيه دهولو باکين دالم دري چاون ايت، مک
 لوارڻ ڦون اکن منجادي برسيه. (۲۶) چلاکاله کامو،
 هاي ڦارا اهلي کتاب سوچي توره دان اورغ-اورغ
 دري مذهب فرسيين، هاي اورغ-اورغ يڱ منافق!
 کامو سام سفرتي مقام يڱ دکاڦور ڦوتيه، لوارڻ تمڦق
 اينده، تتاڦي باکين دالمڻ ڦنوه دغن تولغ-بلولغ اورغ
 ماتي دان سموا يڱ نجيس. (۲۷) بکيتو جوکاله کامو!
 دهادڦن اورغ، کامو کليهتن سفرتي اورغ يڱ برتقوی

دان براخلاق، تتاڤي دباليق اڤ يڭ نمقق، كامو ڦنوه
 دڭن كمنافقن دان كجاهتن. (۲۸) چلاكاله كامو، هاي
 ڦارا اهلي كتاب سوچي توره دان اورغ-اورغ دري
 مذهب فرسيين، هاي اورغ-اورغ يڭ منافق! كامو
 ممباغون مقام ڦارا نبي دان مڤهياسي نيسن-نيسن
 اورغ صالح، (۲۹) لالو كامو بركات، 'جك كامي
 هيدوڤ ڦد زمان نينيق مويڭ كامي، مك كامي تيدق
 اكن تورت سرتا دڭن اورغ-اورغ يڭ منومڤهكن داره
 ڦارا نبي اين.' (۳۰) دڭن دمكين كامو سنديري
 ممبري كسقسين بهوا كامو اداله انق چوچو دري
 اورغ-اورغ يڭ تله ممبونوه نبي-نبي ايت. (۳۱)
 جادي، كڤيله اڤ يڭ تله دڤربوات اوليه نينيق مويڭمو
 ايت! (۳۲) هاي كامو يڭ برڤريلاكو سڤرتي اولر،
 بهكن سڤرتي اولر برييسا! باگايمان كامو داقت
 ملڤسكن ديري دري حكومن نراك؟ (۳۳) ايڭتله! اكو
 اكن مڤوتوس كڤدامو نبي-نبي، اورغ-اورغ
 بيچقسان، دان ڦارا اهلي كتاب. تتاڤي سباكين دري
 مريك اكن كامو جاتوهي حكومن ماتي دان كامو
 صلييكن، سدڭن سباكين لاكي اكن كامو سسه

دتمقت-تمقت عبادتمو دان اکن کامو کجر-کجر دري
 ساتو کوتا ککوتا لاءینث. (۳۴) دغن دمکین داره سموا
 اورغ صالح یغ ترتومغه دبومي این اکن دتغکوغکن
 کقد کامو، مولاي دري داره هابیل، یغ تیدق برساله
 ایت، سمقاي داره زکریا بین برخیا، یغ تله کامو بونوه
 دأنتارا باغونن باءیت الله دان تمقت قمبرن قربان.
 (۳۵) سسوغکوھش اکو برکات کقدامو، سموان ایت
 اکن دتغکوغکن کقد کینراسی این..” (۳۶)

کلوهن ترهادف القدس (اورشلیم) ۳۹-۳۷:۲۳

”های القدس (اورشلیم)، اورشلیم! کوتا یغ منجاتوهکن
 حکومن ماتی باکئی قارا نبی دان یغ مراجم سموا
 اورغ یغ دأوتوس کقدامو! برولغکالی اکو هندق
 مغموقولکن انق-انقمو سفرتی سآیکور اوندوق ایم یغ
 مغموقولکن انق-انقش دباوه کفقش، تتاقی کامو تیدق
 ماو! (۳۷) کارنا ایت رومهمو اکن دتیغکلکن دان
 منجادی سوپی. (۳۸) اکو برکات کقدامو، مولاي
 ساعه این کامو تیدق اکن ملیهت اکو لاکئی سمقاي
 سواتو ساعه کامو برکات، مبارکله دی یغ داتغ

دالم نام توهن. ” (۳۹)

باءیت الله اکن درونتوهکن ۲-۱:۲۴

کمودین کلوارله عیسی دري بءیت الله لالو ٲرکي
ستله ایت ٲارا ٲٲیکوت-ٲ داتغ کٲد-ٲ دان منونجوق
کأره باغونن-باغونن بءیت الله. (۱) سبدا عیسی کٲد
مريک، “کامو لیهت سموا ایت؟ سسوٲگوهٲ اکو
برکات کٲدامو، تیدق ساتو باتو ٲون یغ اکن تیٲکل
ترسوسون دأتس باتو لاءینٲ. سمواٲ اکن
درونٲوهکن. ” (۲)

ٲرمولأن ٲندریتان ۱۴-۳:۲۴

تتکالا عیسی سدغ دودوق دبوکیت زیتون، ٲارا
ٲٲیکوت-ٲ داتغ کٲد-ٲ اونٲوق برٲاکٲ-ٲاکٲ
سندیرین دغن-ٲ. کات مريک، “کاتاکنله کٲد کامي،
کافن ٲرکارا-ٲرکارا ایت اکن ترجادي دان اف تندا
کداتغن جونجوغن سرتا کسودهن زمان این؟ ” (۳)
سبدا عیسی کٲد مريک، “ایٲتله، جاعن سمٲاي

کامو دستکن اورغ. (۴) کارنا باپق اورغ اکن داتغ
 دغن نام-کو دان برکات، 'اکوله المسیح،' سهیگک
 باپق اورغ اکن مریک سستکن. (۵) کامو اکن مندغر
 ققرغن دان بریتا-بریتا تنتغ ققرغن. نامون ایغته،
 جاغن کامو کلیسه. کارنا قرا-قرا ایت هاروس
 ترجادی، تتاقي ایت بلوم کسودهنش. (۶) بغسا یغ
 ساتو اکن بغکیت ملون بغسا لاینش، دان کراجان
 یغ ساتو ملون کراجان لاینش. سلاءین ایت اکن
 ترجادی کلاقرن دان کمقا بومی دبرباکای تمقت، (۷)
 تتاقي سمو ایت باروله قرمولان قندریتان. (۸) قد
 ماس ایت کامو اکن دسرهن اونتوق دسیکسا دان
 دحکوم ماتتی. کارنا نام-کو، کامو اکن دبنچی اولیه
 سمو سوکو بغسا. (۹) باپق اورغ اکن گویه ایمانش
 اولیه کارنا اف یغ ترجادی، سهیگک مریک اکن سالیغ
 مپرهن دان سالیغ ممبنچی. (۱۰) نبی-نبی قلسو
 اکن برمونچولن دان باپق اورغ اکن مریک سستکن.
 (۱۱) کارنا کجاهتن سماکین برتمبه، مک کاسیه
 کباپقن اورغ اکن منجادی تاور. (۱۲) تتاقي اورغ یغ
 تتف برتاهن سمقای کسودهنش اکن دسلامتکن. (۱۳)

سلائين ايت انجيل كراجان اكن دبريتاكن كسلوروه
 دنيا منجادي كسقسين باگي سموا سوکو بڄسا،
 كمودين باروله تيبا ماس كسودهئش. ” (١٤)

سيكسان يڄ برت دان

المسيح-المسيح قلسو ٢٨-١٥:٢٤

”سبب ايت اقبيلا كامو مليهت ڦمبيناس كجي
 برديري دتمقت قدوس، سسواي دغن فرمان يڄ تله
 دسمقاين الله كڦد نبي دانيال (هندقله ڦارا ڦمباچ
 ممڦرهاٽيكنئ) (١٥) مك ڦد ساعة ايت، اورغ-اورغ يڄ
 براد دولايه يوديا هاروس ملاريكن ديري كڦكونوڄن،
 (١٦) اورغ يڄ براد دسوتوه رومه جاغن تورون اونتوق
 مڦامبيل بارغ-بارغ يڄ اد درومهئ، (١٧) دان اورغ
 يڄ براد دلادغ جاغن ڦولغ اونتوق مڦامبيل باجوئ.
 (١٨) چلاكاله ڦارا ايبو يڄ ڦد ماس ايت سدغ
 مڦاندوغ دان يڄ سدغ مپوسوي انقئ! (١٩) هندقله
 كامو بردعاء، سوڦاي ساعة كامو ملاريكن ديري
 تيدق جاتوه ڦد موسيم ديڄين اتاو ڦد هاري سابت.
 (٢٠) كارنا ڦد وقتو ايت اكن ترجادي كسوسهن بسر

یغ بلوم قرنه ترجادي سجدی قرمولان دنیا سمقاي
سکارغ، دان یغ تیدق اکن قرنه ترجادي لاگي. (۲۱)
جک ماس ایت تیدق دقرسیغکت، مک تیدق اد سآورغ
قون یغ اکن سلامت. تتاقي اولیه کارنا اورغ-اورغ
قیلیهن-ن، مک ماس ایت اکن دقرسیغکت. (۲۲) قد
ماس ایت، جک اد اورغ برکات کقدامو، 'لیهت،
المسیح اد دسینی، 'اتاو، 'لیهت، المسیح اد دسان،
جاغن کامو قرچاي. (۲۳) کارنا اکن داتغ باپق
المسیح دان نبی یغ قلسو. مریک اکن ممبریکن تندا-
تندا عجایب یغ دهشت سرتا جوک برباکاي معجزه،
سوقاي کالو بیسا، مریک میستکن اورغ-اورغ
قیلیهن-ن جوک. (۲۴) سبب ایت قرهاتیکنله، اکو
سوده لبیه دهولو مغاتاکنش کقدامو. (۲۵) جادي، جک
اد اورغ یغ برکات کقدامو، 'لیهتله، اي اد دقادغ
بلنتارا، 'جاغنه کامو قرکني کسان! اتاو، 'لیهتله، اي
اد دکامر-ن، 'جاغنه کامو قرچاي! (۲۶) کارنا سام
سقرتی کیلت ممنچرکن چهياش دري تیمور کبارت،
دمکینله قولا کداتغن انق ماءنسي کلق. (۲۷) دمان اد
بغکاي، دسیتوله بوروغ نسر برکومقول!." (۲۸)

کداتغن انق ماءنسي

عبارة تنتغ قوهون ارا ۲۴:۲۹-۳۶

”سگرا ستله ماس کسوسهن ایت، ماتھاري اکن
منجادي کلف، بولن تیدق اکن برچھیا، بینتغ-بینتغ
دلاغیت اکن برکوگورن، دان سموا کواس لاغیت اکن
دگونچکن. (۲۹) لالو اکن ترلیهت تندا انق ماءنسي
دلاغیت. سموا سوکو بھسا دبومي این اکن مراتف،
دان مریک اکن ملیهت انق ماءنسي داتغ داؤن-اون
دغن کواس سرتا کملیان-ن یغ بسر. (۳۰) ای اکن
مپوروه قارا ملائیکه-ن منیوف نافیری دغن بیپی یغ
دهشت، لالو قارا ملائیکه ایت اکن مغموقولکن اورغ-
اورغ قیلیهن-ن دری کامفت قنجورو بومي، دری
اوجوغ لاغیت یغ ساتو سمقاي کاوجوغ لاغیت
لاینن. (۳۱) کامو داقت مناریق قلاجرن ملالوی
عبارة تنتغ قوهون ارا. اقبیلا رنتیغ-رنتیغ ملبوت
دان برتونس، کامو تاهو بهوا موسیم قانس همقیر
تیبا. (۳۲) بگیتو جوک اقبیلا کامو ملیهت سموا حال
ایت ترجادي، کتاهویله بهوا وقتوئ سوده دکت، سوده

دَامْبِغْ قِينتو. (۳۳) سسوغکوهش اکو برکات کفدامو،
 سمو ایت اکن ترجادي سبلوم کینراسی این لپف.
 (۳۴) لاغیت دان بومی اکن لپف، تتاھی فرکاتان-کو
 تیدق اکن لپف. (۳۵) تتاھی معنای کاخن هاری دان
 وقتوئ، تیدق ساورغ فون یغ تاهو، ملائیکه-ملائیکه
 یغ دشرک تیدق، سغ انق فون تیدق، هاش سغ باف
 ساج. ” (۳۶)

نصیحة سوقاي برجاگا-جاگا ۲۴:۳۷-۴۴

”سام سفرتی تله ترجادي قد زمان نبی نوح، دمکینله
 جوک اکن ترجادي قد ساعة کداتغن انق ماءنسی
 ننٹی. (۳۷) کارنا قد زمان ایت، یعنی سبلوم ایر باه
 ملندا، مریک ماکن، مینوم، منکاح دان منکاحکن
 سمقاي قد هاری نبی نوح ماسوق کدالم بهترا. (۳۸)
 مریک تیدق قدولی دغن اف یغ اکن ترجادي سمقاي
 ساعتش ایر باه ایت داتغ دان ممیناساکن سمواش.
 بکیتو جوکاله حالش دغن کداتغن انق ماءنسی ننٹی.
 (۳۹) قد وقتو ایت، جک اد دوا اورغ سدغ براد
 دلادغن، یغ ساورغ اکن دَامْبِیل دان یغ لاءین اکن

دتیغکلکن. (٤٠) دمکین قولاً جک اد دوا اورغ قرمقوان
 سدغ مئگیلیغ دقغکیلیغن، یغ ساورغ اکن دامبیل
 دان یغ لاین دتیغکلکن. (٤١) سبب ایت هندقله کامو
 برجاگا-جاگا، کارنا کامو تیدق تاهو کاقن
 جونجوغنمو داتغ. (٤٢) تتاقي کتاهویله جوک، جک
 توان رومه سوده تاهو کاقن ساعهش قنچوري اکن
 داتغ، تنتو اي اکن برجاگا-جاگا دان تیدق اکن
 ممبیارکن رومهن دماسوقی. (٤٣) جادی، هندقله
 کامو سلالو سیاف سدیا، کارنا انق مائنسی اکن
 داتغ قد وقتو یغ تیدق کامو سئک. ” (٤٤)

عبارة تنتغ همبا یغ ستیا

دان همبا یغ جاهت ٥١-٤٥:٢٤

”همبا سفرتی افاکه یغ اکن دسبوت ستیا دان بیجق
 یغ دقرچای اولیه توانش اونتوق مغاتور ساییسی
 رومهن سرتا مپدیاکن ماکنن قد وقتوش؟ (٤٥)
 بربهاکیاله همبا یغ کداقتن سدغ ملاکوکن توکسش قد
 وقتو توانش داتغ. (٤٦) سسوغکوهش اکو برکات
 کقدامو، اي اکن ممقرچایاکن سلوروه هرتا میلیقش

کڏ همبا ایت. (٤٧) تتاڦي جڪ ساورغ همبا يڻ
 جاهت برکات دالم هاتيش، 'توانکو ماسيه لام بارو
 کمبالي،' (٤٨) لالو مولاي مموکولي سموا همبا يڻ
 لاءين، دان ماکن مينوم دغن ڦارا ڦمابوق، (٤٩) مک
 تيبا-تيبا توائڻ داتغ ڦد هاري يڻ تيدق اي سڱ-
 سڱ دان ڦد وقتو يڻ تيدق اي کتاهوي. (٥٠) کمودين
 اي اکن دسسه اوليه توائڻ دان دتمڦتکن برسام-سام
 دغن اورغ-اورغ منافق. دتمڦت ايت اد راتڦن دان
 کرتق کيکي. " (٥١)

گاديس-گاديس يڻ بيچقسان

دان گاديس-گاديس يڻ بودوه ١٣-١:٢٥

"ڦد وقتو ايت کراجان شرڪ داتت دعبارةکن دغن
 سڦولوه گاديس يڻ مڱامبيل ڦليتا مريڪ لالو ڦرکي
 اونتوق مپوڱسوغ مڦلاي ڦريا. (١) ليم اورغ
 داننتارائ بودوه دان ليم اورغ لاءينڻ بيچقسان. (٢)
 گاديس-گاديس يڻ بودوه ممباوا ڦليتا مريڪ، تتاڦي
 تيدق ممباوا مپيق. (٣) سدڱن گاديس-گاديس يڻ
 بيچقسان ممباوا مپيق ڦرسديان دالم سواتو تمڦت

برسام-سام دغن قليتا مريك. (٤) كارنا سغ ممقلاي
 ترلبت داتغ، مك مغانتوقله مريك دان كمودين ترتيدور.
 (٥) قد تغه مالم تردغرله سوارا اورغ برسرو، 'ليهت،
 سغ ممقلاي داتغ! فركيه كامو اونتوق
 مپوغسوغن. ' (٦) لالو قارا گاديس ايت قون باغون
 دان ممقرسياقن قليتا مريك ماسيغ-ماسيغ. (٧)
 كمودين كات گاديس-گاديس يغ بودوه ايت كقد
 گاديس-گاديس يغ بيچقسان، 'باكيكنله ميپقمو ايت
 كقد كاممي كارنا قليتا كاممي اكن قادم. ' (٨) جواب
 گاديس-گاديس يغ بيچقسان ايت، 'تيدق، سبب
 موغكين تيدق اكن چوكوڤ اونتوق كاممي دان اونتوق
 كامو. لبيه بايق كامو فركي كقنچوال ميپق دان
 ممبليش اونتوق ديريمو سنديري. ' (٩) سمنتارا
 گاديس-گاديس يغ بودوه ايت فركي اونتوق ممبلي
 ميپق، داتغله ممقلاي ايت، دان گاديس-گاديس يغ تله
 سياڤ سديا، ماسوق برسام-سام دغن سغ ممقلاي
 كقرجاموان نكاح. ستله ايت قينتوش قون دكونچي.
 (١٠) تيدق لام كمودين گاديس-گاديس يغ بودوه ايت
 داتغ دان بركات، 'توان، توان، بوكاكن كاممي

فینتو! (۱۱) جواب توان ایت، 'سسوځگوهښ اکو برکات کډامو، اکو تیدق مغلل کامو.' (۱۲) سبب ایت هندقله کامو برجاگا-جاگا، کارنا کامو تیدق تاهو کافن هاري اتاو وقتوښ تيبا. (۱۳)

عبارة تنتغ تلینتا ۳۰-۱۴:۲۵

”حال ایت فون داقت دکمبرکن دغن سساورغ یغ هندق بفرکین لالو ممغکیل قارا همباش دان ممفرچایاکن هرتاښ کډ مریک. (۱۴) کډ یغ ساورغ دفرچایاکن لیم تلینتا، کډ یغ لاین دوا تلینتا، دان کډ یغ لاینښ لاکي ساتو تلینتا، سسواي دغن قدر کممقوان ماسیغ-ماسیغ. ستله ایت فرکیله توان ایت. (۱۵) همبا یغ منریما لیم تلینتا سگرا فرکي دان منجالنکن واغښ، لالو اي منداقتکن کاونتوښ سبایق لیم تلینتا. (۱۶) بکیتو جوک حالښ دغن همبا یغ منریما دوا تلینتا. اي ممفرولیه کاونتوښ سبایق دوا تلینتا. (۱۷) سدغن همبا یغ منریما ساتو تلینتا فرکي مگکالي لوبغ، لالو مپمبویکن واغ فیرق میلیق توانښ ایت. (۱۸) ستله سکيان لام، توان دري

همبا-همبا ایت قولغ دان مغاداکن فرهیتوغن دغن
 مریک. (۱۹) کمودین داتغله همبا یغ منریما لیم تلینتا
 دغن ممباوا سرتا لیم تلینتا حاصل اوسهان، کاتاش،
 'توان، اینله لیم تلینتا یغ قرنه توان فرچایاکن کفداکو.
 لیتهله، اکو سوده ممقرولییه کأونتوغن سبایق لیم تلینتا
 جوک.' (۲۰) جواب سغ توان کفدانش، 'باءیق سکالی
 اختیارمو ایت، های همبا یغ بایق دان ستیا! اغکاو
 تله ممقرلیهتکن کستیأنمو دالم فرکارا یغ کچیل. اولیه
 کارنا ایت، اکو اکن ممقرچایاکن کفدامو فرکارا یغ
 بسر. ماسوقله اغکاو کدالم کبهاکیان توانمو.' (۲۱)
 لالو داتغله همبا یغ منریما دوا تلینتا. ای برکات،
 'توان، اینله دوا تلینتا یغ قرنه توان فرچایاکن
 کفداکو. لیتهله، اکو سوده ممقرولییه کأونتوغن سبایق
 دوا تلینتا جوک.' (۲۲) کات توانش ایت، 'باءیق
 سکالی اختیارمو ایت، های همبا یغ بایق دان
 ستیا! اغکاو تله ممقرلیهتکن کستیأنمو دالم فرکارا یغ
 کچیل. اولیه کارنا ایت، اکو اکن ممقرچایاکن کفدامو
 فرکارا یغ بسر. ماسوقله اغکاو کدالم کبهاکیان
 توانمو.' (۲۳) ستله ایت داتغله قولا همبا یغ هاش

منريما ساتو تلينتا لالو برکات، 'توان، اکو مغل توان
 سباکاي ساورغ يغ کرس طبيعتن. توان منوای
 دتمفت يغ تيدق قرنه توان تابوري دان مموغوت
 دتمفت يغ تيدق قرنه توان تباري. (۲۴) ايتله سببش
 اکو مراسا تاکوت، سهیڭک اکو قرکي مغوهور تلينتا
 توان. ليهتله، اکو مغمبالیکن ميليقتوان. ' (۲۵) جواب
 توان ايت کڏان، 'هاي همبا يغ جاهت دان مالس!
 اغکاو تاهو بهوا اکو منوای دتمفت يغ تيدق قرنه اکو
 تابوري دان مغمقولکن سسواتو دتمفت يغ تيدق قرنه
 اکو تباري. (۲۶) سهاروسش اغکاو مپرهکن واغکو
 ايت قد اورغ-اورغ يغ داقت منجانکنش، سهیڭک جک
 اکو داغ، اکو داقت منريما واغکو بسرتا دغن بوغان.
 (۲۷) جادي، امبيلله تلينتا ايت دري دي دان بريکنله
 کڏ همبا يغ ممقوپاي سڦولوه تلينتا. (۲۸) کارنا
 بارغسياقا ممقوپاي، کڏان اکن دتمبهکن سهیڭک
 اي ممقوپايش برليمقه-ليمقه. تتاقي بارغسياقا تيدق
 ممقوپاي، مک اف يغ اد قڏان قون اکن دامبيل
 کمبالي. (۲۹) ستله ايت چمقکنله همبا يغ تيدق
 برکونا اين کتمفت يغ قالیغ کلف. دتمفت ايت اد

راتقن دان کرتق کیکي. ” (۳۰)

قچحاکن تراخیر ۴۶-۳۱:۲۵

”قد ساعتن ننتي، اقبيلا انق مائسي داتغ کمبالي
 دغن کمليان-ن دسرتاي قارا ملائیکه-ن، اي اکن
 دودوق قد تختا کمليان-ن. (۳۱) کمودين سماو سوکو
 بغسا اکن دکومقولکن دان دباوا کهادقن-ن. اي اکن
 مميسهکن مريک ساتو دمي ساتو، سقرتي ساورغ
 کمبالا یغ مميسهکن دومبا-دومبا دري کمبیغ-کمبیغ.
 (۳۲) دومبا-دومبا اکن اي تمقتکن دسبله کانن-ن،
 تتاقي کمبیغ-کمبیغ دسبله کيري-ن. (۳۳) ستله ایت
 سغ راج اکن برسبدا کقد مريک یغ اد دسبله کانن-ن،
 ‘ماريله، هاي کامو یغ منداقت برکه دري باف-کو.
 تريماله وارثنمو، يايئو کراجان یغ دسدياکن باکيمو
 سجع دنيا دجاديکن. (۳۴) کارنا کتيک اکو لافر،
 کامو ممبري اکو ماکن. کتيک اکو هاءوس، کامو
 ممبري اکو مينوم. کتيک اکو داتغ سباکاي اورغ
 اسيغ، کامو ممبري اکو تومقغن. (۳۵) کتيک اکو
 تلنجغ، کامو ممبري اکو قاکاين. کتيک اکو

ساکیت، کامو منیقوق اکو، دان کتیک اکو دقنچارا،
 کامو مقونجوغي اکو. ' (۳۶) لالو اورغ-اورغ صالح
 ایت اکن منجواب، 'یا جونجوغن، کافنکه کامی
 ملیهت سغ جونجوغن دالم کادان لافر سهیغک کامی
 ممبری جونجوغن ماکن، اتاو کافنکه کامی ملیهت
 سغ جونجوغن دالم کادان هاءوس سهیغک کامی
 ممبری جونجوغن مینوم؟ (۳۷) کافنکه کامی ملیهت
 سغ جونجوغن داتغ سباکای اورغ اسیغ سهیغک
 کامی ممبری جونجوغن تمقت اونتوق منومقغ، اتاو
 کافنکه کامی ملیهت سغ جونجوغن دالم کادان تلنجغ
 سهیغک کامی ممبری جونجوغن فاکاین؟ (۳۸) کافن
 قولاکه کامی ملیهت سغ جونجوغن دالم کادان
 ساکیت اتاو دقنچارا، سهیغک کامی منجقوق
 جونجوغن؟' (۳۹) کمودین سبدا سغ راج کقد مریک،
 'سسوغکوهش اکو برکات کقدامو، کتیک کامو ملاکوکن
 حال-حال ایت اونتوق ساله ساورغ ساودارا-کو یغ
 هینا این، کامو تله ملاکوکنش اونتوق-کو. ' (۴۰) لالو
 ای اکن برکات قولاکه کقد اورغ-اورغ یغ اد دسبله
 کیری-ن، 'های اورغ-اورغ یغ ترلعنة، انیاله کامو

دري هادفن-كو دان ماسوقله كآفي يڄ ككل، يڄ تله
 دسدياكن باكي ابلير دان قارا اوتوسنش. (٤١) كارنا
 كتيك اكو لافر، كامو تيدق ممبري اكو ماكن. كتيك
 اكو هاءوس، كامو تيدق ممبري اكو مينوم. (٤٢) كتيك
 اكو داتغ سباگاي اورغ اسيغ، كامو تيدق ممبري
 اكو تمفت اونتوق منومقغ. كتيك اكو تلنجغ، كامو
 تيدق ممبري اكو قاكايين. كتيك اكو ساكيت دان
 دقنجارا، كامو تيدق مڄونجوشي اكو. (٤٣) لالو مريك
 قون اكن برتاش، 'يا جونجوشن كامي، كافنكه كامي
 مليهت سغ جونجوشن دالم كادان لافر، كهاءوسن،
 داتغ سباگاي اورغ اسيغ، تلنجغ، ساكيت، اتاو
 دقنجارا، دان كامي تيدق ممقرهاتيكن
 جونجوشن؟' (٤٤) سبدا سغ راج كقد مريك،
 'سسوغكوهش اكو بركات كقدامو، كتيك كامو تيدق
 ملاكوكن حال-حال ايت اونتوق ساله ساورغ
 ساودارا-كو يڄ قاليج هينا اين، كامو قون تيدق
 ملاكوكنش اونتوق-كو. (٤٥) مريك اين اكن
 دماسوقن كتمفت سيكسان يڄ ككل، تتاقي اورغ-
 اورغ صالح ايت اكن ماسوق كدالم هيديوڤ يڄ

ککل. ” (٤٦)

قمبریتاھوان کأمفت تنتغ قندریتان عیسی
رنچان اونتوق منجاتوھکن حکومن ماتې اتس عیسی

٢٦:١-٥

ستله عیسی سلسای مپمقایکن سموا اجرن-ن ایت،
برسبداله ای کقد قارا قغیکوت-ن، (١) “کامو تاهو
بهوا دوا هاری لاکھی قرایان قاسکه اکن دمولاې دان
انق مائنسی اکن دسرھکن اونتوق دصلیبکن. ” (٢)
قد وقتو ایت امام-امام کفالا دان قارا توا-توا
برھیمقون دبالای امام بسر قیافا. (٣) مریک برموافقة
اونتوق منعکف عیسی دان منجاتوھکن حکومن ماتې
اتس دیری-ن دغن تیغو دای. (٤) تتاھی مریک برکات،
“جاغن قد ساعه قرایان، سوڅای رعیة تیدق منجادی
کمقر. ” (٥)

عیسی دأورڅي ٢٦:٦-١٣

تتکالا عیسی براد دباءیت انې، درومه شمعون یغ

منداقت جولوکن سي کوستا، (٦) داتغله کڦد-ن
 سآورغ ڦرمقوان دغن ممباوا بولي-بولي ڦوالم بريسي
 ميپق واغي يځ مهل. لالو دتواځکنش ميپق ايت قد کڦالا
 عيسي يځ سدغ دودوق ماکن. (٧) مليهت حال ايت
 ڦارا ڦځيکوت-ن منجادي ځوسر دان برکات، “اف
 ځوناڻ مځهمبور-همبورکن ميپق واغي ايت؟ (٨) ميپق
 ايت داقت دجوال دغن هرک يځ مهل دان واځن داقت
 دصدقهکن کڦد اورغ-اورغ مسکين.” (٩) تتاڦي
 عيسي مځتاهوي حال ايت، لالو برسبداله اي کڦد
 مريک، “مځاڦ کامو ميپسهکن ڦرمقوان اين؟ اي تله
 ملاکوکن سواتو حال يځ بايق باځي-کو. (١٠) سبب
 اورغ-اورغ مسکين سلالو اد دانٽارا کامو، تتاڦي
 اکو تيدق اکن سلالو اد دانٽارا کامو. (١١) دغن
 منواځکن ميپق کتوبوه-کو اين، اي سدغ ممبوات
 ڦرسیاڻن باځي ڦمقامن-کو. (١٢) سسوځځوهڻ اکو
 برکات کڦدامو، دمان ڦون انجيل دکبرکن دسلوروه
 دنيا، اف يځ دڦربواتن اين اکن دسبوت-سبوت جوک
 اونٽوق مځيځتن.” (١٣)

یهوذا مټخیانۀ یعیسی ۱۶-۱۴:۲۶

ستله ایت، څرکیله یهوذا اسقرویوټي، ساله سآورغ دري کدوا بلس څټیکوت ایت، منموي امام-امام کڅالا. (۱۴) لالو کاتاښ کڅد مریک، "اڅ یغ هندق کامو بریکن کڅداکو جک اکو مپرهکن عیسی کڅدامو؟" کمودین مریک منیمبټکن تیځ څولوه کڅیغ واغ څیرق باځي یهوذا. (۱۵) سجع ساعه ایت یهوذا منچاري وقتو یغ باءیق اونتوق مپرهکن عیسی. (۱۶)

عیسی ماکن څاسکه دغن

څارا څټیکوت-ښ ۲۵-۱۷:۲۶

څد هاري څرتام دري هاري راي روتي تیدق براځي، داتڅله څارا څټیکوت عیسی کڅد-ښ دان برکات، "یا جونجوغن، تمقت ماناکه یغ اڅکاو کهندقي سوڅاي کامي مڅرسیاڅکن ماکن څاسکه باځي-مو؟" (۱۷) سبدا عیسی، "څرکیله ککوټا. دسان تمويله سي انو دان کاتاکن کڅداز، 'سبدا ځورو: وقتو-کو سوده

همڦير تيبا، دان درومهموله اكو هندق ماكن ڦاسكه
 برسام-سام دغن ڦارا ڦڦيڪوت-كو. ” (۱۸) كدوا
 ڦڦيڪوت ايت ملاڪوكن اف يڱ دسبداكن عيسي ڪڦد
 مريك. لالو مريك ڦون ممڦرسياڦكن ڦاسكه. (۱۹)
 منجڻغ مالم دودوقله عيسي اونتوق ماكن برسام-سام
 دغن كدوا بلس ڦڦيڪوت-ن. (۲۰) سمنتارا مريك
 ماكن، عيسي برسبدا، ”سسوڱگوهڻ اكو برڪات
 ڪڦدامو، ساله ساتو دري انتارا كامو اد يڱ اكن
 مپرهڪن اكو. ” (۲۱) مريك سموا منجادي ساغت
 سديه. لالو ساتو دمي ساتو دري انتارا مريك مولاي
 برتائ ڪڦد-ن، ”بوڪن اكو، يا جونجوڱن؟ ” (۲۲) سبدا
 عيسي، ”اورڱ يڱ منچلوڦڪن تاڱنڻ ڪدالم ڦيڱن
 برسام-سام دغن اكو، ديهاله يڱ اكن مپرهڪن اكو.
 (۲۳) ميمڱ انق ماءنسي اكن ڦرڪي سبانايمان تله
 ترسورت تنتڱ دي، تتاڦي چلاڪاله اورڱ يڱ مپرهڪن-
 ن. الڱكه باءيقپ باڱي اورڱ ايت جڪ اي تيدق
 دلاهيرڪن. ” (۲۴) جواب يهوذا، يڱ اكن مپرهڪن دي
 ايت، ”بوڪن اكو، يا ڱورو؟ ” سبدا عيسي ڪڦدائ،
 ”اڱاكو سوده مڱاتاڪنڻ سنديري. ” (۲۵)

ڦنتڦن ڦرجاموان مالم ۲۹-۲۶:۲۶

ڦد وقتو عیسی دان ڦارا ڦڦیکوت-ن ماکن، ای
 مڦامبیل روتي دان مڦوچڦ شکور اتسڦ. کمودین ای
 ممچه-مچهکن روتي ایت دان ممبریکنڦ کڦد ڦارا
 ڦڦیکوت-ن سرتا برسبدا، “امبیل دان ماکنله، اینله
 توبوه-کو!” (۲۶) ستله ایت دأمبیل-ن سبواه چاون،
 لالو ای مڦوچڦ شکور. کمودین ای ممبریکنڦ کڦد
 مریک سرتا برسبدا، “مینومله کامو سموا دري چاون
 این. (۲۷) کارنا اینله داره-کو، داره ڦرجنجین یڦ
 دتومڦهکن باڦی باپق اورغ اونتوق ڦغامڦونن دوسا.
 (۲۸) اکو جوک برکات کڦدامو بهوا اکو تیدق اکن
 مینوم ایر اڦگور این لاڦی سمڦای ڦد هاری اکو
 ممینوم یڦ بارو برسام-سام دڦن کامو دالم کراجان
 باڦ-کو.” (۲۹)

بپرس اکن مپاڦکل عیسی ۳۵-۳۰:۲۶

ستله عیسی دان ڦارا ڦڦیکوت-ن مپاپیکن سواتو

پاپین ڦوجیان، مریک ڦرکي کبوکیت زیتون. (۳۰)
 کمودین سبدا عیسی کڏد مریک، "مالم این کامو
 سمو اکن گویه ایمانث اولیه اف یغ اکن ترجادی
 اتس دیری-کو. کارنا تله ترسورت، 'اکو اکن مموکول
 سغ گمبالا دان دومبا-دومبا دري کاونن ایت اکن
 ترچرای-برای.' (۳۱) تتاڦي ستله اکو دبڦکیتکن، اکو
 اکن مندهولوي کجلیل." (۳۲) جواب بطرس کڏد-ن،
 "مسکیڦون مریک سمو گویه ایمانث کارنا اف یغ اکن
 ترجادی اتس-مو، یا جونجوغن، اکو سکالی-کالی
 تیدق!" (۳۳) سبدا عیسی کڏدانش، "سسوڦگوڦش اکو
 برکات کڏدامو، مالم این جوک، سبلوم ایم برکوکوق،
 اڦکاو اکن مپاڦکل اکو تیڦ کالی." (۳۴) تتاڦي
 جواب بطرس کڏد-ن، "سکالیڦون اکو هاروس ماتی
 برسام-سام دغن-مو، اکو تیدق اکن مپاڦکل اڦکاو،
 یا جونجوغن." بڦیتو جوک کات سمو ڦڦیکوت
 لاءینث. (۳۵)

دنامن جشماني ۴۶-۳۶:۲۶

عیسی دان ڦارا ڦڦیکوت-ن سمڦای دسواتو تمڦت

یغ دسبوت جشماني. لالو سبدا-ن کڦد ڦارا
 ڦڅیکوت-ن، “دودوقله دسیني، سمنتارا اکو ڦرکي
 کسان اونتوق بردعاء.” (۳۶) کمودین عیسی ممباوا
 بطرس دان کدوا انق زبدي. اي مولاي مراسا سديه
 دان ساغت کونده. (۳۷) لالو سبدا عیسی کڦد مریک،
 “هاتي-کو ساغت سديه، سڦرتي اکن ماتي راساښ.
 تیځگله دسیني دان برجاگا-جاگاله برسام-سام دغن
 اکو.” (۳۸) ستله ماجو سدیکیت کڦن، اي سجود
 دان بردعاء، “یا باڦ-کو، جک بولیه، بیارله چاون
 مینومن این لالو دري-کو. مسکیڦون دمکین، جاغنه
 ترجادي منوروت کهندق-کو، ملاءینکن منوروت
 کهندق-مو.” (۳۹) کتیک اي کمبالي کڦد کتیک
 ڦڅیکوت-ن، دداقتي-ن مریک سدغ تیدور. لالو سبدا-
 ن کڦد بطرس، “باگایمان، تیدق سڦکوقکه اغکاو
 برجاگا-جاگا دغن اکو سلام ساتو جم ساج؟ (۴۰)
 برجاگا-جاگاله دان بردعاءله، سوڦاي کامو تیدق
 ترکنا ڦنچوبان. کارنا روح ممڦوپاي کهندق یغ باءیق،
 تتاڦي بادن له.” (۴۱) کمودین اي ڦرکي لاځي
 اونتوق کدوا کالیښ دان بردعاء، “یا باڦ-کو، جک

چاون این تیدق دانت لالو کچوالی اکو ممینومش، مک
 بیارله حال ایت ترجادی سسوای دغن کهندق-
 مو. ” (۴۲) لالو کتیک ای کمبالی لاکي، دداقتي-ش
 مریک سدغ تیدور کارنا مات مریک تراسا برت. (۴۳)
 ای قرکي منیغکلکن مریک لالو کمبالی بردعاء اونتوق
 کتیک کالیش دان مغوچقکن قرکاتان یغ سام. (۴۴)
 سسوده ایت ای کمبالی کقد کتیک قغیکوت-ش دان
 برسبدا، “ماسیه جوکاکه کامو تیدور دان
 براستراحة؟ لیهتله، سوده تیبا وقتوش انق ماءنسی
 اکن دسرهنکن کتاغن قارا قندوسا. (۴۵) باغونله،
 ماريله کیت قرکي. لیهت، اورغ یغ مپرهکن اکو سوده
 دکت. ” (۴۶)

عیسی دتغکف ۵۶-۴۷:۲۶

سمنتارا عیسی ماسیه برسبدا داتغله یهوذا، ساله
 ساورغ دری کدوا بلس قغیکوت-ش. ای داتغ دسرتای
 سرومبوغن بسر اورغ یغ ممباوا قدغ دان قنتوغن.
 مریک اداله اورغ-اورغ سوروهن دری امام-امام
 کقالا دان قارا توا-توا بغسا ایت. (۴۷) اورغ یغ

مپرهن کن عیسی ایت تله ممبری تندا کفد اورغ-اورغ
 یغ دباوآن، کاتان، “اورغ یغ کوسلامی دغن چیومن،
 ایتله دی دان تغکفله!” (۴۸) ای سگرا مندکتی
 عیسی دان مپاف-ن، “سلام باکیمو، یا گورو.” لالو
 دچیومش عیسی. (۴۹) سبدا عیسی کفدآن، “های
 صحابه، قربواتله اف یغ منجادی توجوانمو داتغ
 کماری.” کمودین ماجوله اورغ-اورغ ایت ممیگ
 عیسی دان منغکف-ن. (۵۰) تیبا-تیبا سالا سآورغ
 دری اورغ-اورغ یغ مپرتای عیسی مغولورکن تاغنش،
 مغهونوس قدغنش، دان منتق سآورغ همبا امام بسر
 سمقاي سالا ساتو تلیغان قوتوس. (۵۱) لالو سبدا
 عیسی کفد اورغ ایت، “ساروغکنله قدغمو، کارنا
 سموا اورغ یغ مفرکوناکن قدغ اکن بیناس اولیه
 قدغ جوک. (۵۲) افاکه کامو میچک بهوا اکو تیدق
 داقت ممینتا کفد باف-کو سوقای قد ساعه این جوک
 ای مفریمکن کفد-کو قارا ملائیکه-ن لبیه دری دوا
 بلس قاسوقن بایقش؟ (۵۳) تتاقي کالو بکیتو،
 باکایمان موغکین اکن دکنفی اف یغ تله ترسورت
 دالم کتاب سوچی یغ مغاتاکن بهوا حال این هاروس

ترجادي؟” (٥٤) ساعة ايت جوک برسبداله عيسى
 کڦد اورغ بايق ايت، “مڻاڻ کامو داتغ سڦرتي هندق
 منڻڪڦ ڦيامون؟ کارنا کامو ممباوا ڦدغ دان ڦنتوڻ
 اونتوق منڻڪڦ اکو، ڦدحال ستياڻ هاري اکو دودوق
 مڻاجر دباءيت الله، دان کامو تيدق منڻڪڦ اکو. (٥٥)
 تتاڻي سموا اين ترجادي سوڦاي ڪنڦله اڦ يڻ تله
 دتوليسڪن اوليه ڦارا نبي. ” ڪمودين سموا ڦڻيڪوت-ن
 ملاريڪن ڊيري، منيڻڪلڪن ڊي. (٥٦)

عيسى دهادڦن محڪمه اڪام ٦٨-٥٧:٢٦

اورغ-اورغ يڻ منڻڪڦ عيسى ممباوا ڊي کڦد امام
 بسر ڦيافا. دسيٽو تله برڪومڦول ڦارا اهلي ڪتاب
 سوچي توره دان ڦارا توا-توا. (٥٧) بطرس مڻيڪوتي-
 ن ڊري جاوه سمڦاي ڪڦلاترن تمڦت امام بسر ايت.
 ستله اي ماسوق، اي ڦون دودوق دانٽارا ڦارا ڦڻاول
 اونتوق مڻتاهوي ڪسودهنن. (٥٨) ڦارا امام ڪڦالا
 دان سلوروه اڻڪوتا محڪمه اڪام منچاري ڪسڦسين
 ڦلسو اونتوق مندعوا عيسى دڻن مقصود سوڦاي
 مريڪ داڦت منجاتوهڪن ڪومن ماتي اتس

دیری-ن. (۵۹) نامون ساتو قون تیدق مریک داقتکن سکالیقون باپق اورغ تمقیل دغن کسقسین-کسقسین مریک یغ قلسو. کمودین تمقیله دوا اورغ (۶۰) یغ برکات، “اورغ این قرنه برکات، “اکو داقت مرونتوهکن باءیت الله دان ممباغونش کمبالی دالم تیک هاری. ” (۶۱) کمودین بردیریله امام بسر ایت دان برکات کقد-ن، “تیدق ماوکه اغکاو منجواب ساتو ساج دری سموا یغ مریک تودوهکن کقد-مو؟” (۶۲) تتاقي عیسی دیام ساج. لالو کات امام بسر ایت کقد-ن، “دمی الله یغ هیدوق، کاتاکنله کقد کامی، بنرکه اغکاو المسیح، سغ انق یغ داتغ دری الله؟” (۶۳) سبدا عیسی کقدان، “اغکاو سوده مغاتاکنش. اکو برکات کقدامو بهوا مولای ساعه این کامو سموا اکن ملیهت انق مائسی دودوق دسبله کانن یغ مهاکواس دان داتغ دأتس اون-اون دلاغیت. ” (۶۴) لالو امام بسر ایت مغویقکن قاکاینش دان برکات، “ای متهجه الله! قرلوکه اد کسقسین لاکی؟ سکارغ کامو سموا سوده مندغر جهنش. (۶۵) باکایمان قنداقتمو؟” کات مریک، “ای قاتوت

دحکوم ماتې!“ (٦٦) کمودین مریک ملوډهي موک-ن
 دان مموکول-ن. اد جوک یغ منمقر-ن (٦٧) سراي
 برکات، “کاتاکنله کقد کامي، هاي المسیح، سیاډ یغ
 مموکول اغکاو؟” (٦٨)

بترس مپاغل عیسی ٧٥-٦٩:٢٦

سمنتارا ایت بترس دودوق دلوار، دقلاترن، کمودین
 داتغله ساورغ همبا فرمقوان کقدان دان برکات،
 “اغکاو جوک اداله اورغ یغ سلالو برسام-سام دغن
 عیسی، اورغ جلیل ایت.” (٦٩) تتاډي ایت هادغن
 سموا اورغ یغ اد دسیتو اي مپاغل، “اکو تیدق
 تاهو اف یغ کاومقصودکن.” (٧٠) کمودین قرگیله
 بترس کسرمبي. دسینی قون اي دلپهت اولیه
 ساورغ همبا فرمقوان لاینش، لالوکات فرمقوان ایت
 کقد اورغ-اورغ یغ اد دسیتو، “اورغ این سلالو
 برسام-سام دغن عیسی، اورغ ناصریا ایت.” (٧١)
 بترس قون کمبالي مپاغل سمبیل برسومقه، “اکو
 تیدق مغل اورغ ایت.” (٧٢) سساعة کمودین ببراف
 اورغ یغ بریدري دسیتو مندکتیش دان برکات، “اغکاو

قستی ساه ساورغ دري انتارا مريك، كارنا دياليك
 بهاسامو سام. ” (۷۳) بطرس قون مولاي مغوچقكن
 كوتوق دان سومقه، “اكو تيدق كئل اورغ ايت!” سگرا
 ستله اي بركات بكيتو، بركوكوقله ايم. (۷۴) لالو
 تريغتله بطرس قد سبدا يڭ تله دسمقاين عيسى
 كقدان، “سبلوم ايم بركوكوق، اڭكاو اكن مپاڭكل اكو
 تيك كالي.” اخيرن بطرس قون فرگي دري سيتو
 سمبيل مناغيس ترسدو-سدو. (۷۵)

عيسى دسرهن كقد بيلاط

كماتين يهوذا ۱۰-۱: ۲۷

قد وقتو هاري مولاي سياغ، برمبوقله سموا امام
 كقالا دان توا-توا بغسا ايت مغاناي عيسى، تنتغ
 باكايما چارا اونتوق داقت منجاتوهكن حكومن
 ماتي اتس ديري-ن. (۱) مريك مغيكت دي لالو
 ممباوا-ن دان مپرهكن-ن كقد بيلاط، ققواس
 ستمقت. (۲) كتيك يهوذا، يڭ مپرهكن عيسى ايت،
 تاهو بهوا عيسى تله دجاتوهي حكومن ماتي، اي
 ساغت مپسل. دكمباليكنش تيك قولوه كقيغ واغ

ڦيرق ايت ڪڦد امام-امام ڪڦالا دان ڦارا توا-توا، (۳)
 ڪاتاش، "اڪو سوده بردوسا، سبب اڪو تله مپرهڪن
 داره اورغ يڻ تيدق برساله." "تتافي جواب مريڪ،
 "ڦدولي اف ڪامي؟ ايت اوروسنمو!" (۴) اي ڦون
 منچمڦڪن واغ ڦيرق ايت ڪدالم باءيت الله، لالو
 ڦرڪي مڦڪنتوغ ديريش. (۵) سلنجوتش امام-امام ڪڦالا
 مڦامبيل واغ ايت دان برڪات، "حرام ڪومش ڪ واغ
 اين دماسوقن ڪدالم ڦيٽي ڦرسمبهن، ڪارنا واغ اين
 اداله واغ داره." (۶) ستله مريڪ برمبوق، واغ ايت
 مريڪ ڦرڪوناڪن اونتوق ممبلي تانه توڪڻ ڦريوق يڻ
 ڪمودين دجاڊيڪن تمڦت ڦمقامن باڪي اورغ اسيغ.
 (۷) ايتله سببش سمڦاي هاري اين تانه ايت دسبوت
 تانه داره. (۸) دغن دمڪين ڪنڦله اف يڻ تله دسمڦايڪن
 اوليه نبي ارميا، "مريڪ مڦامبيل تيڪ ڦولوه ڪڦيغ واغ
 ڦيرق ايت، يايٽو هرڪ يڻ تله دتتڪن اوليه اورغ-اورغ
 اسرائيل باڪي-ش، (۹) لالو مريڪ ڪوناڪن اونتوق
 ممباير تانه توڪڻ ڦريوق، سڦرتي يڻ تله دڦرينتھڪن
 توهن ڪڦداڪو." (۱۰)

عیسی دھادقن بیلاط ۲۶-۱۱:۲۷

قد وقتو عیسی تله دفرهادقن قد بیلاط، قغواس ستمقت، برتاپاله بیلاط کقد-ش، “اغکاوکه راج بنی اسرائیل؟” سبدا عیسی، “اغکاو مغاتاکنش.” (۱۱)

تتافی کتیک امام-امام کقالا دان قارا توا-توا ملیمقرکن تودوهن کقد عیسی، تیدق اد ساتو قون یغ دجواب-ش. (۱۲) لالو کات بیلاط کقد-ش، “تیدقکه اغکاو دغر بتاف باپقش قراکارا یغ مریک تودوهکن کقد-مو؟” (۱۳) تتافی عیسی تیدق ممبری جواب سقاته کات قون کقد بیلاط، سهیثک قغواس ستمقت ایت مراسا هیرن. (۱۴) سوده منجادی کبیاسان بهوا قد هاری رای قاسکه، قغواس ستمقت ممبیسکن باکی اورغ باپق سساورغ یغ دقنجا رکن. (۱۵) قد وقتو ایت ددالم قنجا راد ساورغ تر حکوم یغ ساعت ترکنل کجاهتنش. اورغ ایت برنام باراباس. (۱۶) اولیه سبب ایت، کتیک سموا اورغ سوده برکومقول، برکاتاله بیلاط کقد مریک، “سیاف یغ کامو قیلیه اونتوق کویبیسکن، باراباسکه اتاو عیسی یغ دسبوت

المسیح این؟” (۱۷) سبب بیلاط تاهو بهوا مریک
 مپرهکن عیسی کارنا راسا دڭکي. (۱۸) سمنتارا اي
 دودوق دکورسي قععادلن، داتغله قسوروه استريش
 کڦدن دغن قسن، “جاغنه کامو منچمڦوري ڦرکارا
 اورغ بئر ایت! سبب اولیه کارنا دي، اکو ساغت
 مندریتا دالم میمڦیکو تادي مالم.” (۱۹) تتاڦي امام-
 امام کڦالا دان ڦارا توا-توا تله مڦهاسوت اورغ باپق
 اگر مریک ممینتا سوڦاي باراباس دبیبسکن دان
 عیسی دحکوم ماتي. (۲۰) ایتله سبب کتیک ڦغواس
 ستمڦت برتاش کڦد مریک، “دري کدوا اورغ این، مان
 یغ کامو ڦیلیه سوڦاي کوبیبسکن باکیمو؟” مریک
 برکات، “باراباس!” (۲۱) لالو کات بیلاط کڦد مریک،
 “کالو بکیتو، اڦ یغ هاروس کوڦربوات ترهادڦ
 عیسی یغ دسبوت المسیح این؟” جواب مریک سموا،
 “صلیبکن دي!” (۲۲) کات بیلاط، “کجاهتن اڦ یغ
 تله دڦربوات-ن؟” تتاڦي مریک ماله سماکین کرس
 برتریاق، “صلیبکن دي!” (۲۳) کتیک بیلاط ملیهت
 بهوا سموا اوسهان تیدق لاڳي برکونا، ماله ممبوات
 سماکین کمڦر، اي مڦامبیل ایر، ممباسوه تاغئن

دهادقن اورغ بايق ايت دان برکات، “اکو تيدق
 برساله اتس داره اورغ اين! کامو سمواله یغ
 منغکوغن!” (۲۴) کمودين سمو اورغ یغ اد دسیتو
 منجواب، “داره-ن اداله تغکوغن کامي دان انق-انق
 کامي!” (۲۵) کمودين دبیسکنن باراباس باکي
 مريک، تتاقي عیسی دسه دان دسرهنکنن اونتوق
 دصليکن. (۲۶)

عیسی دأولوق-ولوق ۲۷-۲۷:۲۷

ستله ايت قارا قراجوریت دري قغواس ستمقت ممباوا
 عیسی کمرکس، لالو سلوروه قاسوقن ايت برکومقول
 مغللیغی-ن. (۲۷) مريک ممبوك قاکاین عیسی، لالو
 مغانکن کقد-ن جوبه برورنا اوغو. (۲۸) کمودين مريک
 مچاپم سبواه مهکوتا دري دوری دان مناروهن قد
 کقالا عیسی. ستله ايت مريک ممبریکن سباتغ بولوه
 قد تاغن کانن-ن. لالو مريک سجود دهادقن-ن دان
 مغلوق-ولوق دي دغن برکات، “دولت، هاي راج بني
 اسرائیل!” (۲۹) مريک قون ملودهی-ن، مچامبیل بولوه
 یغ دقيگ-ن لالو مموکولکنن کقالا-ن. (۳۰)

ستله مغلوق-ولوق دي، مريك منغلكن جوبه اوغو
 ايت دان ماماكن كمبالي فاكاين-ن، لالو ممباوا-ن
 فرگي اونتوق دصليكن. (۳۱)

عيسى دصليكن ۲۷:۳۲-۴۴

سمنتارا مريك برجالن كلوار كوتا، مريك برتمو دغن
 ساورغ قيرواني برنام شمعون. كمودين مريك
 ممقسان اونتوق مميكول كايو صليب عيسى. (۳۲)
 سمقايله مريك كتمقت يغ برنام جلجته، ارتيڻ تمقت
 تغكورق. (۳۳) لالو مريك ممبري عيسى اير اغكور يغ
 دچمفور دغن امقدو. ستله اغكور ايت دكچف-ن، اي
 تيدق ماو ممينومش. (۳۴) ستله عيسى دصليكن،
 مريك ممباكي-باكيكن فاكاين-ن دغن چارا مليمقر
 اوندي. (۳۵) لالو مريك دودوق دسيئو اونتوق منجاگا-
 ن. (۳۶) دسبله اتس دكت كفالان-ن دلتقن تولىسن
 بريسي تودوهن، "اينله عيسى، راج بني
 اسراييل." (۳۷) قد وقتو ايت اد دوا اورغ قپامون يغ
 دصليكن برسام-سام دغن عيسى، يغ ساورغ
 دسبله كانن-ن دان يغ ساورغ لاكي دسبله

کیری-ن. (۳۸) اورغ-اورغ یغ لالو لالغ دتمفت ایت
 مٿهجه عیسی، بهکن سمبیل مٿگیلیغ-گیلیغکن کٿالا
 (۳۹) مریک برکات، “های اغکاویغ داقت مرونتوهکن
 بائیت الله دان ممباغونش کمبالی دالم تیک هاری،
 سلامتکنله دیری-مو! جک اغکاوی بنر-بنر سغ انق یغ
 داٿغ دری الله، تورونله دری صلیب ایت!” (۴۰) امام-
 امام کٿالا، قارا اهلی کتاب سوچی توره، دان قارا
 توا-توا قون مٿولوق-ولوق عیسی سرای برکات، (۴۱)
 “اورغ لاین ای سلامتکن، تتاٿی دیری-ن سندیری
 تیدق داقت ای سلامتکن. دیاکه راج اسرائیل؟ بیارله
 سکارغ ای تورون دری صلیب ایت، مک کیت اکن
 ٿرچای کٿد-ن. (۴۲) ای برهارٿ کٿد الله، جادی
 بیارله الله میلامتکن-ن سکارغ جوک جک توهن میمغ
 برکنن کٿد-ن. کارنا ای ٿرنه برکات، اکوله سغ انق
 یغ داٿغ دری الله.” (۴۳) بهکن ٿپامون-ٿپامون یغ
 دصلیبکن برسام-سام دغن دی قون منچلا-ن. (۴۴)

عیسی وافت ۲۷:۴۵-۵۶

سجق ٿوکول دوا بلس سیاغ، سلوروه ولایه ایت

منجادي گلف هيڱڪ ڦوڪول تيڪ سوري. (٤٥)

ڪمودين ڪيرا-ڪيرا ڦوڪول تيڪ سوري، برسروله عيسى
 دغن سوارا پاريج، "ايلي، ايلي، لام سابختاني؟"
 ارتيش، "يا توهن-ڪو، يا توهن-ڪو، مڻاڻ اڻڪاو
 منيڱلڪن اڪو؟" (٤٦) مندغر سروان ايت، ببراڻ
 اورغ يڱ برديري دسيتو برڪات، "اي ممڱيل نبي
 الياس." (٤٧) سساعة ڪمودين، برلاريله ساله ساورغ
 دري مريڪ مڱامبيل بوڱا ڪارغ دان منچلوڦڪنڻ ڪڊالم
 اير اڱور اسم. لالو دتاروهڻ بوڱا ڪارغ ايت قد
 اوجوڱ سباتڱ بولوه اونتوق ممبري دي مينوم. (٤٨)
 تتاڻي اورغ-اورغ يڱ لاءين برڪات، "ماري ڪيت ليهت
 اڻاڪه نبي الياس اڪن داتڱ اونتوق مپلامتڪن-
 ن." (٤٩) ڪمودين عيسى ڪمبالي برسرو دغن سوارا
 پاريج، لالو مپرهڪن روح-ن. (٥٠) تيبا-تيبا تابير
 باءيت الله ڦون روبيق دري اتس ڪباوه. بومي دلندا
 ڪمڱا، ڪونوڱ-ڪونوڱ باتو تربله، (٥١) مقام-مقام
 تربوڪ، دان ببراڻ جنازه اورغ صالح هيڊوڦ ڪمبالي
 (٥٢) لالو ڪلوار دري تمڱت مريڪ دمقامڪن.
 سلنجوڻ، ستله عيسى بڱڪيت، مريڪ ڦون ماسوق

ککوتا سوچي دان ممقرليھتکن ڊيري مريک کڦد اورغ
 بايق. (۵۳) کتيک کڦالا ڦاسوقن دان ڦارا ڦراجوريت
 يځ منجاگا عيسي مليهت کمڦا بومي دان سموا
 ڦرکارا تځ تله ترجادي، مريک منجادي ساغت تاکوت
 سرتا برکات، “سسوځگوهڻ اورغ اين اداله سځ انق
 يځ داتځ ڊري الله.” (۵۴) دسان اد ڦولا ببراڦ
 ڦرمڦوان يځ مپقسیکن سموا ايت ڊري جاوه. مريک
 اداله ڦرمڦوان-ڦرمڦوان يځ تله مځيکوت عيسي ڊري
 جليل دمي ممبنتو ڊي. (۵۵) دأانتارا مريک ترداقت
 مريم ڊري مجدلية، مريم ايبو يعقوب دان يوسف، دان
 ايبو ڊري انق-انق زبدي. (۵۶)

عيسي دمقامکن ۶۱-۵۷:۲۷

منجلځ مغرب داتځله يوسف، اورغ کاي يځ براصل
 ڊري الرامة. اي اداله ساله ساورغ ڦځيکوت عيسي
 جوک. (۵۷) اي مڦهادڦ بيلاط اونتوق ممينتا جنازه
 عيسي. کمودين بيلاط ممبري ڦرينته کڦد اورغ-
 اورغڻ سوڦاي جنازه ايت ڊبریکن کڦداڻ. (۵۸) ستله
 يوسف مڦامبيل جنازه عيسي، اي مڦافنيڻ دڻن

کاین یغ برسیه. (۵۹) سلنجوتش ای مباریغکن جنازه
 ایت دالم مقام بارو کفوپانث سنديري یغ دکالی قد
 بوکیت باتو. دکولیغکنش سبواه باتو بسر کفینتو مقام
 ایت، لالو ای قولغ. (۶۰) تتاقي مریم دری مجدلیه
 دان مریم یغ لاین تتف تیغکل دسیتو، دودوق ددقن
 مقام ایت. (۶۱)

مقام عیسی دجاگا ۶۶-۶۲:۲۷

کأیسوقن هاریش، یایتو ستله هاری فرسیاقن،
 برهیمقونله امام-امام کقالا دان اورغ-اورغ دری
 مذهب فرسیین اونتوق مهادف بیلاط. (۶۲) کات
 مریک، "یا توانکو، کامی ایغت سوقتو سی قنیقو ایت
 ماسیه هیدوف، ای قرنه برکات، 'قد هاری یغ کتیک،
 اکو اکن بگکیت کمبالی.' (۶۳) سبب ایت سببایقن
 توانکو مپوروه اورغ اونتوق منجاگا مقام ایت سمقاي
 هاری یغ کتیک، سوقاي جاغن سمقاي قارا قغیکوت-
 ن داتغ منچوری-ن، لالو برکات کقد بغسا این، 'ای
 تله بگکیت دری انتارا اورغ ماتی.' دغن دمکین، تیقو
 دای یغ تراخیر ایت اکن منجادی لبیه بوروق دریقد

یغ ڦرتام. ” (٦٤) کات بیلاط کڏد مریک، “ڦارا ڦڦاول
 دسډیاکن باکیمو. ڦرکي دان جاگاله مقام ایت
 سببسا-ببساڻ. ” (٦٥) لالو ڦرکيله مریک برسام-سام
 دغن ڦارا ڦڦاول اونتوق مپکيل باتو ڦنوتوق مقام ایت
 دان منجاگان. (٦٦)

کبڦکیتن عیسی ١٠-١:٢٨

ستله لیوت هاری سابت، یایتو هاری ڦرتام میڦکو
 ایت، داتغله مریم دري مجدلیه دان مریم یغ لاین
 کتیک هاری همڦیر سیاغ. مریک هندق ملیهت مقام
 ایت. (١) تیبیا-تیبیا ترجاديله کمڦا بومي یغ امت
 دهشت. ملائیکه توهن توروون دري شرک اونتوق
 مڦکولیڦکن باتو ڦنوتوق مقام ایت، لالو دودوق
 دأتسن. (٢) روڦا ملائیکه ایت برکیلاوان سڦرتي کيلت
 دان ڦاکاینڻ ڦوتیه سڦرتي ڦلجي. (٣) کارنا تاکوتڻ،
 ڦارا ڦڦاول کمر دان منجادي سڦرتي اورغ-اورغ
 ماتي. (٤) کمودین ملائیکه ایت برکات کڏد ڦرمڦوان-
 ڦرمڦوان ایت، “جاغنه تاکوت! اکو تاهو، کامو
 منچاري عیسی یغ تله دصلیبکن ایت. (٥)

اي تيدق اد دسيني كارنا اي سوده بڭكيت، سقرتي
 يڭ تله دسبداكن-ن. ماري، ليهته تمثت بكس اي
 دباريڭكن. (٦) كارنا ايت ڦرڭيله سڭرا دان كاتاكن
 كڦد ڦارا ڦڭيكوت-ن بهوا اي سوده بڭكيت دري انتارا
 اورڭ ماتي دان بهوا اي اكن مندهولوي كامو كجليل.
 دسان كامو اكن مليهت دي. ايڭتله، اكو سوده
 مڭاتاكنش كڦدامو. ” (٧) لالو مريك چڦت-چڦت ڦرڭي
 منيڭكلن مقام ايت دڭن ڦراسان تاكوت برچمڦور
 كمبيرا. مريك لاري اونتوق ممبريتاهوكن حال ايت
 كڦد ڦارا ڦڭيكوت-ن. (٨) تيبا-تيبا عيسي منجومڦاي
 مريك سرتا بركات، ”سلام باڭيمو.“ لالو ڦرمڦوان-
 ڦرمڦوان ايت مندكتي عيسي، مپنتوه كاكي-ن، سرتا
 سجود مپمبه-ن. (٩) سبدا عيسي كڦد مريك، ”جاڭن
 تاكوت! ڦرڭي دان بريتاهوكنله كڦد ساودارا-
 ساودارا-كو سوڦاي مريك ڦرڭي كجليل. دسان مريك
 اكن مليهت اكو.“ (١٠)

دوستا محكمه اڭام ١٥-١١:٢٨

سمنتارا كدوا ڦرمڦوان ايت ماسيه دالم ڦرجالنن، ڦارا

قنجاکا مقام تله سمقاي دکوتا دان ممبریتاھوکن
 سکالا سسواتویغ ترجادي کقد امام-امام کقالا.
 (۱۱) ستله مریک برکومقول دغن قارا توا-توا دان
 ممبیچاراکن حال ایت، مریک ممبریکن واغ قیرق
 سچوکوئن کقد قارا قعاول ایت (۱۲) سرتا برقسن،
 “کامو هاروس مغاتاکن بهوا کتیک کامو سدغ تیدور،
 قارا قعیکوت-ن داتغ قد مالم هاری دان منچوری
 جنازه-ن. (۱۳) جک قرکارا این سمقاي تردغر اولیه
 قعواس ستمقت، کامی اکن میقینکن دی سوقای
 کامو تیدق منداقت کسولیتن.” (۱۴) مریک مغامبیل
 واغ ایت لالو بریوات سفرتی یغ دقسنکن کقد مریک.
 چریتا ایت کمودین ترسبر دانتارا اورغ اسرائیل،
 بهکن سمقاي سکارغ این. (۱۵)

قرینته اونتوق ممبریتاکن انجیل ۲۰-۱۶:۲۸

کمودین قرکیله کسبلس قعیکوت عیسی ایت کساله
 ساتو بوکیت دولایه جلیل، سسوای دغن یغ تله
 دتونجوق اولیه عیسی سبلومش. (۱۶) کتیک مریک
 ملیهت دی، مریک قون مپمبه-ن، والاقون اد جوک

یغ ماسیه راگو-راگو. (۱۷) عیسی مندکتی مریک دان
 برسبدا، "سگالا ویوینغ دان کواس بائیق دشرک
 ماوقون دبومی سوده دسرهن کفد-کو. (۱۸) سبب
 ایت فرکیله، جادیکنله سموا سوکو بغسا قغیکوت-کو
 دان فرمندیکنله مریک دالم نام سغ باف، سغ انق،
 دان روح الله یغ مهاسوچی. (۱۹) اجرله مریک
 مملیهارا سگالا سسواتو یغ تله کوقرینتهکن کفدامو
 دان ایغتله، اکو مپرتای کامو سمقای کسودهن
 زمان." (۲۰)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

کتاب سوچي انجيل عيسى المسيح
يغ دألهامكن كقد رسول متى